

Provincie Utrecht

Slotwijziging 2023

Utrecht, 7 november 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Leeswijzer	3
2. Financieel beeld Slotwijziging 2023	6
2.1 Saldo van baten en lasten (begrotingsaldo) 2023	6
2.2 Samenvattend beeld bijgestelde begroting 2023 en realisatie per 31 augustus 2023	7
2.3 Analyse bijgestelde begroting (stand Slotwijziging) in relatie tot de realisatie per 31 augustus 2023.....	9
2.4 Verwachte ontwikkeling van de reserves	14
2.5 Financiële bijstellingen Slotwijziging met een meerjarig effect	15
3. Programmaverantwoording	17
1. Ruimtelijke ontwikkeling.....	18
2. Landelijk gebied	26
3. Bodem, water, milieu.....	38
4. Energietransitie	48
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	56
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer.....	70
7. Cultuur en erfgoed	75
8. Economie	83
9. Bestuur.....	93
10. Overzicht overhead	106
Algemene middelen	116
Bijlage	120
Bijlage 1. Begrotingssubsidies	120

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Slotwijziging 2023. De slotwijziging is het laatste product in de planning- en controlcyclus dat de mogelijkheid biedt om bijstellingen door te voeren in de begroting 2023. In de Zomernota 2023 lag de focus op de beleidsmatige voortgang van de beleidsdoelstellingen en eventueel daaruit voortvloeiende financiële bijstellingen. In de Slotwijziging wordt geen voortgang gerapporteerd over de beleidsdoelen, maar zijn enkel bijstellingen op de begroting opgenomen. Deze bijstellingen dienen door uw Staten te worden vastgesteld en hebben tot doel om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de verwachte omvang van baten en lasten zoals die straks in de Jaarstukken 2023 aan u worden gepresenteerd.

De voorgestelde begrotingsbijstellingen zijn in vijf categorieën ingedeeld die in paragraaf 1.1.3 nader zijn toegelicht. Een deel daarvan heeft effect op het saldo van baten en lasten. Veel wijzigingen hebben echter géén effect op het begrotingssaldo. Dit betreft onder andere kasritmebijstellingen waarbij de niet bestede middelen in het jaar 2023 worden (terug)gestort in de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves.

Net als in de voorgaande planning- en control producten is ook in deze Slotwijziging een samenvattend financieel beeld opgenomen. Dit treft u aan in hoofdstuk 2 waarin we verder aan de hand van diverse visualisaties inzicht geven in de in deze Slotwijziging opgenomen bijstellingen op de begroting. Ook maken we inzichtelijk hoe zich dit verhoudt tot de realisatiecijfers per 31 augustus 2023. Daarnaast wordt een prognose gegeven van het begrotingssaldo (= verwacht jaarrekeningresultaat) waar we verwachten op uit te komen eind 2023.

1.2 Leeswijzer

1.1.1 Indeling Slotwijziging

In dit hoofdstuk wordt een samenvattend financieel beeld gegeven van de bijstellingen die zijn opgenomen in de Slotwijziging en wordt ingegaan op het verwachte jaarrekeningresultaat van 2023. Daarnaast wordt ingegaan op de realisatie tot en met 31 augustus 2023 en de verwachte ontwikkeling van de reserves.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een toelichting gegeven op de daarin opgenomen begrotingswijzigingen die aan uw Staten ter vaststelling worden voorgelegd.

Tot slot is er één bijlage opgenomen:

- Bijlage 1 bevat de geactualiseerde staat van begrotingssubsidies;

1.1.2 Plaats van de Slotwijziging in de planning- en controlcyclus

Provinciale Staten leggen in de begroting zowel de financiële kaders alsook de beleidskaders voor het komend jaar vast. Via de planning- en controlcyclus controleert u of het college de beleidsdoelstellingen binnen deze kaders realiseert. Het college stuurt en beheerst het realiseren van de beleidsdoelstellingen en de budgetten via de planning- en controlcyclus. Via deze cyclus van verschillende producten legt zij verantwoording af aan PS. Elke cyclus start met een kadernota of kaderbrief, de kaders en uitgangspunten voor de begroting, daarna volgt de planning. De planning wordt vastgelegd in de begroting. Na de planning volgt de uitvoering van deze planning. In de Zomernota wordt u geïnformeerd over de voortgang van de beleidsdoelen die opgenomen zijn in de begroting. In deze Slotwijziging worden de technische wijzigingen met u gecommuniceerd. Met de jaarrekening sluiten we de planning- en controlcyclus af. Daarmee evalueren we de uitvoering van het beleid en leggen we verantwoording af.

Alle P&C producten zijn ook digitaal beschikbaar via de Portal van de provincie Utrecht.

1.1.3 Classificatie begrotingswijzigingen

In deze Slotwijziging worden diverse begrotingswijzigingen aan uw Staten ter vaststelling voorgelegd. Hiervoor maken we gebruik van verschillende classificaties, die hierna worden toegelicht:

Classificatie	Toelichting
1. Beleidsmatige bijstellingen	Begrotingswijzigingen met een financieel effect voor onze begroting die vallen binnen het budgetrecht van uw Staten. Dit kan zijn nieuw beleid voor niet eerder vastgestelde te bereiken doelen of niet eerder vastgestelde activiteiten of middelen bedoeld om deze doelen te bereiken. Nieuw wil in de praktijk zeggen, dat wij deze activiteiten nog niet doen en dat wij hier nog geen middelen voor beschikbaar hebben gesteld. In deze categorie zijn ook begrotingswijzigingen opgenomen met betrekking tot de actualisatie van bestaand beleid in de vorm van intensivering of heroverweging. Het gaat hierbij om actualisatie van activiteiten of de inzet van middelen binnen een bestaand takenpakket, gericht op het bereiken van vastgestelde doelstellingen. Ook kan dit een aanpassing van de planning betekenen. Dit betreft dus activiteiten die we al doen en middelen die we al beschikbaar stellen, maar die we uit gaan breiden, inhoudelijk of financieel, of gaan verminderen. Hieronder vallen dus ook de bijstellingen op al eerder opgenomen onttrekkingen aan of stortingen in reserves, evenals bijstellingen op de baten en/of lasten die in de begroting zijn opgenomen.
2. Autonome ontwikkelingen	Dit zijn door ons niet te beïnvloeden ontwikkelingen op basis van door ons vastgesteld beleid of beleid van andere overheden of maatschappelijke ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen hebben verplichte consequenties voor onze begroting. Dit kan dus zijn door in het verleden genomen besluiten van onze Staten, maar ook verbonden partijen en het Rijk. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om accessen in het kader van de Algemene uitkering uit het Provinciefonds of loon- en prijsontwikkelingen. Deze wijzigingen vallen binnen het budgetrecht van uw Staten.
3. Administratieve bijstellingen PS	Dit betreft wijzigingen die vallen binnen het budgetrecht van uw Staten, maar vooral administratief van aard zijn. Dit betreft bijvoorbeeld een verhoging van zowel de lasten als de baten. Ook zijn hierin wijzigingen opgenomen die een effect hebben op het saldo van lasten en baten die vooral administratief van aard zijn, zoals de afwikkeling van oude boekjaren.

4. Administratieve bijstellingen GS	Dit betreft budgettair neutrale wijzigingen binnen een programma of beleidsdoel en wijzigingen van een meer technische aard. Deze wijzigingen zijn niet beleidsmatig en vallen binnen het budgetrecht van Gedeputeerde Staten (artikel 6.4 van de financiële verordening). Het betreft bijvoorbeeld verschuivingen tussen of binnen meerjarendoelen. Deze bijstellingen zijn ter kennisname voor uw Staten opgenomen en inzichtelijk gemaakt.
5. Technische bijstellingen	Dit betreft budgettair neutrale wijzigingen op het laagste niveau in onze administratie (kostenplaatsen), waarbij er verschuivingen zijn doorgevoerd qua kostencategorie. Bijvoorbeeld de materiële lasten zijn verlaagd, en de subsidies zijn opgehoogd omdat nu bekend is op welke wijze het beschikbare budget tot besteding komt. Vanwege het technische karakter van deze wijziging zijn deze mutaties niet apart toegelicht of inzichtelijk gemaakt. Bij verschuivingen tussen kostencategorieën is dit wel zichtbaar meegenomen in de tellingen in de kolom 'Bijstellingen'.

Naast bovengenoemde begrotingswijzigingen is de Staat van begrotingswijzigingen geactualiseerd.

1.1.4 Getalnotatie en stoplichtscores

De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld in een financiële tabel. Een positief bedrag in de tabellen onder lasten, baten, storting of onttrekking betekent dat er per saldo sprake is hogere lasten en/of hogere baten. Een negatief bedrag, c.q. een “-“ voor het bedrag betekent per saldo lagere lasten en/of lagere baten.

Met betrekking tot de bedragen die in de kolom 'Saldo' worden genoemd in zowel hoofdstuk 2 als 3 geldt dat een positief bedrag betekent dat dit een voordelig effect heeft voor de algemene middelen. Terwijl een negatief bedrag betekent dat dit een nadelig effect heeft voor de algemene middelen.

Stoplichtscores

In hoofdstuk 3 hebben we, zowel op het totaal van het programma als per afzonderlijk beleidsdoel, inzichtelijk gemaakt hoe de realisatie tot en met 31 augustus zich verhoudt tot de bijgestelde begroting. Dit is vervolgens uitgedrukt in een percentage. Deze percentages zijn aan de hand van onderstaande normering voorzien van een stoplichtkleur. Als norm per 31 augustus is 67% gehanteerd; dat is gelijk aan 8 van de 12 maanden.

	De realisatie is 62% of meer van de bijgestelde begroting.
	De realisatie is 57%-62% van de bijgestelde begroting.
	De realisatie is minder dan 57%, of meer dan 100% van de bijgestelde begroting.

Bij de beleidsdoelen is een toelichting gegeven indien die realisatie kleiner is dan 62% (oranje of rood), of hoger dan 100% (rood). Hierbij geldt een minimale afwijking van € 100.000. Dit is conform de uitgangspunten die zijn gehanteerd in de jaarrekening 2022.

Er is geen aparte toelichting en stoplichtscore opgenomen m.b.t. de stortingen in of onttrekkingen uit reserves. Deze worden grotendeels pas in het vierde kwartaal in de administratie verwerkt, waardoor het toelichten van afwijkingen geen inhoudelijke meerwaarde heeft.

2. Financieel beeld Slotwijziging 2023

2.1 Saldo van baten en lasten (begrotingssaldo) 2023

Het saldo van baten en lasten van deze Slotwijziging bedraagt € 3,075 mln. nadelig. Opgeteld bij het saldo van de bijgestelde begroting van de Zomernota 2023 (€ 3,016 mln. nadelig), komt het geprognosticeerde begrotingssaldo in 2023 uit op € 6,091 mln. nadelig.

Het saldo van deze Slotwijziging ad € 3,075 mln. nadelig wordt verklaard door bijstellingen met een financieel voordelig effect van € 9,515 mln. en bijstellingen met een financieel nadelig effect van - € 12,590 mln.

In onderstaande tabellen hebben we dit inzichtelijk gemaakt en gecategoriseerd naar de verschillende type begrotingsbijstellingen.

Bijstellingen met een voordelig effect	Programma	Bedrag
Beleidsmatige bijstellingen		
Vrijval saldo post onvoorzien	Algemene middelen	971
Gedeeltelijke vrijval stelpost rentelasten	Algemene middelen	550
Vrijval middelen Recreatie & Toerisme	8. Economie	350
Bijstelling kasritmes mobiliteitsprojecten 2014-2019	5. Bereikbaarheid I - Algemeen	260
Correctie doorbelasting uren sociale agenda	9. Bestuur	250
Verschuiving beleidsdoel 8.1.3	8. Economie	250
Balans afwikkelverschillen OV	6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	226
Wijziging kasritme van de voucherregeling	3. Bodem, water, milieu	160
Doorschuiven middelen project Huis Doorn naar 2024	7. Cultuur en erfgoed	150
Bijstelling Vitale wijken	1. Ruimtelijke ontwikkeling	150
Bijstelling leefbaarheid kleine kernen	2. Landelijk gebied	131
Verbetering van organisatiegraad op bedrijventerreinen	8. Economie	130
Doorschuiven budget voedselbanken naar 2024	9. Bestuur	100
Lagere lasten meerjarendoel 3.2 Overig waterbeleid	3. Bodem, water, milieu	100
Vervallen budget samen voor Utrecht	10. Overzicht overhead	90
Doorschuiven budget slavernijverleden naar 2024	9. Bestuur	85
Ontvangen baten bij UVP Goederenvervoer	5. Bereikbaarheid I - Algemeen	75
In 2023 worden naar verwachting minder Milieu Effectrapportages uitgevoerd	3. Bodem, water, milieu	70
vervallen budget bestuurlijke zaken	9. Bestuur	50
Verschuiving deel van de middelen voor Project Oud-Leusden naar 2024	7. Cultuur en erfgoed	35
Matching Gemeente Utrecht voor Opleidingstraject Festivals	7. Cultuur en erfgoed	25
Totaal Beleidsmatige bijstellingen		4.208
Autonome ontwikkelingen		
Septembercirculaire provinciefonds 2023	Algemene middelen	4.825
Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (P-MIEK)	4. Energietransitie	475

Totaal Autonome ontwikkelingen

5.307

Totaal bijstellingen met een voordelig effect

9.515

Bijstellingen met een nadelig effect

Programma

Bedrag

Beleidsmatige bijstellingen

Wijziging beheer en onderhoud wegen

5. Bereikbaarheid I -
Algemeen

-7.260

Bijstelling lasten en baten budget

2. Landelijk gebied

-2.104

Correctie tlv Algemene middelen

2. Landelijk gebied

-742

Bijstelling lasten en baten budget

2. Landelijk gebied

-548

Ophoging budget ivm bijdrage BDU

9. Bestuur

-216

Bijdrage LNV

2. Landelijk gebied

-206

Totaal Beleidsmatige bijstellingen

-11.076

Administratieve wijzigingen PS

3%-vertragsfactor overhead

10. Overzicht overhead

-1.514

Totaal Administratieve wijzigingen PS

-1.514

Totaal bijstellingen met een nadelig effect

-12.590

Totaal bijstellingen

-3.075

Meerjarige bijstelling met effect op saldo van baten en lasten

In deze slotwijziging worden er voorstellen gedaan om budget over te hevelen van 2023 naar 2024. In de slotwijziging worden voorstellen gedaan om budget over te hevelen van 2023 naar 2024. Dit zijn voorstellen waarbij er budgetten uit het lopende jaar worden overgeheveld naar het volgende jaar omdat bepaalde (vertraagde) activiteiten alsnog moeten worden uitgevoerd en daar in de begroting van 2024 geen, of onvoldoende, budget voor is. Hierbij geldt dat er in 2023 incidentele middelen zijn gereserveerd voor de uitvoering van deze activiteiten. Door incidentele omstandigheden is de uitvoering daarvan vertraagd.

Voor acht van deze voorstellen geldt dat de overheveling niet via een reserve loopt, maar via het begrotingssaldo. Dit houdt in dat er in 2023 budget wordt afgeraamd ten gunste van het begrotingssaldo en vervolgens in 2024 weer wordt bijgeraamd ten laste van het begrotingssaldo. Deze voorstellen hebben daarmee een voordelig effect in 2023 en een nadelig effect in 2024. In totaal gaat het om een bedrag van € 0,935 miljoen.

Daarnaast zijn er bijstellingen vanuit de Septemercirculaire die in 2024 en latere jaren een voordelig financieel effect hebben.

Tot slot zijn er nog een aantal andere structurele mutaties die in totaal een nadelig effect hebben van € 0,548 mln. Een nadere toelichting van de structurele effecten is opgenomen in [paragraaf 2.5](#) 'Financiële bijstellingen Slotwijziging met een meerjarig effect'.

2.2 Samenvattend beeld bijgestelde begroting 2023 en realisatie per 31 augustus 2023

Uit onderstaande tabel blijkt dat in deze Slotwijziging wordt voorgesteld om het lastensaldo te verlagen met € 10,971 miljoen en het batensaldo te verhogen met € 7,671 miljoen.

Naast de bijstellingen die betrekking hebben op de exploitatielasten en -baten, wordt ook voorgesteld om de verschillende reserves te muteren. Per saldo stellen we voor om € 25,697 miljoen extra in de diverse

reserves te storten, en tegelijkertijd voor een bedrag van € 3,980 miljoen meer aan de diverse reserves te onttrekken. De totale omvang van de reserves neemt daarmee toe met bijna € 22 miljoen ten opzichte van waar eerder van was uitgegaan. In [paragraaf 2.4](#) 'Overzicht verwachte ontwikkeling van de reserves in 2023' is het verloop van de reserves in 2023 inzichtelijk gemaakt.

Daarnaast zijn de realisatiecijfers die in de periode januari t/m augustus 2023 zijn verantwoord in deze slotwijziging opgenomen. In [paragraaf 2.3](#) 'Analyse bijgestelde begroting (stand Slotwijziging) in relatie tot de realisatie per 31 augustus 2023' wordt dit inzichtelijk gemaakt met behulp van diverse visualisaties.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Ruimtelijke ontwikkeling	24.511	1.031	-23.480	-1.830	1.590	22.681	2.621	-20.060	12.581	540	-12.042
2. Landelijk gebied	69.957	4.557	-65.400	-2.512	1.725	67.444	6.282	-61.162	41.047	2.931	-38.116
3. Bodem, water, milieu	30.003	5.119	-24.884	-115	-345	29.888	4.774	-25.114	17.163	147	-17.015
4. Energietransitie	13.683	1.755	-11.928	-2.131	-275	11.552	1.480	-10.072	5.122		-5.122
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	100.153	4.151	-96.003	-4.556	-333	95.597	3.818	-91.779	44.244	442	-43.802
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	203.370	32.577	-170.793	7.355	710	210.725	33.287	-177.438	157.576	11.316	-146.260
7. Cultuur en erfgoed	30.739		-30.739	-3.907	40	26.832	40	-26.792	14.571	27	-14.544
8. Economie	21.230	3.488	-17.742	-1.968	-315	19.262	3.173	-16.089	14.799	636	-14.164
9. Bestuur	21.420	1.050	-20.371	-1.258	42	20.162	1.092	-19.071	11.624	208	-11.416
10. Overzicht overhead	67.587	5.541	-62.046	3.017		70.604	5.541	-65.062	46.182	2.176	-44.007
Totaal programma's voor bestemming	582.654	59.269	-523.385	-7.907	2.839	574.747	62.108	-512.639	364.909	18.422	-346.487
Algemene dekkingsmiddelen	815	435.324	434.509	-550	4.832	265	440.156	439.891	8	286.726	286.718
Onvoorzien	971		-971	-971							
Stelposten	1.543		-1.543	-1.543							
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene middelen voor bestemming	3.329	435.324	431.995	-3.064	4.832	265	440.156	439.891	8	286.726	286.718
Totaal saldo voor bestemming	585.983	494.593	-91.390	-10.971	7.671	575.012	502.264	-72.748	364.917	305.148	-59.769
Mutaties reserves											
1. Ruimtelijke ontwikkeling	6.000	2.544	-3.456	2.579	-475	8.579	2.069	-6.510			
2. Landelijk gebied	66.419	12.996	-53.424	8.055	576	74.474	13.572	-60.902			
3. Bodem, water, milieu	6.833	6.537	-296	462	192	7.295	6.729	-566			
4. Energietransitie	773	2.929	2.156	1.828	475	2.601	3.404	803			
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	3.000	26.244	23.244	8.485	-2.793	11.485	23.451	11.966			
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	27.834	32.242	4.408	-42	6.773	27.792	39.015	11.223			
7. Cultuur en erfgoed	654	1.550	896	3.697	-236	4.351	1.314	-3.037			
8. Economie	3.061	1.868	-1.193	298	-532	3.359	1.336	-2.023			
10. Overzicht overhead		229	229	335		335	229	-106			
Algemene middelen	25.133	140.943	115.810			25.133	140.943	115.810			
Totaal mutaties reserves	139.707	228.081	88.374	25.697	3.980	165.404	232.061	66.658			
Totaal saldo na bestemming	725.690	722.674	-3.016	14.726	11.651	740.416	734.325	-6.091	364.917	305.148	-59.769

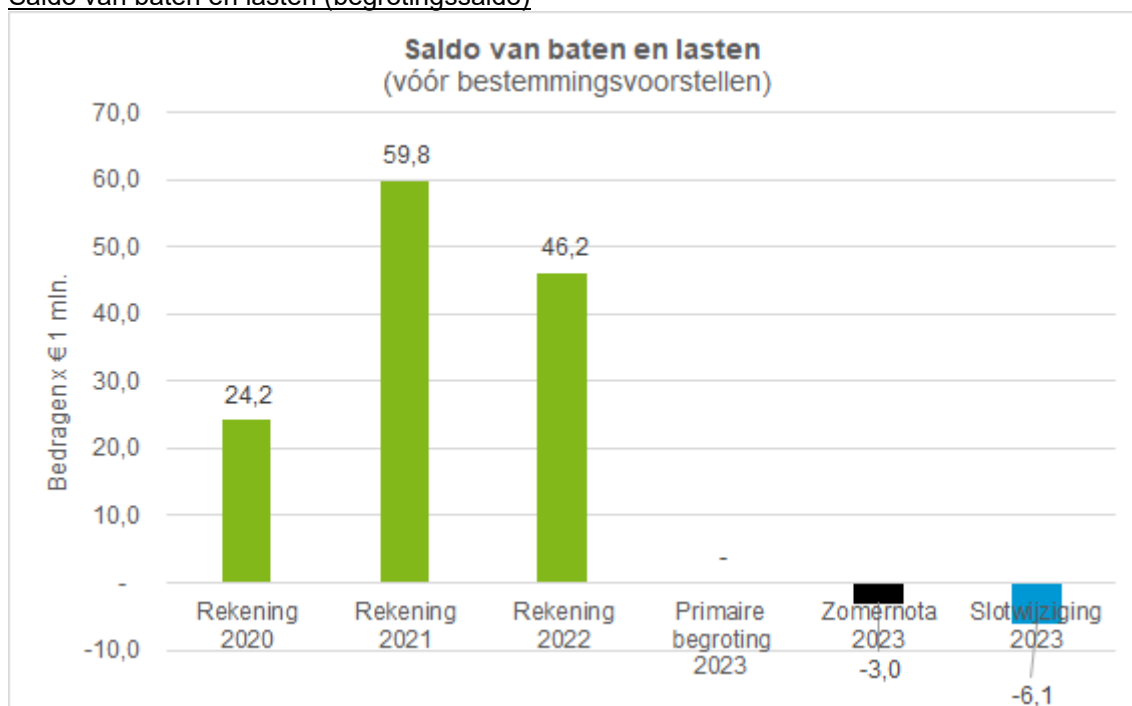
Overzicht bijstellingen

Programma (bedragen x € 1.000)	Beleidsmatige bijstellingen		Autonome ontwikkelingen		Administratieve bijstellingen		Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
1. Ruimtelijke ontwikkeling	-650	0	0	0	-3.792	-1.022	-4.442	-1.022	3.420
2. Landelijk gebied	1.860	338	0	0	-4.373	1.387	-2.512	1.725	4.237
3. Bodem, water, milieu	-612	-345	0	0	497	0	-115	-345	-230
4. Energietransitie	-2.103	-275	0	0	-28	0	-2.131	-275	1.856
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	-1.760	-333	0	0	-2.796	0	-4.556	-333	4.223
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	7.180	591	0	0	175	119	7.355	710	-6.645
7. Cultuur en erfgoed	-4.314	40	0	0	407	0	-3.907	40	3.947
8. Economie	-2.028	-315	0	0	60	0	-1.968	-315	1.653
9. Bestuur	-9	0	0	0	-1.291	0	-1.300	0	1.300
10. Overzicht overhead	-93	0	0	0	3.110	0	3.017	0	-3.017
Totaal Programma's	-2.529	-299	0	0	-8.032	484	-10.561	185	10.746
Algemene dekkingsmiddelen	-550	0	0	4.832	0	0	-550	4.832	5.382
Stelposten	-428	0	0	0	-1.115	0	-1.543	0	1.543
Onvoorzien	-971	0	0	0	0	0	-971	0	971
Totaal Algemene middelen	-1.949	0	0	4.832	-1.115	0	-3.064	4.832	7.896
Totaal exclusief reserves	-4.478	-299	0	4.832	-9.147	484	-13.625	5.017	18.642
	Storting	Onttrek	Storting	Onttrek	Storting	Onttrek	Storting	Onttrek	Saldo
Mutaties reserves	15.363	4.316	0	475	10.334	-811	25.697	3.980	-21.717
Totaal saldo inclusief reserves	10.885	4.017	0	5.307	1.187	-327	12.072	8.997	-3.075

2.3 Analyse bijgestelde begroting (stand Slotwijziging) in relatie tot de realisatie per 31 augustus 2023

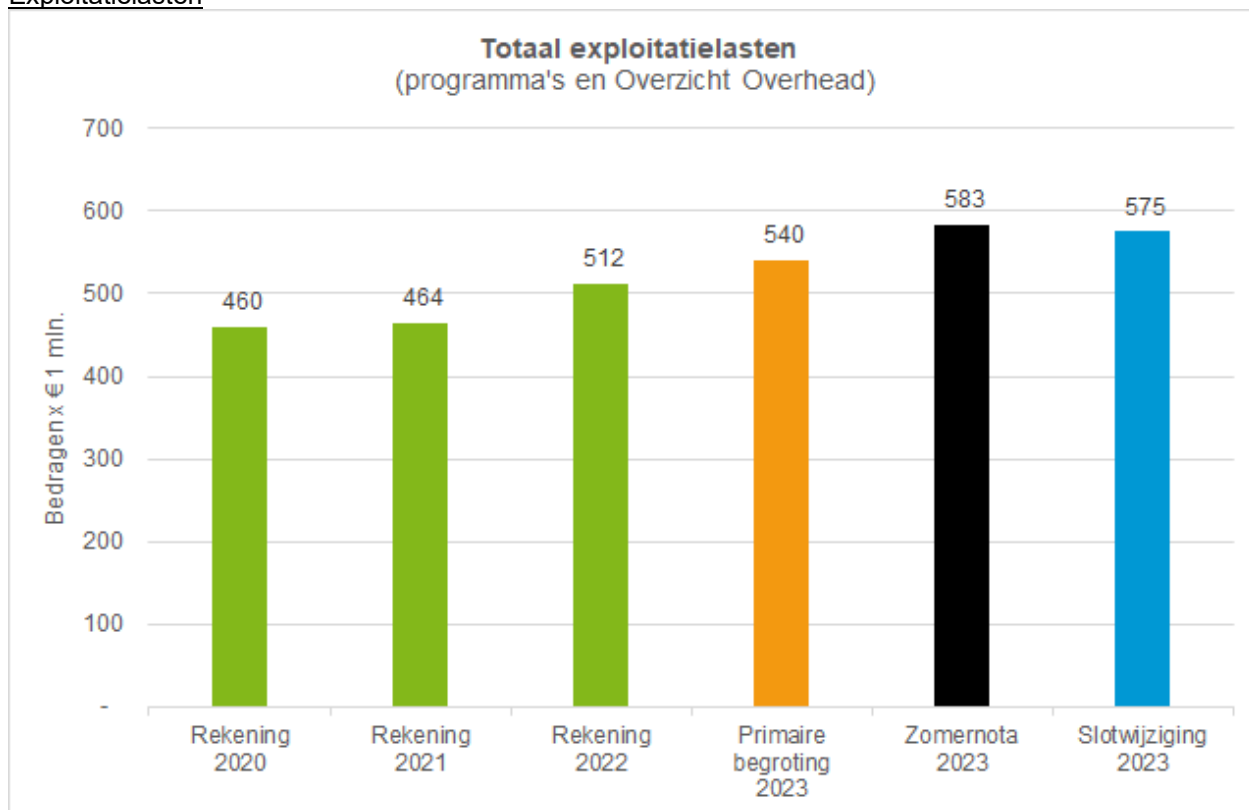
In deze paragraaf wordt met behulp van visualisaties inzicht gegeven in de financiële stand van zaken in deze Slotwijziging. De toelichtende tekst volgt ná de visualisatie.

Saldo van baten en lasten (begrotingsaldo)

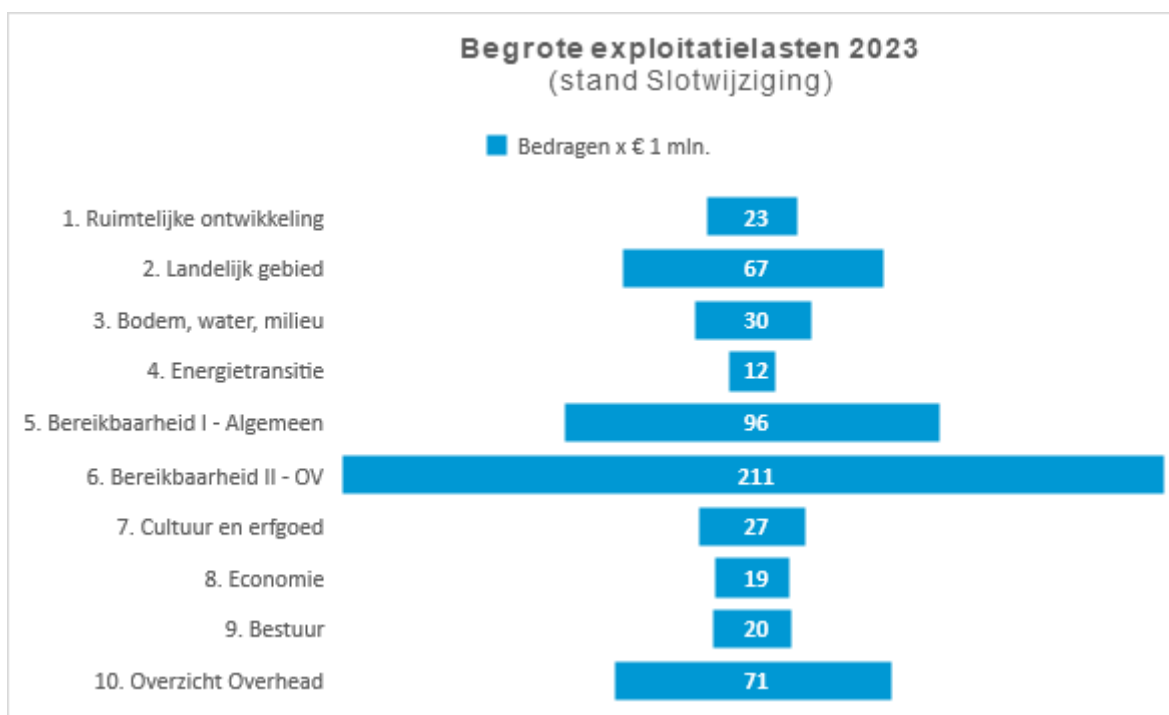
Na vaststelling van deze Slotwijziging komt het saldo van baten en lasten uit op € 6,091 miljoen nadelig, bestaande uit het saldo van deze Slotwijziging ad € 3,075 miljoen nadelig en het bijgestelde begrotingsaldo na de Zomernota 2023 ad € 3,016 nadelig.

Exploitatielasten

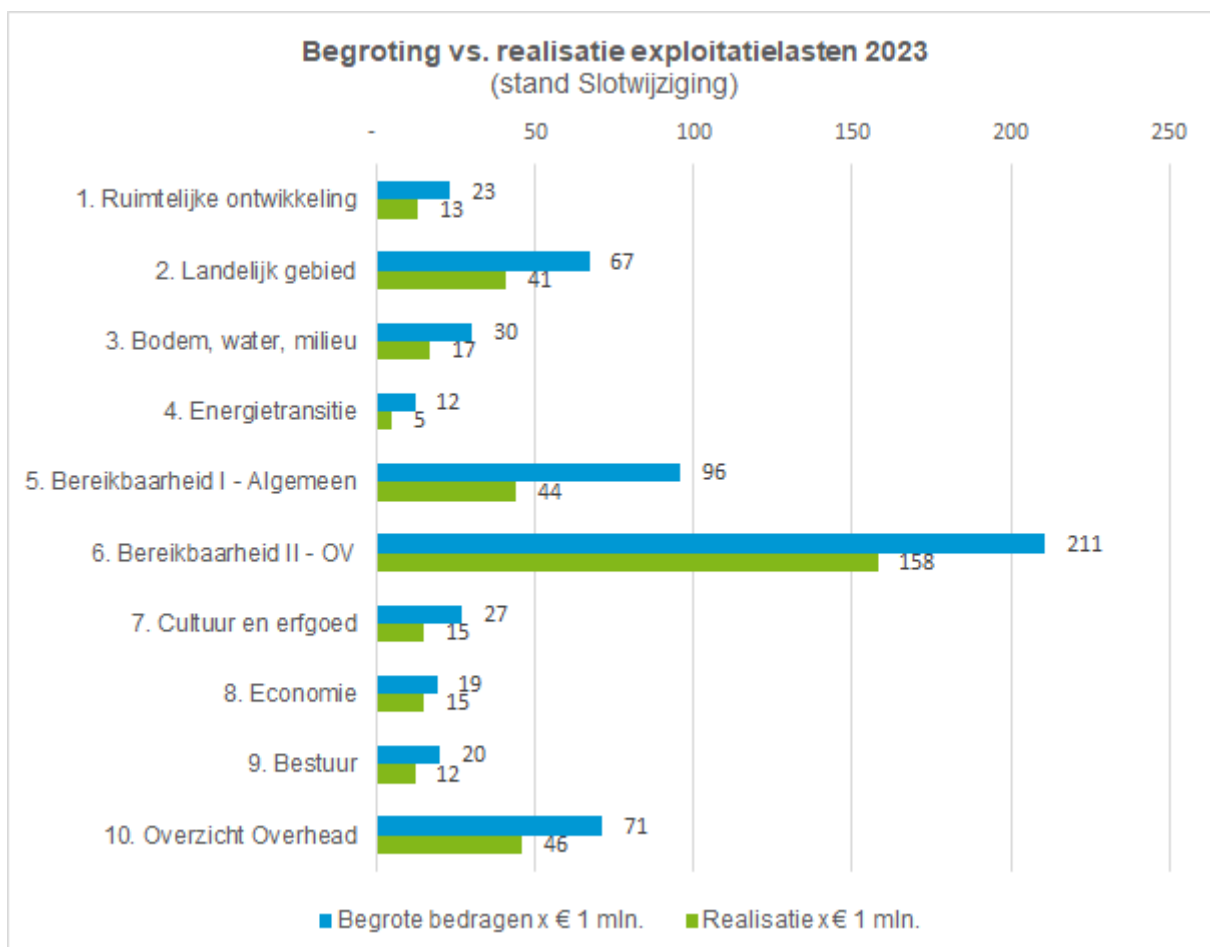

Na vaststelling van de voorgestelde begrotingswijzigingen bedraagt het begrote lastensaldo in de programma's en het Overzicht Overhead voor 2022 € 575 miljoen. Ten opzichte van de Zomernota 2023 is het lastenbudget met € 8 miljoen gedaald. De daling manifesteert zich op vrijwel alle programma's, met uitzondering van programma 6 Bereikbaarheid II, waar er op basis van de beschikkingen en afrekeningen van voorgaande jaren naar verwachting extra budget nodig is voor de exploitatiesubsidies en Programma

10 Overzicht overhead waar het lastenbudget met name stijgt doordat de 3%-vertragsfactor als besparingsopgave incidenteel uit de begroting is gehaald.

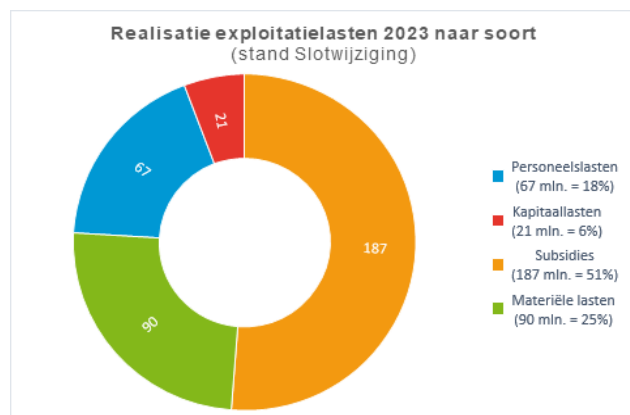
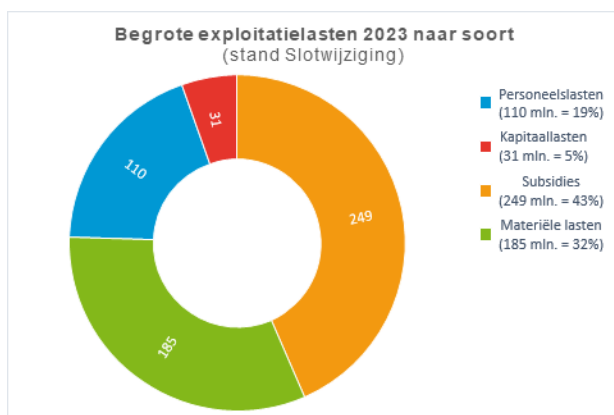
De begrote exploitatielasten ad € 575 miljoen heeft betrekking op de negen programma's en het Overzicht overhead. De programma's van Bereikbaarheid nemen gezamenlijk 53% van de lasten voor hun rekening.

In deze slotwijziging zijn bij elk programma en afzonderlijk beleidsdoel ook de realisatiecijfers per 31 augustus 2023 getoond. In bovenstaande visualisatie is daarbij de vergelijking gemaakt met de bijgestelde begroting ná verwerking van de voorgestelde begrotingswijzigingen in deze Slotwijziging. Het gerealiseerde lastensaldo bedraagt per 31 augustus ongeveer € 366 miljoen. Dat is ruim 64% van het begrote lastensaldo en is minder dan hetgeen op basis van 8/12^e qua aantal maanden mag worden verwacht (67%).

Op totaalniveau ligt de realisatie daarmee 3% (zo'n € 17 miljoen) achter op het verwachte bestedingspatroon. In hoofdstuk 3 van deze Slotwijziging is per beleidsdoel toegelicht hoe de realisatie zich verhoudt tot de bijgestelde begroting, omdat dit onderling behoorlijk kan verschillen. In algemene zin kan daarover het volgende worden opgemerkt:

- De eenmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 is in de maand september geboekt en verwerkt in de realisatie. Dit verklaart ruim € 1 miljoen onderbesteding op de personeelslasten.
- De subsidies (inclusief inkomensoverdrachten) zijn voor ruim 75% gerealiseerd en lopen daarmee voor op het verwachte bestedingspatroon. Dit komt met name doordat in programma 6. Bereikbaarheid II reeds omvangrijke exploitatiesubsidies voor OV Concessie zijn gerealiseerd. Op een aantal andere programma's blijven de subsidiebestedingen juist achter bij de begroting. Dit is onder andere het geval bij programma 1. Ruimtelijke ontwikkeling, 4. Energietransitie, 5. Bereikbaarheid I, 7. Cultuur en erfgoed. De verwachting is dat ook in deze programma's gedurende het restant van het jaar de subsidies volledig worden besteed.
- De besteding van de materiële lasten ligt fors achter op de begroting, zo'n € 34 miljoen. Behoudens de programma's 1. Ruimtelijke ontwikkeling, 7. Cultuur en erfgoed, 8. Economie en 10. Overzicht overhead is deze onderbesteding zichtbaar in de overige programma's. In absolute bedragen betreft dit met name de beide programma's van Bereikbaarheid en programma 2. Landelijk gebied. Enkele omvangrijke verklaringen daarvoor zijn:
 - Voor de beide programma's van Bereikbaarheid geldt dat een substantieel deel van het materiële budget wordt ingezet ter dekking van het beheer en onderhoud. De uitvoering en facturatie van deze werkzaamheden vindt met name plaats in het vierde kwartaal, en zal alsdan in de realisatie tot uitdrukking komen.
 - Daarnaast vindt in deze programma's de facturatie van samenwerkingspartners veelal pas aan het einde van het boekjaar plaats en wordt dan pas in de realisatie verantwoord.

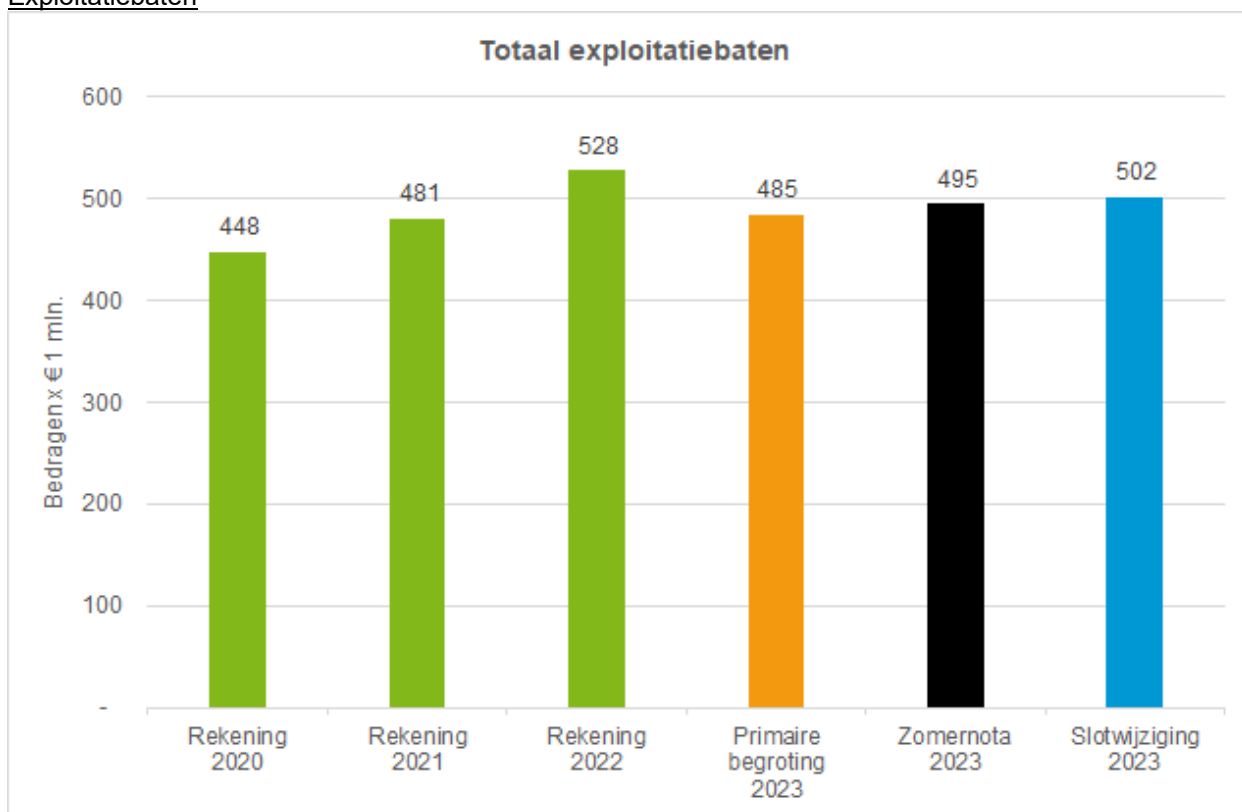

In bovenstaande visualisatie is inzichtelijk gemaakt hoe de begrote lasten van € 575 miljoen zijn opgebouwd in de begroting.

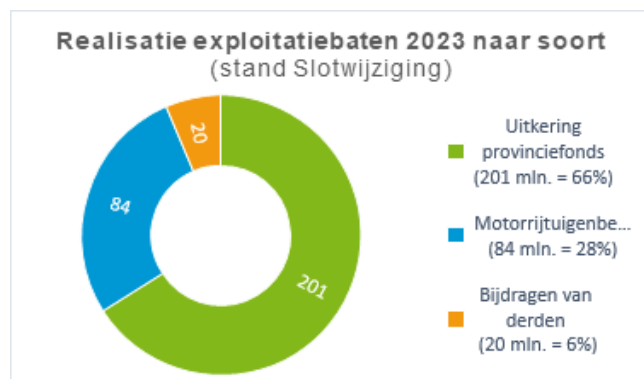
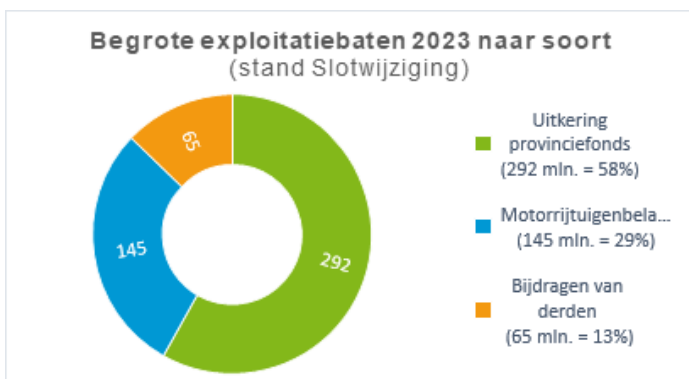
De te verstrekken subsidies (inclusief inkomensoverdrachten) vormen met € 249 miljoen de hoofdmoot van de begroting. Subsidies omvatten daarmee zo'n 43% van de begrote lasten van de begroting. De post 'materiële lasten', goed voor 1/3 van de begrote lasten, is met € 185 miljoen opgebouwd uit een grote variatie aan verschillende uitgaven, waaronder de kosten voor beheer en onderhoud van het wegennet en het openbaar vervoer, de vervoerskosten voor de regiotaxi, en de kosten die gepaard gaan met de aankoop van gronden voor o.a. het Natuurnetwerk Nederland. In de gerealiseerde lasten zijn vergelijkbare verhoudingen terug te zien.

In de cijfers tot en met 31 augustus blijft vooral de besteding van de materiële budgetten achter op de begroting.

Exploitatiebaten

Na vaststelling van de voorgestelde begrotingswijzigingen bedraagt het begrote batensaldo voor 2023 € 502 miljoen. Dit is € 7 miljoen hoger dan geraamd in de Zomernota 2023. De toename van het batensaldo wordt met name verklaard door de positieve effecten vanuit de septembercirculaire 2023 (€ 4,8 miljoen), meer opbrengsten van grondverkoop dan reeds eerder begroot (€ 1,4 miljoen) en een uitbreiding van de bijdrage van het rijk voor faciliteren en versnellen van gemeentelijke woningbouwprojecten (€ 1,7 miljoen).

In bovenstaande visualisatie is inzichtelijk gemaakt hoe de begrote baten van € 502 miljoen zijn opgebouwd in de begroting. De uitkering uit het provinciefonds blijft de grootste inkomstenbron voor de provincie, gevolgd door de opcenten die we heffen op de motorrijtuigenbelasting. De post 'bijdragen van derden' is opgebouwd uit diverse verwachte inkomsten, zoals de huurbaten van de OV-infrastructuur en van externe huurders van het provinciehuis. Ook diverse (specifieke) bijdragen van het Rijk en te ontvangen bijdragen van gemeenten worden hiertoe gerekend. De bijdragen van derden blijven in de realisatie achter bij de norm van 67%. Dit is op vrijwel alle programma's het geval en komt onder andere doordat bijdragen van derden veelal pas aan het einde van het jaar worden ontvangen en geboekt. De verwachting is dan ook dat de begrote bijdrage van derden nog volledig worden gerealiseerd.

2.4 Verwachte ontwikkeling van de reserves

Het werken met bestemmingsreserves is kenmerkend voor organisaties zonder winstoogmerk in het algemeen en voor overheidsorganisaties in het bijzonder. Bij deze organisaties staat immers niet het maken van winst en daarmee de groei van het eigen vermogen centraal, maar het behalen van bepaalde maatschappelijke doelen. Dit soort doelen is vaak zo groot en ingewikkeld, dat ze niet in één jaar te bereiken zijn. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van een vitaal landelijk gebied of de verbetering van de bereikbaarheid van onze provincie. Hierbij is het dus nodig om geld meerjarig beschikbaar te houden. In lijn met de door uw Staten vastgestelde Nota Reserves en voorzieningen (2022) is het uitgangspunt om dat zo veel mogelijk via de exploitatie te laten verlopen en zo min mogelijk te werken met reserves. Alleen wanneer dat niet mogelijk is, ligt de inzet van bestemmingsreserves voor de hand. Daarbij geldt als minimale omvang voor de instelling van een reserve een bedrag van € 1 mln.

Ook in het jaar 2023 is sprake van omvangrijke financiële mutaties die via de reserves worden afgewikkeld. Ná verwerking van de voorgestelde begrotingswijzigingen in deze Slotwijziging gaat het om € 232 miljoen aan onttrekkingen, waarvan ruim € 214 miljoen betrekking heeft op het lopende jaar. Het resterende deel van ruim € 17 miljoen betreft de verwerking van de resultaatbestemmingen uit de Jaarstukken 2022. Daarnaast wordt er in de diverse reserves een bedrag gestort van ruim € 211 miljoen, waarvan ruim € 160 miljoen betrekking heeft op het lopende jaar. Het resterende deel van € 51 miljoen betreft de verwerking van de resultaatbestemmingen uit de Jaarstukken 2022.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de bedragen die zijn begroot om te storten en/of te onttrekken.

Prognose ontwikkeling reserves op basis van de Slotwijziging 2023	Saldo 31-12-2022	Resultaat- bestemming 2022: toevoegingen	Resultaat- bestemming 2022: onttrekkingen	Toevoegingen	Onttrekkingen	Prognose saldo 31-12-2023
a. Algemene reserves						
Saldireserve	201.268	49.037	14.532	22.284	126.579	131.478
Reserve Weerstandsvermogen	45.000	-	-	50	-	45.050
Subtotaal a.	246.268	49.037	14.532	22.334	126.579	176.528
b. Bestemmingsreserves						
Afwaardering aandelen deelnemingen	3.000	-	-	3.000	-	6.000
Beheer en Onderhoud Openbaar vervoer	3.819	-	-	358	-	4.177
Beheer en Onderhoud (vaar)wegen	6.714	-	-	3.000	7.412	2.302
Cofinancieringsfonds	422	-	-	-	400	22
Egalisatie Bodemsanering	4.382	-	-	450	1.576	3.256
Energietransitie	3.720	-	-	2.601	3.404	2.917
Gebiedsprocessen Stikstof	15.742	-	-	8.050	-	23.792
Groen groeit mee	-	-	-	6.000	-	6.000
Groot onderhoud Huisvesting	4.056	-	-	-	-	4.056
Hart vd Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg	7.026	-	-	679	1.289	6.416
IGP/RAP	2.000	-	-	-	-	2.000
Investeringsfonds Provinciaal erfgoed	113	-	-	2.700	-	2.813
Lastneming subsidies	7.528	-	-	1.400	2.470	6.458
Meerjarige programma's en projecten	16.505	2.000	61	7.990	4.261	22.173
Mobiliteitsprogramma	103.949	-	1.172	10.019	14.166	98.631
OV Concessie	36.964	-	-	24.500	38.115	23.349
Programma Landelijk gebied	60.266	-	1.616	64.209	12.579	110.280
Realisatiestrategie Natuurvisie	12.732	-	-	3.165	2.330	13.567
Subtotaal b.	288.939	2.000	2.849	138.121	88.001	338.210
Totaal (a + b)	535.207	51.037	17.381	160.455	214.580	514.738

2.5 Financiële bijstellingen Slotwijziging met een meerjarig effect

In deze Slotwijziging zijn diverse meerjarige bijstellingen opgenomen. Ofwel, we muteren niet alleen de begroting 2023 maar ook die van het jaar (of jaren) daarna. De meeste van die mutaties zijn over de jaren heen (cumulatief) saldo neutraal en beïnvloeden dus niet het begrotingssaldo. Een voorbeeld ter illustratie:

- De hogere indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies wordt meerjarig verwerkt. Dat leidt tot een structurele ophoging van de subsidielasten in de diverse programma's, terwijl gelijktijdig voor hetzelfde bedrag de stelpost loon/prijscompensatie (onderdeel: subsidies) wordt verlaagd.

Sommige meerjarige bijstellingen hebben wel een effect op het meerjarige begrotingssaldo. Die bijstellingen zijn hieronder apart inzichtelijk gemaakt:

- In programma 2. Landelijk gebied wordt in het jaar 2023 de last opgevoerd die volgt uit de structurele ontvangsten vanuit de waterschappen. De baten zijn reeds verwerkt in de begroting 2023, maar destijds is het lastenbudget niet met eenzelfde bedrag verhoogd. Dit gebeurt nu alsnog.
- In programma 2. Landelijk gebied wordt een structurele taakstelling op het budget van de Natuurcompensatiebank (NCB) teruggedraaid. Het budget van de NCB is opgebouwd uit ontvangsten van derden ter dekking van inrichting, afwaardering en beheer van grond. Door de taakstelling worden de gerealiseerde ontvangsten afgeroomd waardoor er onvoldoende dekking is voor het realiseren van de compensatie.
- In programma 3. Bodem, water en milieu is de nieuwe voucherregeling, bestemd voor de 'subsidierегeling versterking sport -en beweegaanbod in de openbare ruimte', vertraagd waardoor realisatie in 2023 niet meer lukt en het budget doorschuift naar 2024. Hier is geen bestemmingsreserve voor ingesteld, dus verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 7. Cultuur en erfgoed is als gevolg van onvoorziene omstandigheden vertraging ontstaan in het aanvraagtraject voor de subsidie ten behoeve van Huis Doorn. Daarom wordt een deel van dit budget doorgeschoven naar 2024. Hier is geen bestemmingsreserve voor ingesteld, dus verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 7. Cultuur en erfgoed wordt een bedrag voor het Project Oud-Leusden doorgeschoven naar 2024. De verschuiving vindt plaats omdat Rijkswaterstaat (RWS), die aan het project meewerkt, de kosten voor activiteiten in 2023 betaalt, terwijl de provincie verantwoordelijk is voor de financiering van activiteiten in 2024. Hier is geen bestemmingsreserve voor ingesteld, dus verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 8. Economie wordt een bedrag voor het bedrijfsopvolgingsprogramma doorgeschoven naar 2024. Dit najaar heeft de Provincie een voucherregeling gepubliceerd, die tot eind 2024 loopt terwijl de middelen alleen voor dit jaar gereserveerd waren. Vanwege een lagere toestroom dan verwacht en het aangepaste kasritme ten opzichte van de begroting, is een verschuiving naar 2024 nodig. Hier is geen bestemmingsreserve voor ingesteld, dus verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 8. Economie wordt een bedrag voor het stimuleren van organisatiegraad op bedrijventerreinen doorgeschoven naar 2024. De besteding van het budget heeft pas vanaf half 2023 plaats kunnen vinden, mede als gevolg van de benodigde tijd om de uitwerking van het plan vorm te geven en de verkennende gesprekken die daarover met gemeenten gevoerd moesten worden. Hier is geen bestemmingsreserve voor ingesteld, dus verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 9. Bestuur wordt een bedrag ten behoeve van het Herdenkingsjaar Slavernijverleden doorgeschoven naar 2024. Op 8 februari 2023 is het Statenvoorstel Slavernijverleden aangenomen. Hierbij is budget beschikbaar gesteld om uitvoering te geven aan diverse activiteiten in het Herdenkingsjaar Slavernijverleden (1 juli 2023 t/m 30 juni 2024) incl. een evaluatie. In 2023 zijn al verscheidene activiteiten georganiseerd. Het resterende budget zal in 2024 worden ingezet om in het vervolg van het Herdenkingsjaar aandacht te besteden aan dit verleden en de doorwerking ervan naar het heden.
- In programma 9. Bestuur wordt budget ten behoeve van voedselbanken doorgeschoven naar 2024. Via motie 89 bij de kadernota 2023-20236– 'Utrecht steunt voedselbanken' en Amendement 37 op de begroting 2023– 'Steun voor Voedselbanken Provincie Utrecht' is geld beschikbaar gesteld voor meer gezonde voeding in de voedselpakketten. In 2023 heeft de provincie een uitvraag gedaan naar de hulpvragen van voedselbanken. Vervolgens is samen met het Innovatieprogramma Gezonde Leefomgeving en Starhub een challenge voorbereid en uitgezet. Deze challenge vraagt organisaties om creatieve oplossingen die zorgen voor een structurele verbetering van de instroom van vers en gezond voedsel bij Utrechtse voedselbanken. Het doorgeschoven budget zal in 2024 worden ingezet om aan de slag te gaan met de inzendingen die bijdragen aan het oplossen van de knelpunten t.b.v. meer gezonde en lokale voeding.

- Bij de Algemene middelen worden de meerjarige effecten vanuit de Septembercirculaire provinciefonds 2023 verwerkt die ten gunste komen van het begrotingssaldo.

Overzicht meerjarige bijstellingen		2023		2024		2025		2026		2027	
Programma	Bijstelling	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
2. Landelijk gebied	Verhogen lastenbudget i.v.m. ontvangst waterschappen	500		500		500		500		500	
2. Landelijk gebied	Terugdraaien taakstelling natuurcompensatiebank	48		48		48		48		48	
3. Bodem, water, milieu	Wijziging kasritme van de voucherregeling	-160		160							
7. Cultuur en erfgoed	Doorschuiven middelen project Huis Doorn naar 2024	-150		150							
7. Cultuur en erfgoed	Doorschuiven deel van de middelen voor Project Oud-Leusden naar 2024	-35		35							
7. Cultuur en erfgoed	Matching Gemeente Utrecht voor Opleidingstraject Festivals	-25		25							
8. Economie	Verschuiving beleidsdoel 8.1.3	-250		250							
8. Economie	Verbetering van organisatiegraad op bedrijventerreinen	-130		130							
9. Bestuur	Doorschuiven middelen Slavernijverleden naar 2024	-85		85							
9. Bestuur	Doorschuiven middelen Voedselbanken naar 2024	-100		100							
Totaal programma's		-387	0	1.483	0	548	0	548	0	548	0
Algemene middelen	Septembercirculaire 2023: ontwikkeling accres	4.813		4.734		4.574		3.454		6.810	
Algemene middelen	Septembercirculaire 2023: DU Hergebruik stedelijk afval				21	21		21		21	
Algemene middelen	Septembercirculaire 2023: DU Verkeersveiligheid		12		12		12		12		12
Algemene middelen	Septembercirculaire 2023: DU Veilig wonen		7		7		7				
Totaal Algemene middelen		4.832		4.774		4.614		3.487		6.843	
Totaal meerjarige effecten		-387	4.832	1.483	4.774	548	4.614	548	3.487	548	6.843
Saldo effect (+ = positief)		5.219		3.291		4.066		2.939		6.295	

Bovenstaande tabel geeft een totaaloverzicht van alle financiële effecten vanuit bijstellingen in deze Slotwijziging met een meerjarig financieel effect. De onderstaande regel "Saldo effect" geeft aan wat het effect is van deze bijstellingen op het begrotingssaldo in de jaren 2024 tot en met 2027.

3. Programmaverantwoording

In de hierna volgende pagina's wordt per programma de volgende informatie opgenomen:

- Eerst tonen we een samenvattend financieel overzicht van het programma;
- Vervolgens worden per beleidsdoel de voorgestelde begrotingswijzigingen afzonderlijk toegelicht.

Na de beleidsinhoudelijke programma's volgen het Overzicht Overhead en de onderdelen Stelposten en Algemene middelen.

Eén begrotingswijziging heeft effect op alle beleidsdoelen. Dat betreft de eenmalige uitkering van € 750 bruto aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Via de urenverdeling leidt dit tot een hogere toerekening aan alle programma's en beleidsdoelen. Deze bijstelling wordt gedekt vanuit de stelpost loon/prijscompensatie.

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
1.1 Ruimte maatschappelijke ontw.	11.398	1.000	-10.398	-1.607	-1.000	9.791		-9.791	5.977	15	-5.962	61%	0%
1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	5.090	31	-5.059	-139	451	4.951	482	-4.469	3.936	525	-3.411	79%	109%
1.3 Passende woonruimte woningbehoefte	8.023		-8.023	-84	2.139	7.939	2.139	-5.800	2.669		-2.669	34%	0%
Totaal programma voor bestemming	24.511	1.031	-23.480	-1.830	1.590	22.681	2.621	-20.060	12.581	540	-12.042	55%	21%
Mutaties reserves	6.000	2.544	-3.456	2.579	-475	8.579	2.069	-6.510					
Totaal saldo na bestemming	30.511	3.575	-26.936	749	1.115	31.260	4.690	-26.570	12.581	540	-12.042	40%	12%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	11.399	-216	11.183	7.384	66%	
Kapitaallasten	1.233	0	1.233	1.295	105%	
Materiële lasten	9.418	-4.803	4.615	2.986	65%	
Subsidies	2.461	3.189	5.650	917	16%	
Totaal Lasten	24.511	-1.830	22.681	12.581	55%	
Baten	1.031	1.590	2.621	540	21%	
Totaal Baten	1.031	1.590	2.621	540	21%	
Totaal voor bestemming	-23.480	3.420	-20.060	-12.042	60%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	2.544	-475	2.069	-		
Stortingen	6.000	2.579	8.579	-		
Totaal mutaties reserves	-3.456	-6.108	-6.510	-		
Saldo na bestemming	-26.936	366	-26.570	-12.042	45%	

1.1 De ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen is in goede balans met de Utrechtse kwaliteiten

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	6.909	-207	6.702	4.424	66%	
Kapitaallasten	-	-	-	33	-	
Materiële lasten	3.223	-400	2.823	1.444	51%	
Subsidies	1.266	-1.000	266	76	29%	
Totaal Lasten	11.398	-1.607	9.791	5.977	61%	
Baten	1.000	-1.000	-	15	-	
Totaal Baten	1.000	-1.000	0	15	0	
Saldo beleidsdoel	-10.398	607	-9.791	-5.962	61%	

Toelichting stand van zaken

Op dit moment loopt de besteding van de middelen voor o.a. de Omgevingswet en voor 'Data en digitale toepassingen' achter op begroting. De verwachting is echter dat de begrote materiële lasten en subsidies alsnog dit jaar gerealiseerd worden. De nog begrote subsidies betreffen met name onze jaarlijkse bijdrage aan Novex-gebieden Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en Het Groene Hart.

De investeringen voor GIS zijn later gedaan dan gepland waardoor de werkelijke afschrijvingen langer doorlopen dan de begrote afschrijvingen. In 2023 en 2024 nog € 44.895 en in 2025 nog € 2.000. Dit tekort wordt opgevangen binnen de materiële budgetten.

De baten betreffen voornamelijk de doorbelaste GIS licenties aan andere onderdelen binnen de organisatie, met name Regiotram en Natuur.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-400		400
Administratieve wijzigingen PS	-1.207	-1.000	207
Totaal 1.1 Ruimte maatschappelijke ontw.	-1.607	-1.000	607

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Bijstelling Omgevingswet -400 400

De kosten voor het plan B inzake DSO zullen niet meer gerealiseerd worden in 2023. Ook overige voorbereidingskosten vallen nog mee en worden achter de hand gehouden voor eventuele extra capaciteit in de eerste maanden na inwerkingtreding.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -400 400

Administratieve wijzigingen PS

Actualisatie urenverdeling -274 274

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 67 -67

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Ronald Mc Donaldhuis L/B-budget naar 2024 -1.000 -1.000

Er is een bedrag van € 1 miljoen begroot als reservering voor het oplossen van de financiële opgave voor de tijdelijke huisvesting van het Ronald McDonaldhuis die met de gevonden oplossing noodzakelijk is. Uitgangspunt is daarbij dat meerdere partijen financieel bijdragen om dit mogelijk te maken. Dekking hiervan dient gevonden te worden binnen budgetten van mobiliteit, economie en erfgoed, daarom is ook een bedrag van € 1 miljoen aan opbrengsten begroot. Wij achten een eenmalige provinciale bijdrage hieraan gerechtvaardigd omdat deze ontwikkeling een bijdrage levert aan provinciale doelen rondom mobiliteit (autoluw en goed bereikbaar Utrecht Science Park (USP), economie (doorontwikkeling USP) en erfgoed (borging en versterking van de kwaliteiten van de Hollandse Waterlinies). Wij hebben aangegeven u in 2023 aan te geven hoe wij als provincie hier invulling aan willen geven en dat u vanuit uw budgetrecht hierover een uitspraak kunt doen. Deze

planning wordt niet gehaald omdat UMCU nog geen concrete onderbouwing heeft aangeleverd voor de te maken kosten. We schuiven deze reservering van lasten en baten daarom door naar 2024.

Totaal Administratieve wijzigingen PS	-1.207	-1.000	207
Totaal bijstellingen 1.1 Ruimte maatschappelijke ontw.	-1.607	-1.000	607

1.2 De gebiedsontwikkeling is integraal en gericht op efficiëntie en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.551	64	2.615	1.728	66%	
Kapitaallasten	1.233	-	1.233	1.262	102%	
Materiële lasten	1.306	-203	1.103	946	86%	
Totaal Lasten	5.090	-139	4.951	3.936	79%	
Baten	31	451	482	525	109%	
Totaal Baten	31	451	482	525	109%	
Saldo beleidsdoel	-5.059	590	-4.469	-3.411	76%	

Toelichting stand van zaken

De kapitaallasten betreffen de afschrijving op de afgesloten projecten van het programma Hart van de Heuvelrug. De overschrijding op dit budget wordt in het vierde kwartaal gecorrigeerd. Oorzaak van de overschrijding is een correctie op de afgesloten projecten, onderdeel van de Immateriële vast activa, in het begin van het jaar. Door deze correctie is er in eerste instantie teveel afgeschreven.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	-612	-22	590
Administratieve wijzigingen GS	473	473	
Totaal 1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	-139	451	590

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Mutatie Hart van Heuvelrug onttrekking reserve	3	-22	-25

Op basis van de prognose tot eind 2023 wordt de raming van o.a. de winstneming Hart van Heuvelrug/ Vliegbasis Soesterberg aangepast. De winstneming is het laatste deel van het project Richelleweg. Het project is nu helemaal afgerond. Door deze aanpassing wijzigt ook de benodigde onttrekking uit de reserve.

Wijziging mbt nieuwe regelgeving omtrent aanplant -679 679

Met de Zomernota heeft PS besloten uit de algemene middelen een bedrag beschikbaar te stellen voor de aanplant van extra bomen. De extra aanplant is nodig om aan de gewijzigde regelgeving mbt compensatie van te kappen bomen te voldoen. De in 2008-2009 gerealiseerde aanplant van nieuw bos mag door de wijziging in regelgeving niet meegeteld worden voor de compensatie van nog te kappen bomen.

De nieuwe aanplant zal niet in 2023 plaatsvinden, maar nadat bomen gekapt zijn voor de ontwikkeling van de bouwprojecten. Voorgesteld wordt het bedrag in de reserve Hart van de Heuvelrug te storten. Onttrekking van dit deel zal in de begroting verwerkt worden zodra bekend is wanneer de aanplant uitgevoerd wordt.

Actualisatie urenverdeling 38 -38

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 26 -26

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Totaal Administratieve wijzigingen PS -612 -22 590

Administratieve wijzigingen GS

Sanering PFAS-verontreiniging Vliegbasis Soesterberg 473 473

Vooruitlopend op de vaststellingsovereenkomst met het rijk zijn de kosten van 2022 en 2023 die verband houden met de sanering van de PFAS verontreiniging op de Vliegbasis Soesterberg apart in de begroting opgenomen. Deze kosten worden gedekt uit de verwachte bijdrage van het rijk.

Daarnaast worden op basis van de prognose tot eind 2023 de ramingen van de grondexploitaties Hart van Heuvelrug/ Vliegbasis Soesterberg aangepast. Voornamelijk door de langdurige juridische procedures die gevoerd moeten worden, treedt er vertraging op en zijn de lasten lager dan in de GREX 2023 was geraamd. Deze aanpassing is saldo-neutraal omdat de lasten (en baten) van de grondexploitaties aan het einde van het jaar worden overgeheveld naar de Voorraden op de balans

Totaal Administratieve wijzigingen GS 473 473

Totaal bijstellingen 1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik -139 451 590

1.3 Er is passende woonruimte die aansluit bij de woningbehoefte in de provincie Utrecht

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.939	-73	1.866	1.232	66%	
Subsidies	1.195	4.189	5.384	840	16%	

Materiële lasten	4.889	-4.200	689	596	87%	
Totaal Lasten	8.023	-84	7.939	2.669	34%	
Baten	-	2.139	2.139	-	0%	
Totaal Baten		2.139	2.139	0	0%	
Saldo beleidsdoel	-8.023	2.223	-5.800	-2.669	46%	

Toelichting stand van zaken

Versnelling woningbouw

De raming voor de uitvoering van het programma wordt aangepast. Er vindt een verschuiving plaats van materieel budget naar subsidies, op basis van de verwachte besteding. Verder verwerken wij twee bijdragen van het rijk in de begroting, die voor de woondeals en voor flexpoolmiddelen, Voor de besteding van ons budget zijn wij afhankelijk van de voortgang van de projecten bij de gemeenten, met name of de voorbereiding van woningbouwprojecten zover gevorderd is, dat er een aanvraag ingediend kan worden. De prognose in oktober 2023 laat zien dat er een behoorlijk aantal subsidie-aanvragen in de pijplijn zit, waarvan de verwachting is dat deze in 2023 verwerkt worden. Door de besteding van de rijksmiddelen, verwachten we een onderschrijding van het programmabudget en stellen we voor dit te storten in de projectreserve, zodat het beschikbaar blijft voor de komende jaren.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-250		250
Administratieve wijzigingen PS	-1.973		1.973
Administratieve wijzigingen GS	2.139	2.139	
Totaal 1.3 Passende woonruimte woningbehoefte	-84	2.139	2.223

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Bijstelling Vitale wijken	-250		250
De provincie wil de gemeente Utrecht ondersteunen bij het doen van een subsidieaanvraag bij het Rijk voor een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds. Het gaat hierbij om een mogelijke bijdrage aan de cofinanciering van projecten op het gebied van verduurzaming van particuliere woningen, transformatie van gebouwen naar woningen en realisatie van voorzieningen in de wijk Overvecht.			
Voorgesteld wordt om vanuit Vitale wijken € 100.000 van de vrijval van het budget 2023 (ad € 250.000) hiervoor extra beschikbaar te stellen in 2024.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-250		250
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	19		-19

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Correctie ivm opheffen reserve bij Jaarrekening 2022	-500	500

Met de Slotwijziging 2022 is een onttrekking uit de - inmiddels opgeheven - reserve geraamd. Deze onttrekking wordt nu gecancelld.

Actualisatie urenverdeling	-92	92

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Budgetwijziging tbv projecten en subsidie Versnelling woningbouw	-1.400	1.400

De prognose van te ontvangen en te honoreren aanvragen laat zien dat we niet het gehele geraamde bedrag 2023 nodig hebben voor de uitvoering van projecten en subsidies Versnelling woningbouw, mede veroorzaakt door de inzet van de ontvangen rijksmiddelen. Wij stellen voor om € 1,4 mln van het budget 2023 via de programmareserve over te hevelen naar 2024.

Totaal Administratieve wijzigingen PS	-1.973	1.973

Administratieve wijzigingen GS

Inzet bijdrage van het rijk inzake flexpool	1.729	1.729

De bijdrage van het rijk voor faciliteren en versnellen van gemeentelijke woningbouwprojecten is uitgebreid, waardoor er ruim € 1,7 mln beschikbaar is. Wij verwachten voldoende aanvragen vanuit de gemeenten te honoreren om het beschikbare bedrag volledig in te zetten.

Inzet rijksbijdrage voor woondeals	410	410

In 2022 is € 410.000 ontvangen van het rijk voor de totstandkoming en uitvoering van de regionale woondeals. Ook dit bedrag verwachten we helemaal in te zetten voor de aanvragen vanuit de regio's.

Totaal Administratieve wijzigingen GS	2.139	2.139

Totaal bijstellingen 1.3 Passende woonruimte woningbehoefte	-84	2.139	2.223

2. Landelijk gebied

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
2.1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	17.594	3.178	-14.416	-3.107	1.387	14.487	4.565	-9.922	6.519	2.078	-4.442	45%	46%
2.2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	41.619	909	-40.710	1.608	338	43.227	1.247	-41.980	27.329	822	-26.507	63%	66%
2.3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	4.271		-4.271	103		4.374		-4.374	3.798		-3.798	87%	0%
2.4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	5.960	470	-5.490	-990		4.970	470	-4.500	3.148	31	-3.117	63%	7%
2.5 Leefbaarheid van landelijk gebied	513		-513	-127		386		-386	252		-252	65%	0%
Totaal programma voor bestemming	69.957	4.557	-65.400	-2.512	1.725	67.444	6.282	-61.162	41.047	2.931	-38.116	61%	47%
Mutaties reserves	66.419	12.996	-53.424	8.055	576	74.474	13.572	-60.902					
Totaal saldo na bestemming	136.376	17.553	-118.823	5.542	2.301	141.918	19.854	-122.065	41.047	2.931	-38.116	29%	15%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	12.995	-241	12.754	8.424	66%
Subsidies	36.989	-3.702	33.287	25.427	76%
Materiële lasten	19.973	1.430	21.403	7.196	34%
Totaal Lasten	69.957	-2.512	67.444	41.047	61%
Baten	4.557	1.725	6.282	2.931	47%
Totaal Baten	4.557	1.725	6.282	2.931	47%
Totaal voor bestemming	-65.400	4.237	-61.162	-38.116	62%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	12.996	576	13.572	-	
Stortingen	66.419	8.055	74.474	-	
Totaal mutaties reserves	-53.424	-14.958	-60.902	-	
Saldo na bestemming	-118.823	-3.241	-122.065	-38.116	31%

2.1 Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld)

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	3.524	449	3.973	2.624	66%
Materiële lasten	9.358	-1.498	7.860	2.741	35%
Subsidies	4.712	-2.058	2.654	1.154	43%
Totaal Lasten	17.594	-3.107	14.487	6.519	45%
Baten	3.178	1.387	4.565	2.078	46%
Totaal Baten	3.178	1.387	4.565	2.078	46%
Saldo beleidsdoel	-14.416	4.494	-9.922	-4.442	45%

Toelichting stand van zaken

Natuurnetwerk (NNN)

De lasten voor de NNN worden naar beneden bijgesteld omdat het grote groot inrichtingsproject Elsterbuitenwaarden, dat dit jaar zou starten helaas nog niet doorgaat. Ook zijn er lasten geraamd voor grondaankopen maar de inschatting is dat we dit jaar niet het hele geraamde bedrag hiervoor nodig hebben.

De baten voor ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland worden naar boven bijgesteld. Het bedrag bestaat voor circa de helft uit opbrengsten van verkoop van gronden en voor de helft uit bijdragen van partners aan inrichtingsprojecten (m.n. het project Elsterbuitenwaarden).

Groene Contour

Op 13 december 2022 is besloten om de Groene Contour als zoekgebied aan te wijzen voor de realisatie van de NNN. Als gevolg van het aangepaste beleid worden nu de hectares die als natuur worden ingericht binnen de Groene Contour, veelal beschouwd als NNN en uit NNN middelen gefinancierd. Tevens wordt voorrang gegeven aan de NNN-realisatie boven de realisatie van de Groene Contour. Dit heeft effect op de uitgaven van het budget Groene Contour en daarom is bij de Zomernota 2023 het budget naar beneden bijgesteld tot € 1,15 mln. De lasten voor ontwikkeling Groene Contour worden nu bijgesteld naar € 5.000 voor proceskosten. De bij de Zomernota 2023 verwachte SKNL subsidie aan een landgoed voor Groene Contour is niet voor 1 oktober binnengekomen, waardoor een eventuele verplichting niet meer zal gaan ten laste van boekjaar 2023.

Strategisch bosbeleid

In 2023 is gestart met de uitvoering van het Strategisch bosbeleid. Daarbij is vooral inzet gepleegd op de benodigde randvoorwaarden voor een goede uitvoering. Een aantal projecten en regelingen hebben helaas enige vertraging opgelopen. Zo was bij de Zomernota de verwachting dat de Subsidieregeling voor nieuw bos in 2023 opengesteld kon worden. Doordat de regeling deel uit gaat maken van de SKNL (om versplintering van subsidieregelingen te voorkomen), betekent dit openstelling in 2024. Voornemen was ten tijde van de Zomernota om houtige landschapselementen bij Landgoed De Boom in 2023 te financieren en te realiseren. Vanwege vertraging bij aanvraag van de vergunningverlening bij gemeente Leusden is het plan doorgeschoven naar 2024. Ook de uitvoering van de realisatie van 5 ha nieuw bos op provinciale grond loopt vertraging op. Hier zijn wel twee concrete locaties voor in zicht. In de voortgangsrapportage Strategisch bosbeleid (november 2023) wordt uitgebreid ingegaan op de context van de werkzaamheden in 2023.

KLE / Groenblauwe dooradering

Het budget voor kleine landschapselementen (KLE) wordt per saldo licht naar boven bijgesteld (van €848.000 naar €880.000). Enerzijds schuift de uitvoering van een KLE-project op landgoed de Boom van 2023 door naar 2024. Anderzijds wordt extra uitgegeven aan een aantal KLE-projecten, waaronder een knotbomenproject in Vijfheerenlanden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	45		-45
Administratieve wijzigingen PS	-3.152	1.387	4.539
Totaal 2.1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	-3.107	1.387	4.494

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Indexering subsidies Programma 2

45

-45

In Programma 2 zijn een aantal subsidies geïndexeerd:

- bij beleidsdoel 2.1 gaat het om Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht West voor een bedrag van € 45.000;
 - bij beleidsdoel 2.2 gaat het om Stichting Faunabeheer voor een bedrag van € 27.000, Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH) ad € 25.000 en Stichting Vogelopvang ad € 1.000;
 - bij beleidsdoel 2.3 gaat het om Stichting Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) voor een bedrag van € 15.000.
- De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	45		-45

Administratieve wijzigingen PS

Bijstelling NNN	-1.015	1.387	2.402

De lasten voor ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden bijgesteld van € 10,515 mln., naar € 9,5 mln., een verlaging van € 1,015 mln. Gezien de achterblijvende realisatie en de ervaring van afgelopen jaren dat prognoses in de praktijk vaak lager uitvallen wordt voorgesteld om het budget naar beneden bij te stellen. Zo zit er in de prognose circa € 2,4 mln. aan grondaankopen waarvan in de praktijk mogelijk een deel niet zal lukken in 2023.

De baten voor ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland worden bijgesteld van € 3,105 mln. naar € 4,492 mln., een verhoging van € 1,387 mln. Het bedrag van € 4,492 mln. bestaat voor circa de helft uit opbrengsten van verkoop van gronden en voor de helft uit bijdragen van partners aan inrichtingsprojecten (m.n. het project Elsterbuitenwaard). Effectuering van deze bijstelling vindt plaats via de reserve NNN (onderdeel van de reserve landelijk gebied).

Bijstelling KLE	32		-32

Het budget voor kleine landschapselementen (KLE) wordt per saldo licht naar boven bijgesteld (van €848.000 naar €880.000). Enerzijds schuift de uitvoering van een KLE-project op landgoed de Boom van 2023 door naar 2024. Anderzijds wordt extra uitgegeven aan een aantal KLE-projecten.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	40		-40

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Actualisatie urenverdeling	409		-409

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Doorschuiven middelen strategisch bosbeleid 2024	-1.473		1.473

In 2023 is gestart met de uitvoering van het Strategisch bosbeleid. De onderschrijding van het budget voor kostenplaats 600516 wordt veroorzaakt door vertraging in de concrete uitvoering van een aantal projecten en subsidieregelingen. Zo worden de subsidieregeling voor nieuw bos buiten het NNN en de subsidieregeling voor economische waardevermindering bij realisatie van kleine landschapselementen in 2024 opengesteld in plaats van 2023. Ook de uitvoering van de realisatie van 5 ha nieuw bos op provinciale grond loopt vertraging op. En de laatste bomen uitdeelacties in het kader van het Bomenactieplan vinden begin 2024 plaats".

Bijstelling Groene Countour	-1.145		1.145

Bijstelling van 1.1mio. De prognose van 5.000 bestaat uit proceskosten. De bij de zomernota 2023 verwachte SKNL subsidie aan een landgoed voor groene contour komt naar verwachting niet binnen voor 1 oktober waarmee een eventuele verplichting niet meer zal gaan ten laste van boekjaar 2023. het bedrag wordt gestort in de RLG

Totaal Administratieve wijzigingen PS	-3.152	1.387	4.539

Totaal bijstellingen 2.1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	-3.107	1.387	4.494

2.2 De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	7.511	-762	6.749	4.456	66%	
Materiële lasten	8.755	2.657	11.412	3.484	31%	
Subsidies	25.353	-287	25.066	19.390	77%	
Totaal Lasten	41.619	1.608	43.227	27.329	63%	
Baten	909	338	1.247	822	66%	
Totaal Baten	909	338	1.247	822	66%	
Saldo beleidsdoel	-40.710	-1.270	-41.980	-26.507	63%	

Toelichting stand van zaken

De verwachting is dat het budget na neerwaartse bijstelling volledig benut zal worden. De onderbesteding op materiële lasten is te verklaren door het aantal openstaande verplichtingen. Een goed onderbouwde prognose toont aan dat het resterende budget benut zal worden, dit is een realistisch beeld van de gang van zaken. De verhoging van de baten zijn het gevolg van ontvangsten van waterschap Vallei en Veluwe en ontvangsten in het kader van de natuurcompensatiebank

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	1.931	338	-1.593
Administratieve wijzigingen PS	-323		323
Totaal 2.2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	1.608	338	-1.270

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Bijdrage LNV	206		-206
Dit betreft de restantbijdrage van LNV voor de verhoging van de vergoedingen voor natuurbeheer tot 84% van de standaardkostprijzen			
Bijstelling lasten en baten budget	2.990	338	-2.652

Bij begroting 2023 zijn structureel waterschapsontvangsten geraamd van € 0,5 miljoen per jaar. Destijds is het lastenbudget niet tegelijkertijd met eenzelfde bedrag verhoogd. Dit gebeurt nu alsnog.

LNV levert in 2023 geen dekking voor het indexeringsstekort ANLb (€ 1,8 miljoen). Dit komt daardoor in 2023 ten laste van de provincie.

Er is structureel een taakstelling ingeboekt op het budget van de Natuurcompensatiebank (terwijl er structureel geen middelen geraamd staan), terwijl het budget van de NCB is opgebouwd uit ontvangsten van derden ter dekking van inrichting, afwaardering grond en beheer. Door de taakstelling worden de gerealiseerde ontvangsten afgeroomd waardoor er onvoldoende dekking is voor het realiseren van de compensatie. De taakstelling moet daarom worden teruggedraaid.

De bijdrage van waterschap Vallei en Veluwe voor het ANLb over 2022 is in 2022 niet gerealiseerd, deze wordt alsnog in 2023 gerealiseerd.

Voor de natuurcompensatie in het kader van de ontmanteling van de voormalige camping Maarsbergen en de uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein wordt € 0,3 mln. ter beschikking gesteld.

De baten en de lasten van de natuurcompensatiebank worden met € 262.000 verhoogd in verband met gerealiseerde baten in het kader van projecten waarvoor een compensatieplicht geldt, en waarvoor met de provincie overeenkomsten zijn gesloten om de compensatie via de natuurcompensatiebank te realiseren. Deze baten zijn bedoeld ter dekking van de kosten voor grond inrichting en de afkoop van het beheer van de compensatielocaties in de natuurcompensatiebank.

Correctie tlv Algemene middelen	742	-742

In 2020 zijn ontvangsten gerealiseerd van partijen die natuurcompensatie via de natuurcompensatiebank van de provincie realiseren. Deze middelen moeten weer beschikbaar komen voor de natuurcompensatiebank om de inrichting, de waarde van de gronden en de afkoop van het beheer van de compensatielocatie Autenasekade te kunnen bekostigen.

Indexering subsidies Programma 2	53	-53

In Programma 2 zijn een aantal subsidies geïndexeerd:

- bij beleidsdoel 2.1 gaat het om Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht West voor een bedrag van € 45.000;
 - bij beleidsdoel 2.2 gaat het om Stichting Faunabeheer voor een bedrag van € 27.000, Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH) ad € 25.000 en Stichting Vogelopvang ad € 1.000;
 - bij beleidsdoel 2.3 gaat het om Stichting Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) voor een bedrag van € 15.000.
- De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Storting in LG reserve RSN	-1.960	1.960

Voor de natuurcompensatiebank wordt € 1.960.000 gestort naar de reserve Realisatiestrategie Natuurvisie. Dit bedrag is bedoeld om de komende jaren de kosten van grond, inrichting en afkoop van beheer te kunnen dekken.

Wijzigingsbesluit subsidieregeling Klimaatbestendige, Groene en Gezonde Steden en Dorpen 2021 -2023	-100	100

Groenblauwe schoolpleinen zorgen ervoor dat kinderen opgroeien in een omgeving waar ze in het groen kunnen spelen, bewegen en leren over natuur en klimaatadaptatie. De aanvragen voor het aanpassen van de schoolpleinen overtreffen het beschikbare budget. Om de goede aanvragen te honoreren is extra budget nodig. De benodigde middelen zijn voor € 200.000 afkomstig uit het budget 2023 van het Programma Klimaatadaptatie en € 100.000 uit de Aanpak Biodiversiteit in Stad en Dorp.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	1.931	338	-1.593

Administratieve wijzigingen PS

Ontrekking uit reserve RSN	660	-660

Voor de dekking van de lasten voor het natuurbeheer wordt € 660.000 onttrokken aan de reserve Realisatiestrategie Natuurvisie.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	68	-68

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

AVP biodiversiteit 'natuurlijke uiterwaarden **75** **-75**

Het budget voor de verkenningsfase van het project natuurlijke uiterwaarden in 2023 wordt verhoogd van € 200.000 naar € 275.000. Dit wordt gedekt door budget in 2024 met € 75.000 te verlagen.

Bijstelling AVP N2000 **504** **-504**

De prognose van circa 2 miljoen betreft een optelsom van prognoses herstelmaatregelen in N2000-gebieden Oud kolland en Zouweboezem, SKNL subsidies voor maatregelen in N2000-gebieden en nog enkele algemene posten zoals monitoring en een bijdrage aan BIJ12. Reden voor verhoging is met name dat er 3 SKNL subsidies voor de N2000-gebieden Oostelijke Vechtplassen en Zouweboezem 1.1 miljoen worden begroot die ten tijde van de zomernota 2023 nog niet in beeld waren. Bij deze subsidies gaat het om aanloop- en ontwikkelingsbeheer en verbetering natuurkwaliteit. Tot slot is er sprake van het doorschuiven van een grondaankoop in N2000-uterwaarden lek naar 2024.

Bijstelling Biodiversiteit **-800** **800**

Het budget van biodiversiteit in 2023 wordt bijgesteld van € 3,101 mln. naar € 2,301 mln., een verlaging van € 0,8 mln. Het bedrag wordt gestort in de reserve realisatiestrategie natuurvisie.

Voorgesteld wordt om in 2024 € 0,595 mln. te begroten (op budget AVP biodiversiteit) voor een aanvullende begrotingssubsidie aan Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) voor het project natuurlijke uiterwaarden voor de planvormingsfase van het dijktraject Salmsteke-Schoonhoven. Dekking vindt plaats uit de reserve realisatiestrategie natuurvisie.

Actualisatie urenverdeling **-830** **830**

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Totaal Administratieve wijzigingen PS **-323** **323**

Totaal bijstellingen 2.2 Kwaliteit van natuur is goed/divers **1.608** **338** **-1.270**

2.3 De verbinding tussen natuur, mensen en maatschappij is sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	517	88	605	400	66%	
Subsidies	3.754	15	3.769	3.434	91%	
Materiële lasten	-	-	-	-36	-	
Totaal Lasten	4.271	103	4.374	3.798	87%	
	-	-	-	-	-	

Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-4.271	-103	-4.374	-3.798	87%	

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	15		-15
Administratieve wijzigingen PS	88		-88
Totaal 2.3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	103		-103

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Indexering subsidies Programma 2	15		-15
In Programma 2 zijn een aantal subsidies geïndexeerd: - bij beleidsdoel 2.1 gaat het om Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht West voor een bedrag van € 45.000; - bij beleidsdoel 2.2 gaat het om Stichting Faunabeheer voor een bedrag van € 27.000, Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH) ad € 25.000 en Stichting Vogelopvang ad € 1.000; - bij beleidsdoel 2.3 gaat het om Stichting Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) voor een bedrag van € 15.000. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	15		-15
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	82		-82
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	6		-6
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	88		-88
Totaal bijstellingen 2.3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	103		-103

2.4 Duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.411	-20	1.391	920	66%	
Materiële lasten	1.860	271	2.131	994	47%	
Subsidies	2.689	-1.241	1.448	1.234	85%	
Totaal Lasten	5.960	-990	4.970	3.148	63%	
Baten	470	-	470	31	7%	
Totaal Baten	470	0	470	31	7%	
Saldo beleidsdoel	-5.490	990	-4.500	-3.117	69%	

Toelichting stand van zaken

De realisatie loopt licht achter. De belangrijkste mutatie komt voort uit het storten van een bestemmingsreserve POP3, die bij de jaarrekening 2022 is gehonoreerd, in de reserve POP3, onderdeel van de reserve Landelijk Gebied. De verwachting is dat het budget na bijstelling gerealiseerd gaat worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	-990		990
Totaal 2.4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	-990		990

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve wijzigingen PS

Bijstelling AVP landbouw 2024

-742

742

Bij de jaarrekening 2022 is er een bestemmingsvoorstel gehonoreerd van € 692.000 i.v.m. zoveel mogelijk in takt houden van POP3 budget. Dit budget is nu begroot in 2023 i.p.v. gestort in de reserve POP3, onderdeel van de reserve landelijk gebied. Voorgesteld wordt om dit alsnog te storten in de reserve

Daarnaast schuift er 50.000 voor 2 subsidies voor landbouwbruggen door naar 2024. Dit wordt verrekend via de reserve.

Bijstelling POP3

-191

191

Voorgesteld wordt om in 2023 het budget voor POP3 bij te stellen van € 2.598.000 naar € 2.407.000, een verlaging van € 191.000. De bijstelling is het gevolg van m.n. lagere uitvoeringskosten POP3, vrijval van subsidieverplichtingen en daarnaast hogere lasten voor de subsidieregelingen fysieke investeringen en Leader.

Daarnaast wordt voorgesteld om lasten in 2024 bij te stellen van te stellen van € 791.000 naar € 887.000 en de lasten in 2025

van € 588.000 naar € 627.000. Dit i.v.m. hogere uitvoeringskosten POP3.

Effectuering vindt plaats via de reserve POP3, onderdeel van de reserve landelijk gebied.

Actualisatie urenverdeling -34 34

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Bijstelling plattelandcoaches -37 37

Het totaalbudget 2023 voor plattelandcoaches bedraagt € 584.000 en wordt naar beneden bijgesteld tot € 510.000, een verlaging van € 74.000. De helft daarvan, een bedrag van € 37.000, betreft programma 3 (Asbestdaken) en de helft betreft programma 2 (Landelijk gebied). De bijgestelde budgetten bij programma 2 en 3 worden daarmee aangepast in € 255.000. Het betreft kasritmewijzigingen.

Daarnaast worden de budgetten van 2024 en 2025 aangepast van € 463.000 in 507.000, een verhoging van € 44.000. Het budget van 2026 wordt bijgesteld van € 197.000 naar € 183.000, zodat het totaalbudget in takt blijft. Op een later moment zal gekeken worden of er aanvullend budget nodig is voor 2026 en verder. Met ingang van 2024 valt plattelandcoaches geheel onder programma landelijk gebied zodat de wijzigingen voor 2024 t/m 2026 alleen betrekking hebben op programma 2 landelijk gebied.

Effectuering van deze bijstelling vindt plaats via de reserve landelijk gebied.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 14 -14

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Totaal Administratieve wijzigingen PS -990 990

Totaal bijstellingen 2.4 Duurzaamheid substantieel onderdeel -990 990

2.5 De leefbaarheid van het landelijk gebied is door lokale initiatieven versterkt

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	32	4	36	24	66%	■
Materiële lasten	-	-	-	13	-	
Subsidies	481	-131	350	215	61%	■
Totaal Lasten	513	-127	386	252	65%	■
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	■
Saldo beleidsdoel	-513	127	-386	-252	65%	■

Toelichting stand van zaken

Ondanks de relatief lage realisatie ten aanzien van de begrote subsidielasten, is de verwachting dat het restant, na bijstelling, in het laatste kwartaal gerealiseerd zal worden. Op dit moment zijn er twee substantiële aanvragen in procedure. Deze aanvragen worden in het vierde kwartaal afgerond.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-131		131
Administratieve wijzigingen PS	4		-4
Totaal 2.5 Leefbaarheid van landelijk gebied	-127		127

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Bijstelling leefbaarheid kleine kernen	-131		131
Bij de jaarrekening 2022 is er een bestemmingsvoorstel gehonoreerd van € 131.000 waarmee het jaarlijkse budget van € 350.000 is opgehoogd naar € 481.000. Dit aangezien ten tijde van de jaarrekening sprake was van twee in 2022 ingediende subsidies die niet meer in 2022 werden beschikbaar maar ten laste van 2023 zouden gaan. Ten tijde van de slotwijziging komt de prognose uit op € 350.000. Totaal nu 6 subsidies beschikbaar (streven 8) en er zitten er nog 2 in de pijplijn. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 131.00 vrij te laten vallen naar de algemene middelen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-131		131
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	4		-4
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023			
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	4		-4
Totaal bijstellingen 2.5 Leefbaarheid van landelijk gebied	-127		127

3. Bodem, water, milieu

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
3.1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	4.792		-4.792	740		5.532		-5.532	3.650		-3.650	66%	0%
3.2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	939		-939	-21		918		-918	452		-452	49%	0%
3.3 Bodem-en grondwatersysteem is schoon	5.778	3.425	-2.353	253		6.032	3.425	-2.607	3.238	87	-3.151	54%	3%
3.4 De leefomgeving is gezond en veilig	15.298	94	-15.204	-711	55	14.587	149	-14.438	9.313	55	-9.258	64%	37%
3.5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	3.196	1.600	-1.596	-376	-400	2.820	1.200	-1.620	509	6	-504	18%	0%
Totaal programma voor bestemming	30.003	5.119	-24.884	-115	-345	29.888	4.774	-25.114	17.163	147	-17.015	57%	3%
Mutaties reserves	6.833	6.537	-296	462	192	7.295	6.729	-566					
Totaal saldo na bestemming	36.836	11.656	-25.181	347	-153	37.183	11.503	-25.681	17.163	147	-17.015	46%	1%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	7.006	522	7.528	4.976	66%	
Subsidies	5.547	9.377	14.924	9.080	61%	
Materiële lasten	17.450	-10.014	7.436	3.107	42%	
Totaal Lasten	30.003	-115	29.888	17.163	57%	
Baten	5.119	-345	4.774	147	3%	
Totaal Baten	5.119	-345	4.774	147	3%	
Totaal voor bestemming	-24.884	-230	-25.114	-17.015	68%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	6.537	192	6.729	-		
Stortingen	6.833	462	7.295	-		
Totaal mutaties reserves	-296	-540	-566	-		
Saldo na bestemming	-25.181	-500	-25.681	-17.015	66%	

3.1 De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.302	240	2.542	1.680	66%	
Materiële lasten	680	233	913	692	76%	
Subsidies	1.810	267	2.077	1.278	62%	
Totaal Lasten	4.792	740	5.532	3.650	66%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-4.792	-740	-5.532	-3.650	66%	

Toelichting stand van zaken

Programma Mooie en Veilige Dijken

Aanvankelijk was de verwachting dat de beschikte begrotingssubsidies voor planvorming voor 3 dijktrajecten in 2023 gerealiseerd zouden worden.

Bij de Zomernota 2023 was de verwachting dat enkele projecten pas in 2024 gerealiseerd zouden worden en is er € 433.000 aan de projectreserve toegevoegd. Echter zijn deze nu in een keer in 2023 afgewikkeld. Om deze reden wordt € 400.000 aan de projectreserve onttrokken om de lasten te kunnen dekken.

Ten behoeve van de realisatie van het traject Culemborgse veer-Beatrix-sluizen zal in 2024 een voorstel aan PS worden voorgelegd om het in de reserve van het Integraal Gebieds Programma (IGP)

opgenomen en gelabelde budget van € 2.000.000 vrij te maken. Het gaat hier om gecombineerde doelen uit de programma's Waterlinies en Mooie en Veilige dijken (erfgoed, mobiliteit en natuur).

Programma Klimaatadaptatie

De uitvoering van het programma Klimaatadaptatie ligt op schema en naar verwachting wordt het budget dit jaar uitgeput. Door de goede aanvragen voor het klimaatbestendig aanpassen van schoolpleinen is het budget hiervoor in de subsidieregeling Klimaatbestendige, Groene en Gezonde Steden en Dorpen 2021-2023 verhoogd. Er zijn 28 aanvragen afgehandeld en voor 11 subsidieaanvragen geldt dat de behandeling nog loopt. Voor de resterende aanvragen geldt dat ze afgewezen worden door met name het bereiken van de subsidieplafonds.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	100		-100
Administratieve wijzigingen PS	640		-640
Totaal 3.1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	740		-740

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Wijzigingsbesluit subsidieregeling Klimaatbestendige, Groene en Gezonde Steden en Dorpen 2021 -2023	100		-100
Groenblauwe schoolpleinen zorgen ervoor dat kinderen opgroeien in een omgeving waar ze in het groen kunnen spelen, bewegen en leren over natuur en klimaatadaptatie. De aanvragen voor het aanpassen van de schoolpleinen overtreffen het beschikbare budget. Om de goede aanvragen te honoreren is extra budget nodig. De benodigde middelen zijn voor € 200.000 afkomstig uit het budget 2023 van het Programma Klimaatadaptatie en € 100.000 uit de Aanpak Biodiversiteit in Stad en Dorp.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	100		-100
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	214		-214
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	26		-26
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Projectreserve mooie en veilige dijken meerjarig	400		-400

Meerjarig beeld van de projectreserve mooie en veilige dijken.

In tegenstelling tot de verwachting bij de Zomernota 2023 (doorschuiven budget van 2023 naar 2024) is de realisatie van projecten in 2023 een feit en wordt € 400.000 uit de reserve onttrokken.

Totaal Administratieve wijzigingen PS	640	-640
Totaal bijstellingen 3.1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	740	-740

3.2 De zoetwatervoorziening en het oppervlaktewater zijn van goede kwaliteit

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	513	79	592	392	66%	
Materiële lasten	426	-100	326	60	19%	
Totaal Lasten	939	-21	918	452	49%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-939	21	-918	-452	49%	

Toelichting stand van zaken

De materiële lasten na bijstelling van de begroting in de Slotwijziging 2023 zullen naar verwachting dit jaar gerealiseerd worden. Om uitvoering te geven aan de Kamerbrief Water en Bodem sturend (november 2022) is in het tweede helft van 2023 gestart met meerdere onderzoeken hiervoor. Het gaat onder andere om: verkenning vitale bodems, verkenning problematiek zoetwatervoorziening en onderzoek randvoorwaarden buitendijks bouwen.

De bijstelling van de begroting is noodzakelijk omdat enkele projecten die waren voorzien binnen het thema zoetwatervoorziening zijn doorgeschoven naar 2024. Reden voor de vertraging is het niet tijdig kunnen invullen van openstaande vacatures en het gebrek aan capaciteit bij onze samenwerkingspartners. We gaan ervan uit dat dit een tijdelijk effect is en geen gevolgen heeft voor de totale doelstelling.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-100		100
Administratieve wijzigingen PS	79		-79
Totaal 3.2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	-21		21

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Lagere lasten meerjarendoel 3.2 Overig waterbeleid -100 100

Enkele projecten die waren voorzien vanuit binnen het thema zoetwatervoorziening zijn doorgeschoven naar 2024. Reden voor de vertraging is het niet tijdig kunnen invullen van openstaande vacatures en het gebrek aan capaciteit bij onze samenwerkingspartners. We gaan ervanuit dat dit een tijdelijk effect is en geen gevolgen heeft voor de totale doelstelling.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -100 100

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 6 -6

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Actualisatie urenverdeling 73 -73

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Totaal Administratieve wijzigingen PS 79 -79

Totaal bijstellingen 3.2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit -21 21

3.3 Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.573	253	1.826	1.208	66%	
Materiële lasten	3.845	-275	3.570	1.473	41%	
Subsidies	360	275	635	557	88%	
Totaal Lasten	5.778	253	6.032	3.238	54%	
Baten	3.425	-	3.425	87	3%	
Totaal Baten	3.425	0	3.425	87	3%	
Saldo beleidsdoel	-2.353	-253	-2.607	-3.151	121%	

Toelichting stand van zaken

Baten en lasten Grondwaterheffing

In de begroting houden wij rekening met circa € 1,3 miljoen aan te ontvangen baten vanuit de grondwaterheffing die we in rekening brengen bij drinkwaterbedrijven en particuliere bedrijven die grondwater onttrekken. De baten zullen in 2023 waarschijnlijk iets lager zijn door de hogere gasprijzen en daarmee de te verwachten lagere drinkwaterverbruik. Deze baten worden pas aan het einde van het jaar door ons ontvangen en dan kunnen we dit pas verrekenen. In lijn met de verslaggevingsregels hebben we daarnaast in het materiële lastenbudget een storting in de voorziening Grondwaterheffing

opgenomen voor eenzelfde bedrag. Deze storting wordt aan het einde van het jaar verwerkt in de realisatie. Opgemerkt wordt dat de lasten die we als provincie maken t.b.v. de grondwaterheffing direct via de voorziening worden geboekt en dus niet via de exploitatie van dit beleidsdoel. De besteding van de grondwaterheffing liggen in lijn met de verwachten baten.

Programma bodemsanering

Verwacht wordt dat voor het programma bodemsanering het volledige bedrag aan lasten wordt uitgegeven. Er komt nog een aantal rekeningen van de RUD voor de aanpak van spoedlocaties en bodeminformatie en overdracht van bodemtaken aan gemeenten.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	253		-253
Totaal 3.3 Bodem-en grondwatersysteem is schoon	253		-253

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Administratieve wijzigingen PS</i>			
Actualisatie urenverdeling	235		-235
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	18		-18
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	253		-253
Totaal bijstellingen 3.3 Bodem-en grondwatersysteem is schoon	253		-253

3.4 De leefomgeving is gezond en veilig

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.364	-74	2.290	1.512	66%	
Materiële lasten	11.986	-9.621	2.365	807	34%	
Subsidies	948	8.984	9.932	6.994	70%	
Totaal Lasten	15.298	-711	14.587	9.313	64%	

Baten	94	55	149	55	37%	
Totaal Baten	94	55	149	55	37%	
Saldo beleidsdoel	-15.204	766	-14.438	-9.258	64%	

Toelichting stand van zaken

De toename van het budget subsidies met € 8.984.000 en afname van het budget materiële lasten (voor een zelfde bedrag) hangen met elkaar samen. Het bedrag dat aan de RUD en de OD NZKG dient te worden betaald dient conform BBV voorschriften aangemerkt te worden als een inkomensoverdracht aan een gemeenschappelijke regeling en niet als een materiële last. De inkomensoverdracht wordt gerubriceerd onder de subsidies.

Het overgrote deel van de materiële lasten is in september/oktober 2023 geboekt. Er wordt geen onderschrijding verwacht.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-212	55	267
Administratieve wijzigingen PS	-499		499
Totaal 3.4 De leefomgeving is gezond en veilig	-711	55	766

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
In 2023 worden naar verwachting minder Milieu Effectrapportages uitgevoerd	-70		70
Het aantal op te laten stellen MER rapportages is afhankelijk van externe omstandigheden. In 2023 blijven de aantallen achter ten opzichte van het beschikbaar gestelde budget.			
SPUK uitkering Schone Lucht Akkoord	55	55	
In de provincie Utrecht rijden meer dan 600 personen op snuffelfietsen rond waarmee fijnstof concentratie data wordt verzameld. De verzamelde meetdata wordt gebruikt om het nationale luchtkwaliteitsmodel te kalibreren. De lasten kunnen worden gedekt uit de SPUK uitkering met betrekking tot het Schone Lucht Akkoord..			
Verlaging budget plattelandscoaches	-37		37
Het totaalbudget 2023 voor plattelandscoaches bedraagt nu € 584.000 en wordt naar beneden bijgesteld tot € 510.000, een verlaging van € 74.000. De helft daarvan, een bedrag van € 37.000, betreft programma 3 (Asbestdaken) en de helft betreft programma 2 (Landelijk gebied). De bijgestelde budgetten bij programma 2 en 3 worden daarmee aangepast in € 255.000. Het betreft kasritmewijzigingen. Daarnaast worden de budgetten van 2024 en 2025 aangepast van € 463.000 in 507.000, een verhoging van € 44.000. Het budget van 2026 wordt bijgesteld van € 197.000 naar € 183.000, zodat het totaalbudget in takt blijft. Op een later moment zal gekeken worden of er aanvullend budget nodig is voor 2026 en verder. Met ingang van 2024 valt plattelandscoaches geheel onder programma landelijk gebied zodat de wijzigingen voor 2024 t/m 2026 alleen betrekking hebben op programma 2 landelijk gebied. Effectuering van deze bijstelling vindt plaats via de reserve landelijk gebied.			
Wijziging kasritme van de voucherregeling	-160		160

De aanloop van deze nieuwe voucherregeling, bestemd voor de 'subsidieregeling versterking sport -en beweegaanbod in de openbare ruimte', is vertraagd waardoor realisatie in 2023 niet meer lukt.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -212 55 267

Administratieve wijzigingen PS

Actualisatie urenverdeling -97 97

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 23 -23

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Projectreserve asbestdaken meerjarig -425 425

Meerjarig beeld van de projectreserve asbestdaken.

Totaal Administratieve wijzigingen PS -499 499

Totaal bijstellingen 3.4 De leefomgeving is gezond en veilig -711 55 766

3.5 De bodemdaling en broeikasgasuitstoot in het veenweidengebied is verminderd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	254	24	278	184	66%
Subsidies	2.429	-149	2.280	251	11%
Materiële lasten	513	-251	262	74	28%
Totaal Lasten	3.196	-376	2.820	509	18%
Baten	1.600	-400	1.200	6	0%
Totaal Baten	1.600	-400	1.200	6	0%
Saldo beleidsdoel	-1.596	-24	-1.620	-504	31%

Toelichting stand van zaken

De verwachting is dat de begrote materiële lasten worden gerealiseerd. Meerdere onderzoeken worden dit jaar nog gefactureerd en betaald.

Er zijn twee aanvragen voor subsidies ingediend. De start van het aanleggen van technische maatregelen worden in 2024 verwacht. De eerste aanvraag heeft betrekking op het gebiedsproces in Waardasackerpolder en wordt naar verwachting dit jaar beschikt. Daarnaast is een aanvraag gedaan voor de aanleg van Water Infiltratie Systemen (WIS) in Groot Wilnis Vinkeveen. Er is discussie over

een staatssteunregel in de subsidietoekenning. Dit is een wettelijke tekst en kan door de provincie niet worden aangepast. Het gesprek hierover loopt maar zorgt opnieuw voor vertraging.

De baten betreffen inkomsten uit een SPUK uitkering. Als de subsidie aanvraag voor de Waardesackerpolder wordt beschikt dan kunnen deze lasten gedekt worden uit de SPUK uitkering.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-400	-400	
Administratieve wijzigingen PS	24		-24
Totaal 3.5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	-376	-400	-24

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Subsidie aanvraag 2023, aanpassing bedrag	-400	-400	
Bij een aantal gebiedsprocessen worden dit jaar subsidie aanvragen verwacht voor voorbereidings danwel uitvoeringskosten. De Waardasakker polder (€ 1,2 mln.) is bijna gereed voor indiening zodat de beschikking in 2023 kan worden afgegeven. Deze € 1,2 mln. zal vanuit de SPUK worden betaald en op de batenkant worden geboekt. De € 1,6 mln. begroot moet hier dus aangepast worden naar € 1,2 mln.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-400	-400	
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	3		-3
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	21		-21
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	24		-24
Totaal bijstellingen 3.5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	-376	-400	-24

4. Energietransitie

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
4.1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	4.170	1.000	-3.170	-897	-275	3.273	725	-2.548	1.018		-1.018	31%	0%
4.2 Duurzame energie in prov. Utrecht	4.366	755	-3.611	-6		4.360	755	-3.605	1.213		-1.213	28%	0%
4.3 Energietransitie haal- en betaalbaar	5.031		-5.031	-1.197		3.834		-3.834	2.835		-2.835	74%	0%
4.4 Geloofwaardige partner energietr.	116		-116	-31		85		-85	56		-56	66%	0%
Totaal programma voor bestemming	13.683	1.755	-11.928	-2.131	-275	11.552	1.480	-10.072	5.122		-5.122	44%	0%
Mutaties reserves	773	2.929	2.156	1.828	475	2.601	3.404	803					
Totaal saldo na bestemming	14.456	4.684	-9.772	-303	200	14.153	4.884	-9.269	5.122		-5.122	36%	0%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	2.611	-28	2.583	1.280	50%
Materiële lasten	3.508	-659	2.849	1.077	38%
Subsidies	7.565	-1.444	6.121	2.765	45%
Totaal Lasten	13.683	-2.131	11.552	5.122	44%
Baten	1.755	-275	1.480	-	0%
Totaal Baten	1.755	-275	1.480	0	0%
Totaal voor bestemming	-11.928	1.856	-10.072	-5.122	51%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	2.929	475	3.404	-	
Stortingen	773	1.828	2.601	-	
Totaal mutaties reserves	2.156	-2.706	803	-	
Saldo na bestemming	-9.772	503	-9.269	-5.122	55%

4.1 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de provincie Utrecht gebruiken minder energie

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	806	28	834	552	66%
Materiële lasten	1.498	-487	1.011	399	39%
Subsidies	1.866	-438	1.428	67	5%
Totaal Lasten	4.170	-897	3.273	1.018	31%
Baten	1.000	-275	725	-	0%
Totaal Baten	1.000	-275	725	0	0%
Saldo beleidsdoel	-3.170	622	-2.548	-1.018	40%

Toelichting stand van zaken

Net als bij de Zomernota geven de gerealiseerde lasten een vertekend beeld van de financiële ontwikkelingen binnen dit beleidsdoel. In september is een bedrag van € 600.000 aan subsidies geboekt dat nog niet zichtbaar is in de realisatie. Ook zijn er nog veel subsidieaanvragen in behandeling. Verder is er sprake van een aanzienlijk bedrag aan leveranciersverplichtingen voor activiteiten die dit jaar nog uitgevoerd worden. Wel wordt verwacht dat de uitgaven op dit beleidsdoel aan het eind van het jaar lager zullen zijn dan voorzien bij de Zomernota. Daarom wordt voorgesteld de begroting bij te stellen. Zie toelichting beleidsmatige bijstellingen. De baten hebben betrekking op een subsidie van het Rijk (SPUK-gelden) voor de uitvoering van het Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed en worden eind van het jaar op het programma geboekt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-925	-275	650
Administratieve wijzigingen PS	28		-28
Totaal 4.1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	-897	-275	622

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed	-275	-275	
De prognose voor de inzet van duurzaamheidscoaches en energiescans voor het Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed (OMV) is bijgesteld. Omdat de doorlooptijd van de ontzorgingstrajecten langer duurt dan voorzien, verwachten we dit jaar minder energiescans in te kopen en € 275.000 minder uit te geven. De kosten voor het OMV worden gedekt met een subsidie van het Rijk (SPUK-gelden). Voorgesteld wordt de begrote lasten en baten die betrekking hebben op het OMV te verlagen met € 275.000			
Subsidies verduurzaming gebouwde omgeving	-650		650
De ontwikkeling van een omvangrijke subsidieaanvraag heeft meer tijd gekost waardoor de aanvraag later wordt gediend dan verwacht. Hierdoor zal het bedrag dat dit jaar nog beschikbaar wordt zijn lager zijn dan voorzien bij de Zomernota. Bij de Zomernota is een bedrag van € 891.000 onttrokken aan de reserve Energietransitie om de verwachte hogere uitgaven voor subsidies en materieel budget te dekken. Voorgesteld wordt om € 650.000 weer terug te storten in de reserve.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-925	-275	650
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	8		-8
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	20		-20
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	28		-28
Totaal bijstellingen 4.1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	-897	-275	622

4.2 De opwekking en beschikbaarheid van duurzame energie in de provincie Utrecht is sterk toegenomen

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.391	-6	1.385	488	35%
Materiële lasten	1.410	-	1.410	539	38%
Subsidies	1.566	-	1.566	186	12%
Totaal Lasten	4.366	-6	4.360	1.213	28%
Baten	755	-	755	-	0%
Totaal Baten	755	0	755	0	0%
Saldo beleidsdoel	-3.611	6	-3.605	-1.213	34%

Toelichting stand van zaken

De gerealiseerde lasten geven een vertekend beeld van de financiële ontwikkelingen binnen dit beleidsdoel. In de zomernota 2023 is extra budget voor formatie toegekend ad. € 647.500. Op de peildatum was hiervoor nog niets geboekt in de realisatie. Ook is in september een bedrag van ruim € 900.000 aan subsidies geboekt dat nog niet zichtbaar is in de realisatie. Verder is er sprake van een aanzienlijk bedrag aan leveranciersverplichtingen voor activiteiten die dit jaar nog uitgevoerd worden. We verwachten dan ook dat de resterende budgetten dit jaar besteed worden. De baten hebben betrekking op een bijdrage van het Rijk (CDOKE-gelden) voor de uitvoering van het Klimaatakkoord en worden eind van het jaar op het programma geboekt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	-7		7
Technische wijzigingen	1		-1
Totaal 4.2 Duurzame energie in prov. Utrecht	-6		6

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023

7 -7

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Actualisatie urenverdeling

-14 14

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Totaal Administratieve wijzigingen PS	-7	7
Totaal bijstellingen 4.2 Duurzame energie in prov. Utrecht	-6	6

4.3 De energietransitie is haalbaar, betaalbaar en innovatief

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	298	-19	279	184	66%	
Materiële lasten	600	-172	428	139	32%	
Subsidies	4.133	-1.006	3.127	2.512	80%	
Totaal Lasten	5.031	-1.197	3.834	2.835	74%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-5.031	1.197	-3.834	-2.835	74%	

Toelichting stand van zaken

De gerealiseerde lasten geven een vertekend beeld van de financiële ontwikkelingen binnen dit beleidsdoel. Verder is er sprake van een aanzienlijk bedrag aan leveranciersverplichtingen voor activiteiten die dit jaar nog uitgevoerd worden. Wel wordt verwacht dat de uitgaven op dit beleidsdoel aan het eind van het jaar lager zullen zijn dan voorzien bij de Zomernota. Daarom wordt voorgesteld de begroting bij te stellen. Zie toelichting beleidsmatige bijstelling.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.178		1.178
Administratieve wijzigingen PS	-19		19
Technische wijzigingen			
Totaal 4.3 Energietransitie haal- en betaalbaar	-1.197		1.197

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Isolatieversnelling en slimme oplossingen netcongestie	-1.178		1.178

Bij de Zomernota waren de gerealiseerde lasten hoger dan voorzien door de succesvolle aanpak voor de inzet van isolatievouchers voor woningeigenaren met een smalle beurs. Om de verwachte uitgaven te kunnen dekken is een bedrag van € 1.638.000 onttrokken aan de reserve Energietransitie. Dit bedrag was bedoeld voor subsidies, het uitrollen van de aanpak voor slimme oplossingen voor netcongestie en de verdere uitwerking van een energiedienstencentrum (EDC) ten behoeve van een grootschalige en structurele isolatieaanpak. Naar verwachting zullen de uitgaven voor subsidies lager zijn dan voorzien bij de Zomernota. Een deel van de aangevraagde subsidies zal waarschijnlijk niet meer dit jaar beschikt kunnen worden. Daarnaast worden enkele grotere subsidieaanvragen later ingediend dan verwacht bij de Zomernota omdat de ontwikkeling van deze aanvragen meer tijd heeft gekost. Daarom wordt voorgesteld de begroting bij te stellen en een bedrag van € 1.178.000 terug te storten in de reserve Energietransitie.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -1.178 1.178

Administratieve wijzigingen PS

Actualisatie urenverdeling -22 22

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 3 -3

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Totaal Administratieve wijzigingen PS -19 19

Totaal bijstellingen 4.3 Energietransitie haal- en betaalbaar -1.197 1.197

4.4 De Provincie is een geloofwaardige partner in de energietransitie door het goede voorbeeld te geven

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	116	-31	85	56	66%	
Totaal Lasten	116	-31	85	56	66%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-116	31	-85	-56	66%	

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	-31		31
Technische wijzigingen			
Totaal 4.4 Geloofwaardige partner energietr.	-31		31

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	-32		32
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	1		-1
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	-31		31
Totaal bijstellingen 4.4 Geloofwaardige partner energietr.	-31		31

5. Bereikbaarheid I - Algemeen

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
5.1 Het provinciale netwerk is sterk	44.571	1.200	-43.371	8.480	450	53.050	1.650	-51.400	24.064	434	-23.630	45%	26%
5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	2.128		-2.128	-780		1.349		-1.349	846		-846	63%	0%
5.3 Locaties per fiets veilig, comfort	29.322	2.593	-26.729	-7.259	-858	22.063	1.735	-20.328	9.899		-9.899	45%	0%
5.4 Aantal verkeersdoden,gewonden laag	5.601		-5.601	-1.982		3.620		-3.620	2.354		-2.354	65%	0%
5.5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	1.412	140	-1.272	6	75	1.418	215	-1.203	545		-545	38%	0%
5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	1.523	218	-1.305	8		1.531	218	-1.313	383		-383	25%	0%
5.7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	2.715		-2.715	16		2.731		-2.731	1.076	8	-1.068	39%	0%
5.8 Verkenningen, regionale programma's	12.882		-12.882	-3.046		9.836		-9.836	5.076		-5.076	52%	0%
Totaal programma voor bestemming	100.153	4.151	-96.003	-4.556	-333	95.597	3.818	-91.779	44.244	442	-43.802	46%	12%
Mutaties reserves	3.000	26.244	23.244	8.485	-2.793	11.485	23.451	11.966					
Totaal saldo na bestemming	103.153	30.395	-72.759	3.929	-3.126	107.082	27.269	-79.813	44.244	442	-43.802	41%	2%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	12.211	130	12.341	7.949	64%
Kapitaallasten	4.584	-216	4.368	2.861	65%
Materiële lasten	61.674	1.961	63.635	24.934	39%
Subsidies	21.684	-6.431	15.253	8.500	56%
Totaal Lasten	100.153	-4.556	95.597	44.244	46%
Baten	4.151	-333	3.818	442	12%
Totaal Baten	4.151	-333	3.818	442	12%
Totaal voor bestemming	-96.003	4.223	-91.779	-43.802	48%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	26.244	-2.793	23.451	-	
Stortingen	3.000	8.485	11.485	-	
Totaal mutaties reserves	23.244	-22.556	11.966	-	
Saldo na bestemming	-72.759	-7.055	-79.813	-43.802	55%

5.1 Het provinciale netwerk is sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	6.918	64	6.982	4.813	69%
Kapitaallasten	4.584	-216	4.368	2.861	65%
Materiële lasten	32.421	9.280	41.701	16.362	39%
Subsidies	648	-648	-	27	-
Totaal Lasten	44.571	8.480	53.050	24.064	45%
Baten	1.200	450	1.650	434	26%
Totaal Baten	1.200	450	1.650	434	26%
Saldo beleidsdoel	-43.371	-8.030	-51.400	-23.630	46%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de onderhoudswerkzaamheden voornamelijk in en rond de zomermaanden worden uitgevoerd. De verrekening met de opdrachtnemers vindt later in het jaar plaats.

De onderbesteding bij de baten komt onder andere omdat de huur van de brandstofverkooppunten per kwartaal in rekening wordt gebracht en het 3e en 4e kwartaal moeten nog worden verrekend.

Daarnaast vindt er in het 4e kwartaal nog een verrekening plaats van de baggerwerkzaamheden die wij uitvoeren voor Provincie Zuid-Holland .

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	7.710	450	-7.260
Administratieve wijzigingen PS	654		-654
Administratieve wijzigingen GS	116		-116
Totaal 5.1 Het provinciale netwerk is sterk	8.480	450	-8.030

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Wijziging beheer en onderhoud wegen	7.710	450	-7.260

Variabel onderhoud: Traditiegetrouw worden in de tweede helft van het jaar veel uitvoeringsprojecten opgestart en uitgevoerd. Op dit moment lopen we nog goed in pas met de planning en verwachten we dat veel projecten ook ten uitvoer komen in 2023. Daarbij worden we geconfronteerd met prijsstijgingen door de sterke inflatie op diverse onderdelen van het Beheer en Onderhoud. Dit terwijl het budget niet wordt geïndexeerd. Normaal verwerken we de indexatie iedere vier jaar bij Nota Kapitaalgoederen maar de prijsstijgingen waren de afgelopen jaren veel hoger dan verwacht en daarmee is het budget niet langer dekkend voor de geplande werkzaamheden. Het volume aan werk wijkt niet af van de eerdere inschattingen, maar conform de Nota Kapitaalgoederen is het budget voor Variabel onderhoud gebaseerd op 80% van het benodigd budget. Hiermee werd ervanuit gegaan dat niet al het onderhoud zou worden gerealiseerd of dat dit minder zou kosten dan in de Nota Kapitaalgoederen berekend. Dit blijkt niet het geval. Zelfs als we rekening houden met enige vertraging bij een aantal projecten voorzien we toch een tekort van € 6,625 mln. ten opzichte van de beschikbare 80%, dit is € 1,4 mln. ten opzichte van 100%.

Vast onderhoud: hier hebben wij te maken met prijsstijgingen door de sterke inflatie op diverse onderdelen, terwijl het budget niet is geïndexeerd. Normaal verwerken we de indexatie iedere vier jaar bij Nota Kapitaalgoederen maar de prijsstijgingen waren de afgelopen jaren veel hoger dan verwacht en daarmee is het budget niet langer dekkend voor de geplande werkzaamheden. Daarnaast waren de aannames (hoeveelheden) waarop het budget in de Nota Kapitaalgoederen is gebaseerd destijds niet geheel actueel. Het verwachte tekort is €1,085 mln.

Bij de baten verwachten wij hogere inkomsten van € 0,45 mln. voornamelijk als gevolg van hogere verrekeningen met de gemeentes betreft de onderhoudswerkzaamheden die wij uitvoeren aan vaarweg de Eem.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	7.710	450	-7.260

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	64		-64

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Onderbesteding uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid	590		-590

Wij constateren dat we maximaal ingezet hebben op het uitputten van het subsidiebedrag maar zijn overgeleverd aan de prioriteit en beschikbare middelen van gemeenten. Op dit moment is voor circa € 1,0 mln. aan subsidies beschikbaar en de verwachting is dat er nog voor € 1,4 mln. aan subsidies verstrekt gaat worden waarmee de bestedingen uitkomen op € 2,4 mln. Wij stellen voor om deze € 1,4 mln. te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de betreffende te verstrekken subsidies omdat nog niet met zekerheid vaststaat dat de subsidie in 2023 ook daadwerkelijk wordt verstrekt. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze beschikbaar worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze alsnog te dekken uit deze reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen. Ten opzichte van de begroting betekent dit een onderbesteding van € 0,46 mln. en wij stellen voor dit te verrekenen met de telpost Adaptief begroten binnen programma 5 Bereikbaarheid.

Daarnaast constateren wij dat de verkeersveiligheidslessen op scholen nog steeds op een lager niveau zit dan voor corona. Tijdens de corona periode is dit heel ver teruggelopen. We zijn bijna terug op het oude niveau maar zien dat nog niet alle scholen evenveel lessen afnemen als in het verleden. Hierdoor ontstaat een onderbesteding van € 0,13 mln. en wij stellen voor dit te verrekenen met de stelpost Adaptief begroten binnen programma 5 Bereikbaarheid.

Totaal Administratieve wijzigingen PS 654 -654

Administratieve wijzigingen GS

Stelpost adaptief begroten 116 -116

De verwachte onderbesteding bij beleidsdoel Fiets wordt ingezet voor het invullen van de stelpost Adaptief begroten binnen programma 5 Bereikbaarheid I.

Totaal Administratieve wijzigingen GS 116 -116

Totaal bijstellingen 5.1 Het provinciale netwerk is sterk 8.480 450 -8.030

5.2 Knooppunten hebben een hoge kwaliteit en bieden een grote diversiteit van reisvoorzieningen

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	643	5	648	495	76%	
Subsidies	1.060	-784	276	-	0%	
Materiële lasten	425	-	425	351	83%	
Totaal Lasten	2.128	-780	1.349	846	63%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-2.128	780	-1.349	-846	63%	

Toelichting stand van zaken

Een deel van de subsidie aanvragen is inmiddels ontvangen, maar nog niet beschikbaar. Hierdoor blijft de realisatie achter. Zie ook de toelichting van de bijstelling.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-784		784
Administratieve wijzigingen PS		5	-5
Totaal 5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	-780		780

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Subsidies Knooppunten	-784		784
De subsidieregeling Mobiliteitsprogramma, onderdeel Knooppunten, staat open tot 1 oktober en heeft een subsidiebudget van € 1,06 mln. Bij het opstellen van de Slotwijziging hebben wij ingeschat dat € 276.000 van deze subsidies als last verantwoord gaat worden in het boekjaar 2023. Omdat dit een inschatting betreft en we verwachten dat er nog aanvragen binnenkomen voor het gehele bedrag stellen we voor om € 784.000 te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de te verstrekken subsidies. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze alsnog beschikt worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze te dekken uit de reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-784		784
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	5		-5
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	5		-5
Totaal bijstellingen 5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	-780		780

5.3 Locaties per fiets veilig, comfort

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.428	16	1.444	904	63%	
Materiële lasten	14.024	-3.992	10.032	4.069	41%	
Subsidies	13.870	-3.283	10.587	4.926	47%	

Totaal Lasten	29.322	-7.259	22.063	9.899	45%
Baten	2.593	-858	1.735	-	0%
Totaal Baten	2.593	-858	1.735	0	0%
Saldo beleidsdoel	-26.729	6.401	-20.328	-9.899	49%

Toelichting stand van zaken

Een deel van de subsidieaanvragen is inmiddels ontvangen, maar nog niet beschikbaar. Hierdoor blijft de realisatie achter.

De uitgaven op de materiële lasten lopen nog achter doordat een groot deel van de werkzaamheden voor de aanleg van de doorfietsroutes, in mandaat van de gemeenten, in het laatste deel van het jaar plaatsvindt. Facturatie daarvan vindt daarna plaats.

De begrote baten hangen samen met de aanleg van de doorfietsroutes en betreffen de bijdragen van de gemeenten. Dit wordt achteraf gefactureerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-7.159	-858	6.301
Administratieve wijzigingen PS	16		-16
Administratieve wijzigingen GS	-116		116
Totaal 5.3 Locaties per fiets veilig, comfort	-7.259	-858	6.401

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Subsidies Fiets	-3.840		3.840
Naast het bijdragen budget voor de aanleg van de doorfietsroutes is er voor andere subsidieregelen een bedrag opgenomen van € 9,701 mln. in de begroting in 2023. Bij het opstellen van deze slotwijziging verwachten wij dat € 5,861 mln. daarvan wordt gerealiseerd in boekjaar 2023. Het restant € 3,840 mln. wordt in de reserve Mobiliteitsprogramma gestort voor de subsidies € 0,690 mln. die naar verwachting drukken in boekjaar 2024. Een bedrag van € 3,150 mln. wordt binnen Fiets geheralloceerd voor de noodzakelijke dekking van de doorfietsroutes.			
Uitvoering Doorfietsroutes	-3.319	-858	2.461
In 2023 is de realisatie van de negen doorfietsroutes weer een stap verder gekomen door de ondertekening van een aantal samenwerkingsovereenkomsten. De gemeenten kunnen hierna de subsidieaanvraag indienen maar de subsidiebedragen zullen niet allemaal meer drukken in 2023. Ook een aantal mandaatprojecten waarbij de provincie de fietspaden voor de gemeenten aanlegt, zijn naar achter geschoven in planning. De lasten worden € 3,319 mln. lager, maar omdat de bijdragen van gemeente in de mandaat projecten ook € 0,858 mln. lager uitvallen wordt voorgesteld per saldo € 2,461 mln. te storten in de Mobiliteitsreserve en dit in 2024 te onttrekken.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-7.159	-858	6.301

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 16 -16

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Totaal Administratieve wijzigingen PS 16 -16

Administratieve wijzigingen GS

Stelpost adaptief begroten -116 116

De verwachte onderbesteding bij beleidsdoel Fiets wordt ingezet voor het invullen van de stelpost Adaptief begroten binnen programma 5 Bereikbaarheid I.

Totaal Administratieve wijzigingen GS -116 116

Totaal bijstellingen 5.3 Locaties per fiets veilig, comfort -7.259 -858 6.401

5.4 Het aantal verkeersdoden en ernstig gewonden is laag

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie	
	Zomernota 2023		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.065	9	1.074	788	73%	
Materiële lasten	1.400	-130	1.270	683	54%	
Subsidies	3.136	-1.860	1.276	883	69%	
Totaal Lasten	5.601	-1.982	3.620	2.354	65%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-5.601	1.982	-3.620	-2.354	65%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding bij de materiële lasten wordt veroorzaakt omdat facturatie van diverse verplichtingen in het laatste kwartaal worden gerealiseerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	-1.982	1.982	
Totaal 5.4 Aantal verkeersdoden, gewonden laag	-1.982	1.982	

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Onderbesteding uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid	-1.990		1.990
Wij constateren dat we maximaal ingezet hebben op het uitputten van het subsidiebedrag maar zijn overgeleverd aan de prioriteit en beschikbare middelen van gemeenten. Op dit moment is voor circa € 1,0 mln. aan subsidies beschikbaar en de verwachting is dat er nog voor € 1,4 mln. aan subsidies verstrekt gaat worden waarmee de bestedingen uitkomen op € 2,4 mln. Wij stellen voor om deze € 1,4 mln. te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de betreffende te verstrekken subsidies omdat nog niet met zekerheid vaststaat dat de subsidie in 2023 ook daadwerkelijk wordt verstrekt. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze beschikbaar worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze alsnog te dekken uit deze reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen. Ten opzichte van de begroting betekent dit een onderbesteding van € 0,46 mln. en wij stellen voor dit te verrekenen met de telpost Adaptief begroten binnen programma 5 Bereikbaarheid. Daarnaast constateren wij dat de verkeersveiligheidslessen op scholen nog steeds op een lager niveau zit dan voor corona. Tijdens de corona periode is dit heel ver teruggelopen. We zijn bijna terug op het oude niveau maar zien dat nog niet alle scholen evenveel lessen afnemen als in het verleden. Hierdoor ontstaat een onderbesteding van € 0,13 mln. en wij stellen voor dit te verrekenen met de stelpost Adaptief begroten binnen programma 5 Bereikbaarheid.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	9		-9
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	-1.982		1.982
Totaal bijstellingen 5.4 Aantal verkeersdoden,gewonden laag	-1.982		1.982

5.5 Het kwaliteitsnet goederenvervoer is op orde en sluit goed aan op de behoeften van gebruikers

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	447	6	453	251	55%
Materiële lasten	615	350	965	294	30%
Subsidies	350	-350	-	-	-
Totaal Lasten	1.412	6	1.418	545	38%
Baten	140	75	215	-	0%
Totaal Baten	140	75	215	0	0%
Saldo beleidsdoel	-1.272	69	-1.203	-545	45%

Toelichting stand van zaken

In de zomernota 2023 is de begroting voor de personeelslasten naar beneden bijgesteld en ingezet bij de andere beleidsdoelen. In de realisatie is deze correctie direct verwerkt en dus niet per maandelijkse periode. Hierdoor lijkt de realisatie tot en met 31 augustus achter te blijven, maar met de periodieke maandelijkse wordt dit ingelopen tot het eind van het jaar.

De onderbesteding bij de materiële en de subsidieasten worden veroorzaakt omdat we nog in gesprek zijn met stakeholders voor het verduurzamen van het goederenvervoer.

Daarnaast is een groot deel van de kosten voor onder andere inhuur ten behoeve van het uitwerken van plannen van aanpak, dit wordt in het vierde kwartaal gerealiseerd.

Voor wat betreft de subsidies verwachten wij dit jaar geen aanvragen meer te ontvangen.

De onderbesteding van de baten worden veroorzaakt doordat de bijdragen van onder andere het Rijk in het 4e kwartaal worden verrekend.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen		75	75
Administratieve wijzigingen PS	6		-6
Totaal 5.5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	6	75	69

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Ontvangen baten bij UVP Goederenvervoer		75	75
Bij het uitvoeringsprogramma Goederenvervoer ontvangen wij de volgende baten die nog niet in de begroting zijn opgenomen. Van het Rijk wordt met een SPUK (E56) 0,05 mln. ontvangen ter ondersteuning bij haalbaarheidsonderzoeken ten behoeve van de totstandkoming van een landelijk dekkend netwerk van duurzame tank- en laadinfrastructuur voor wegtransport en binnenvaart. Daarnaast ontvangen wij voor de inzet van een logistiek manager een bijdrage van € 0,025 mln. van Topsector Logistiek.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen		75	75
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	6		-6
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	6		-6
Totaal bijstellingen 5.5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	6	75	69

5.6 Negatieve effecten van mobiliteit op de kwaliteit van de leefomgeving zijn laag

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	311	8	319	51	16%
Materiële lasten	1.212	-	1.212	332	27%
Totaal Lasten	1.523	8	1.531	383	25%
Baten	218	-	218	-	0%
Totaal Baten	218	0	218	0	0%
Saldo beleidsdoel	-1.305	-8	-1.313	-383	29%

Toelichting stand van zaken

In de zomernota 2023 is de begroting voor de personeelslasten naar beneden bijgesteld en ingezet bij de andere beleidsdoelen. In de realisatie is deze correctie direct verwerkt en dus niet per maandelijkse periode. Hierdoor lijkt de realisatie tot en met 31 augustus achter te blijven, maar met de periodieke maandelijkse wordt dit ingelopen tot het eind van het jaar.

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de realisatie van de meeste maatregelen zijn gekoppeld aan de realisatie van infrastructurele wegenprojecten (beleidsdoel 5.1). Een deel van die wegenprojecten wordt pas in de herfst van 2023 gerealiseerd en daarmee ook de geluid- en oversteekbaarheidmaatregelen. De lasten worden dan in het vierde kwartaal zichtbaar in de realisatie. Daarnaast is een deel van de maatregelen al gerealiseerd, maar moeten de lasten nog worden verrekend met de infrastructurele projecten. Ook dit vindt plaats in het vierde kwartaal. De baten betreft een bijdrage van het Rijk voor de tijdelijke regeling capaciteit voor klimaat- en energie beleid en deze wordt in het 4^e kwartaal verrekend.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	8		-8
Totaal 5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	8		-8

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023

8 -8

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

8 -8

Totaal Administratieve wijzigingen PS

Totaal bijstellingen 5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	8	-8

5.7 De vraag naar en het aanbod van mobiliteit is goed op elkaar afgestemd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	600	16	616	80	13%
Materiële lasten	1.965	-	1.965	956	49%
Subsidies	150	-	150	40	27%
Totaal Lasten	2.715	16	2.731	1.076	39%
Baten	-	-	-	8	-
Totaal Baten		0	0	8	0
Saldo beleidsdoel	-2.715	-16	-2.731	-1.068	39%

Toelichting stand van zaken

In de zomernota 2023 is de begroting voor de personeelslasten naar beneden bijgesteld en ingezet bij de andere beleidsdoelen. In de realisatie is deze correctie direct verwerkt en dus niet per maandelijkse periode. Hierdoor lijkt de realisatie tot en met 31 augustus achter te blijven, maar met de periodieke maandelijkse wordt dit ingelopen tot het eind van het jaar.

De onderbesteding van de materiële - en subsidieelasten wordt veroorzaakt doordat er binnen het beleidsdoel 5.7 veel materiële lasten en subsidies pas aan het eind van het jaar worden gefactureerd vanuit de samenwerkingspartners. Dit betreft bijvoorbeeld de jaarlijkse bijdrage voor het Nationaal Dataportaal Weggegevens (NDW), de subsidie voor de Foodvalley en de partnerbijdrage voor Mobility Lab. Ook de lasten voor Incident management zijn in het vierde kwartaal vaak relatief hoog.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	16		-16
Totaal 5.7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	16		-16

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	16	-16

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van €

1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Totaal Administratieve wijzigingen PS	16	-16
Totaal bijstellingen 5.7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	16	-16

5.8 Verkenningen naar en regionale programma's over een goede bereikbaarheid zijn uitgevoerd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie	
	Zomernota 2023		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	799	7	806	567	70%	
Subsidies	2.470	494	2.964	2.623	88%	
Materiële lasten	9.613	-3.547	6.066	1.886	31%	
Totaal Lasten	12.882	-3.046	9.836	5.076	52%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-12.882	3.046	-9.836	-5.076	52%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de verrekeningen van de regionale programma's, onder andere U-Ned en Goed op Weg, met de provincie doorgaans in het 4e kwartaal plaatsvinden. Hierbij geldt dat de verrekening afhankelijk is van de voortgang die bij de betreffende programma's wordt geboekt. Er is om die reden een nieuwe inschatting gemaakt van de te verwachten lasten bij de programma's en op basis van deze inschatting is de begroting bijgesteld. We verwachten dat de bijgestelde begroting in het vierde kwartaal wordt gerealiseerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.527		1.527
Administratieve wijzigingen PS	-1.519		1.519
Totaal 5.8 Verkenningen, regionale programma's	-3.046		3.046

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Bijstelling kasritmes mobiliteitsprojecten 2014-2019	-1.527		1.527
De begrotingswijziging bestaat uit twee wijzigingen: Bij het project Slimme Kruisingen zijn de ambities voor 2023 te hoog ingeschat. Wij stellen voor om een deel van de begrote lasten ad € 1.1 mln. door te schuiven naar 2024. En bij het project Bewegwijzering fietsroutes voorzien wij lasten van circa € 0,24 mln. op een begroting van € 0,5 mln. In 2023 zijn de lasten € 0,09 mln. en in 2024 wordt een besteding van € 0,15 mln. verwacht. Voor de € 0,15 mln. wordt een bijstelling van het kasritme voorgesteld. De overige € 0,26 mln. valt vrij naar de algemene middelen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.527		1.527
Administratieve wijzigingen PS			
Bijstelling kasritme wijziging No Regret maatregelen	-1.051		1.051
In de begroting zijn voor het programma No Regret maatregelen subsidie uitgaven opgenomen van € 1,1 mln. die reeds in voorgaande jaren als last zijn genomen. Wij stellen voor het begrote bedrag naar 2025 door te schuiven.			
Bijstelling kasritme KTA Versterken	-350		350
Het programma KTA Versterken voorziet in 2023 een onderbesteding. Onze bijdrage wordt om deze reden in 2023 € 0,35 mln. lager en wij stellen voor het bedrag naar 2024 door te schuiven.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	7		-7
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Bijstelling kasritme U Ned MIRT Verkenning OV en Wonen	-294		294
In 2023 is de verrekening opgesteld over de jaren 2020-2022 die wij bijdragen aan het programma U-NED MIRT Verkenningen OV en Wonen. Deze bijdrage valt lager uit dan in de begroting is voorzien. Voorgesteld wordt om de onderbesteding van € 0,294 door te schuiven naar 2024.			
Bijstelling kasritme U Ned Prog. Alg.+Lijnen	169		-169
Bij het programma UNED Progr. Alg + lijnen wordt een overbesteding verwacht van ca € 0,17 mln.. Voorgesteld wordt dit te dekken uit het toekomstige kasritme van 2024.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	-1.519		1.519
Totaal bijstellingen 5.8 Verkenningen, regionale programma's	-3.046		3.046

6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
6.1 OV-reizigers zijn tevreden	203.370	32.577	-170.793	7.355	710	210.725	33.287	-177.438	157.576	11.316	-146.260	75%	34%
Totaal programma voor bestemming	203.370	32.577	-170.793	7.355	710	210.725	33.287	-177.438	157.576	11.316	-146.260	75%	34%
Mutaties reserves	27.834	32.242	4.408	-42	6.773	27.792	39.015	11.223					
Totaal saldo na bestemming	231.204	64.819	-166.385	7.313	7.483	238.517	72.302	-166.215	157.576	11.316	-146.260	66%	16%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	6.052	56	6.108	4.219	69%	
Kapitaallasten	19.979	0	19.979	13.319	67%	
Materiële lasten	44.205	757	44.962	21.109	47%	
Subsidies	133.134	6.542	139.676	118.928	85%	
Totaal Lasten	203.370	7.355	210.725	157.576	75%	
Baten	32.577	710	33.287	11.316	34%	
Totaal Baten	32.577	710	33.287	11.316	34%	
Totaal voor bestemming	-170.793	-6.645	-177.438	-146.260	82%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	32.242	6.773	39.015	-		
Stortingen	27.834	-42	27.792	-		
Totaal mutaties reserves	4.408	13.630	11.223	-		
Saldo na bestemming	-166.385	171	-166.215	-146.260	88%	

6.1 OV-reizigers zijn tevreden en het openbaar vervoer is efficiënt ingericht

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	6.052	56	6.108	4.219	69%	
Kapitaallasten	19.979	-	19.979	13.319	67%	
Materiële lasten	44.205	757	44.962	21.109	47%	
Subsidies	133.134	6.542	139.676	118.928	85%	
Totaal Lasten	203.370	7.355	210.725	157.576	75%	
Baten	32.577	710	33.287	11.316	34%	
Totaal Baten	32.577	710	33.287	11.316	34%	
Saldo beleidsdoel	-170.793	-6.645	-177.438	-146.260	82%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding tot en met 31 augustus bij de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de lasten van de beheer- en onderhoudsprojecten na verrichte werkzaamheden achteraf worden gefactureerd en alsdan zichtbaar worden in de realisatie. Veel van de werkzaamheden voor variabel onderhoud worden in de tweede helft van het jaar uitgevoerd. Een groot deel daarvan is al wel verplicht. Daarnaast loopt de verwerking van de facturen Regiotaxi iets achter. Wij verwachten bij jaareinde budgetneutraal uit te komen.

De lagere baten tot en met 31 augustus wordt veroorzaakt doordat de facturatie van de huurcontracten aan het eind van de kwartalen plaatsvindt. Tot slot wordt de facturatie van de Regiotaxi richting de gemeenten altijd achteraf gedaan. Hierdoor loopt de realisatie altijd één of twee maanden achter. Ook deze baten zullen in het vierde kwartaal gerealiseerd worden.

Bij het verlenen van exploitatiesubsidies vindt de definitieve vaststelling van de subsidie na afloop van het betreffende jaar plaats. Dit proces leidt ertoe dat de consequenties van de ongebruikelijke rituitval in 2023 binnen OV niet in deze slotwijziging terug te zien zijn. Het streven is om op basis van een aangeleverde accountantsverklaring de subsidie in het opvolgende jaar vast te stellen. In de praktijk blijkt dit niet altijd haalbaar en komt het voor dat de definitieve vaststelling nog later gebeurt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	7.180	591	-6.589
Administratieve wijzigingen PS	175	119	-56
Totaal 6.1 OV-reizigers zijn tevreden	7.355	710	-6.645

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Balans afwikkelverschillen OV	-226		226
Bij het opschonen van de balans valt een bedrag vrij van € 226.000. Voornamelijk door het afwickelen van transitorische verplichtingen en een incidentele baat vanuit het project Driebergen Zeist. Dit bedrag valt vrij naar de algemene middelen.			
Beheer en onderhoud OV assets	591	591	
De kosten voor het variabel onderhoud OV assets vallen naar verwachting € 891.000 hoger uit door onder andere werkzaamheden uit de 2022 die door zijn geschoven naar 2023 en noodzakelijk aanpassingen in de beheermodule in verband met de komst van een nieuw financieel systeem. Een bedrag van € 591.000 kan gedekt worden uit hogere ontvangsten vanwege indexatie van de huurinkomsten en rijksbijdrage. Daarnaast vallen de vaste onderhoudskosten naar verwachting lager uit, waardoor we voorstellen om € 300.000 over te hevelen van het vast onderhoud naar het variable onderhoud. Door deze mutaties stijgen zowel de lasten als de baten met € 591.000, per saldo dus nul.			
Concessies Openbaar vervoer	9.749		-9.749
Het kasritme voor de exploitatiesubsidies Openbaar vervoer zijn geactualiseerd op basis van de beschikkingen en verwachte afrekeningen voorgaande jaren. De verwachting is dat er € 9,7 mln. extra budget noodzakelijk is. Dit bedrag wordt gedekt uit de reserve OV concessies.			
Subsidies doorstroommaatregelen OV	-2.934		2.934
De subsidieregeling Mobiliteitsprogramma (onderdeel: Openbaar vervoer) staat open tot 1 oktober en heeft een subsidieplafond van € 4,0 mln. Bij de Zomernota is de begroting verhoogd met € 2,1 mln. (bestemmingsvoorstel 1,2 mln. en onttrekking reserve 0,9 mln.) tot € 6,1 mln. Op dit moment is er € 1,3 mln. beschikbaar en is er voor € 1,8 mln. aan aanvragen binnen. In onze contacten met gemeenten is aangegeven dat er nog meer aanvragen volgen en we verwachten dan ook voor het gehele beschikbare budget aanvragen te ontvangen. Omdat nu nog niet zeker is dat deze ook in 2023 beschikbaar kunnen worden en ook als last in 2023 gaan drukken stellen wij voor het restant € 2,9 mln. te storten in de reserve			

Mobiliteitsprogramma. Bij de jaarrekening 2023 zal dan gekeken worden of dit bedrag noodzakelijk is, of kan vrijvallen naar de algemene middelen.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	7.180	591	-6.589

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	56		-56

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Bijdrage ten behoeve van Valleihopper	119	119	

Vanuit de provincie Gelderland ontvangen wij een bijdrage van € 119.000 voor het laten rijden van de Valleihopper. Deze ontvangst was nog niet in onze begroting opgenomen en wordt gebruikt om de lasten de te dekken.

Totaal Administratieve wijzigingen PS	175	119	-56

Totaal bijstellingen 6.1 OV-reizigers zijn tevreden	7.355	710	-6.645

7. Cultuur en erfgoed

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
7.1 De culturele infrastructuur is sterk	9.214		-9.214	252	40	9.466	40	-9.426	7.811	-5	-7.817	83%	-13%
7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed	18.256		-18.256	-3.113		15.144		-15.144	5.616		-5.616	37%	0%
7.3 De NHW zijn belangrijk	3.269		-3.269	-1.046		2.223		-2.223	1.143	32	-1.111	51%	0%
Totaal programma voor bestemming	30.739		-30.739	-3.907	40	26.832	40	-26.792	14.571	27	-14.544	54%	67%
Mutaties reserves	654	1.550	896	3.697	-236	4.351	1.314	-3.037					
Totaal saldo na bestemming	31.393	1.550	-29.843	-210	-196	31.183	1.354	-29.829	14.571	27	-14.544	47%	2%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	4.127	177	4.304	2.808	65%	
Materiële lasten	4.130	-1.969	2.161	1.343	62%	
Subsidies	22.483	-2.115	20.368	10.420	51%	
Totaal Lasten	30.739	-3.907	26.832	14.571	54%	
Baten	-	40	40	27	67%	
Totaal Baten		40	40	27	67%	
Totaal voor bestemming	-30.739	3.947	-26.792	-14.544	54%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	1.550	-236	1.314	-		
Stortingen	654	3.697	4.351	-		
Totaal mutaties reserves	896	-7.866	-3.037	-		
Saldo na bestemming	-29.843	14	-29.829	-14.544	49%	

7.1 De culturele infrastructuur is sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	858	2	860	568	66%	
Subsidies	7.233	957	8.190	6.927	85%	
Materiële lasten	1.124	-707	417	316	76%	
Totaal Lasten	9.214	252	9.466	7.811	83%	
Baten	-	40	40	-5	-13%	
Totaal Baten		40	40	-5	-13%	
Saldo beleidsdoel	-9.214	-212	-9.426	-7.817	83%	

Toelichting stand van zaken

De verwachting is dat dit jaar nog een bijdrage van € 40.000 van de gemeente Utrecht aan het opleidingstraject voor festivals zal worden ontvangen.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-65	40	105
Administratieve wijzigingen PS	2		-2
Administratieve wijzigingen GS	150		-150
Technische wijzigingen	165		-165
Totaal 7.1 De culturele infrastructuur is sterk	252	40	-212

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Budgetaanpassing voor extra FTE in Kadernota 2023	95		-95
In de kadernota 2023 is een extra fte toegekend, die moest worden gefinancierd uit eigen middelen. Aanvankelijk was deze fte tijdelijk gedekt uit de stelpost van programma 7. Middels deze begrotingswijziging wordt dit nu formeel geregeld vanuit het budget voor het archeologisch depot. Oorspronkelijk was deze fte gedekt voor een volledige fte in plaats van 0,8 fte. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd door een vermindering van 0,2 fte.			
Doorschuiven middelen Steunpakket naar 2024	-175		175
Door middel van deze bijstelling wordt een bedrag van € 175.000 voor het Steunpakket naar 2024 doorgeschoven, omdat een deel van de subsidieaanvragen in het kader van de programmeringsregeling pas in 2024 kunnen worden beschikt en geboekt.			
Matching Gemeente Utrecht voor Opleidingstraject Festivals	15	40	25
Deze begrotingswijziging heeft betrekking op de baten die voortvloeien uit de matching door de gemeente Utrecht voor het opleidingstraject van festivals. Er wordt geschat dat deze baten in totaal € 40.000 bedragen. Een gedeelte van dit budget, namelijk € 25.000, zal worden doorgeschoven naar het jaar 2024.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-65	40	105
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	-7		7
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	9		-9
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	2		-2

Administratieve wijzigingen GS

Verplaatsing middelen naar beleidsdoel 7.1.4 150 -150

De middelen vanuit Publieksbereik (7.2) worden gebruikt binnen beleidsdoel 7.1 voor extra activiteiten die daar zijn opgepakt zoals educatie basisonderwijs en deskundigheidsbevordering.

Totaal Administratieve wijzigingen GS 150 -150

Totaal bijstellingen 7.1 De culturele infrastructuur is sterk **252 40 -212**

7.2 De mate van behoud, de benutting en de beleving cultureel erfgoed is hoog

verzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.516	109	2.625	1.744	66%	
Subsidies	14.522	-2.500	12.022	3.379	28%	
Materiële lasten	1.218	-721	497	492	99%	
Totaal Lasten	18.256	-3.113	15.144	5.616	37%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-18.256	3.113	-15.144	-5.616	37%	

Toelichting stand van zaken

De verwachting is dat na verschuiving van het een deel van het extra subsidiebudget voor erfgoedparels, dat is toegekend via het amendement 'Werk maken van restauratieachterstand rijksmonumenten' om te besteden in 2023 of 2024, het resterende budget dit jaar besteed wordt gezien het aantal subsidies dat nog in behandeling is.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-2.977		2.977
Administratieve wijzigingen PS	125		-125
Administratieve wijzigingen GS	-150		150
Technische wijzigingen	-110		110
Totaal 7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed	-3.113		3.113

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Budgetaanpassing voor extra FTE in Kadernota 2023	-92		92
In de kadernota 2023 is een extra fte toegekend, die moest worden gefinancierd uit eigen middelen. Aanvankelijk was deze fte tijdelijk gedekt uit de stelpost van programma 7. Middels deze begrotingswijziging wordt dit nu formeel geregeld vanuit het budget voor het archeologisch depot. Oorspronkelijk was deze fte gedekt voor een volledige fte in plaats van 0,8 fte. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd door een vermindering van 0,2 fte.			
Doorschuiven extra middelen t.b.v. Grootschalige restauratieprojecten Erfgoedparels naar 2024	-2.700		2.700
Met deze begrotingswijziging wordt een deel van het extra budget, zoals bepaald in Amendement 29 'Werk maken van restauratieachterstand rijksmonumenten', dat is toegewezen voor grootschalige restauratieprojecten van erfgoedparels, verschoven naar 2024. Dit sluit aan bij de mogelijkheid zoals beschreven in het amendement en zorgt ervoor dat de financiële middelen beschikbaar blijven voor het komende jaar.			
Doorschuiven middelen project Huis Doorn naar 2024	-150		150
Vanwege vertragingen in het aanvraagtraject als gevolg van onvoorziene omstandigheden zal een bedrag van € 150.000 voor de subsidieaanvraag ten behoeve van Huis Doorn niet dit jaar gerealiseerd worden. Daarom worden deze middelen middels deze bijstelling doorgeschoven naar 2024.			
Verschuiving deel van de middelen voor Project Oud-Leusden naar 2024	-35		35
Middels deze begrotingswijziging wordt een bedrag van € 35.000 voor het Project Oud-Leusden doorgeschoven naar 2024. De verschuiving vindt plaats omdat Rijkswaterstaat (RWS), die aan het project meewerkt, de kosten voor activiteiten in 2023 betaalt, terwijl wij verantwoordelijk zijn voor de financiering van activiteiten in 2024.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-2.977		2.977
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	98		-98
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Eenmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	27		-27
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	125		-125
Administratieve wijzigingen GS			
Verplaatsing middelen naar beleidsdoel 7.1.4	-150		150

De middelen vanuit Publieksbereik (7.2) worden gebruikt binnen beleidsdoel 7.1 voor extra activiteiten die daar zijn opgepakt zoals educatie basisonderwijs en deskundigheidsbevordering.

Totaal Administratieve wijzigingen GS -150 150

Totaal bijstellingen 7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed -3.113 3.113

7.3 De Hollandse waterlinies zijn een belangrijke drager van een aantrekkelijke ruimtelijke kwaliteit

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	753	67	820	496	60%	
Materiële lasten	1.788	-541	1.247	534	43%	
Subsidies	728	-572	156	113	73%	
Totaal Lasten	3.269	-1.046	2.223	1.143	51%	
Baten	-	-	-	32	-	
Totaal Baten		0	0	32	0	
Saldo beleidsdoel	-3.269	1.046	-2.223	-1.111	50%	

Toelichting stand van zaken

Beleidsdoel 7.3 omvat verschillende onderdelen, waaronder het programma Hollandse Waterlinies, de bijdrage aan het GO Siteholder Hollandse waterlinies, de bijdrage aan Pact van Ruigenhoek, AVP Grebbelinie en AVP NHW.

De uitgaven op de materiële lasten blijven achter doordat de bijdrage aan het Gemeenschappelijk orgaan Hollandse Waterlinies van € 300.000 op de peildatum van de slotwijziging nog niet was voldaan (inmiddels wel), en de bijdrage van € 128.719 aan het Pact van Ruigenhoek nog moet worden betaald. Daarnaast zijn er nog openstaande verplichtingen en opdrachten binnen het Programma Hollandse Waterlinie voor het huidige jaar.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.272		1.272
Administratieve wijzigingen PS	281		-281
Technische wijzigingen	-55		55
Totaal 7.3 De NHW zijn belangrijk	-1.046		1.046

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verschuiving begrote lasten Hollandse Waterlinies en correctie van de begroting op de reserve	-1.272		1.272
Het is onwaarschijnlijk dat de drie grote subsidies die zijn aangevraagd voor projecten met betrekking tot de herbestemming en verduurzaming van de Genieloods, het dichtmaken van een fortendak van Fort Uithoorn en de herbestemming van Fort Nigtevecht, dit jaar zullen worden toegekend. Daarom wordt het voorstel gedaan om een bedrag van € 822.000 door te schuiven naar 2024. Bovendien wordt de begroting gecorrigeerd, aangezien er onterecht een onttrekking van € 450.000 uit de reserve was opgenomen in de begroting.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.272		1.272
Administratieve wijzigingen PS			
Eenmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	7		-7
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Begroting AVP Grebbelinie en AVP Nieuw Hollandse Waterlinie (NHW)	214		-214
De begroting voor AVP Grebbeline en AVP NHW wordt middels deze begrotingswijziging toegevoegd.			
Actualisatie urenverdeling	60		-60
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	281		-281
Totaal bijstellingen 7.3 De NHW zijn belangrijk	-1.046		1.046

8. Economie

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	3.850		-3.850	-246		3.604		-3.604	1.530		-1.530	42%	0%
8.2 Economisch profiel sterk, competitief	769		-769	9		778		-778	744		-744	96%	0%
8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk	6.628	1.895	-4.733	-159	-215	6.468	1.680	-4.788	6.377		-6.377	99%	0%
8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	919	36	-883	-121		798	36	-762	516		-516	65%	0%
8.5 De bezoekerseconomie is sterk	9.064	1.557	-7.507	-1.451	-100	7.613	1.457	-6.156	5.632	636	-4.996	74%	44%
Totaal programma voor bestemming	21.230	3.488	-17.742	-1.968	-315	19.262	3.173	-16.089	14.799	636	-14.164	77%	20%
Mutaties reserves	3.061	1.868	-1.193	298	-532	3.359	1.336	-2.023					
Totaal saldo na bestemming	24.291	5.356	-18.935	-1.670	-847	22.621	4.509	-18.112	14.799	636	-14.164	65%	14%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	2.529	60	2.589	1.776	69%
Materiële lasten	6.345	64	6.409	4.444	69%
Subsidies	12.356	-2.092	10.264	8.579	84%
Totaal Lasten	21.230	-1.968	19.262	14.799	77%
Baten	3.488	-315	3.173	636	20%
Totaal Baten	3.488	-315	3.173	636	20%
Totaal voor bestemming	-17.742	1.653	-16.089	-14.164	88%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	1.868	-532	1.336	-	
Stortingen	3.061	298	3.359	-	
Totaal mutaties reserves	-1.193	-1.660	-2.023	-	
Saldo na bestemming	-18.935	823	-18.112	-14.164	78%

8.1 Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	354	4	358	256	72%
Materiële lasten	421	75	496	318	64%
Subsidies	3.075	-325	2.750	957	35%
Totaal Lasten	3.850	-246	3.604	1.530	42%
	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-3.850	246	-3.604	-1.530	42%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de begrote subsidie lasten wordt verklaard door enkele (grote) subsidiebeschikkingen die pas in het vierde kwartaal worden beschikt en dan als last verantwoord in de realisatie. Onze verwachting is dat het budget dan nagenoeg volledig zal zijn besteed dit jaar. Het gaat hierbij om de Utrecht Talent Alliantie en het programma Bedrijfsopvolging.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-250		250
Administratieve wijzigingen PS	4		-4
Totaal 8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	-246		246

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verschuiving beleidsdoel 8.1.3	-250		250
Voor beleidsdoel 8.1.3 "Algemene ondersteuning van het MKB is beter" wordt voorgesteld € 250.000 euro door te schuiven naar 2024, omdat deze gereserveerde uitgaven voor het bedrijfsopvolgingsprogramma naar verwachting niet meer tot besteding leiden. Dit najaar heeft de Provincie een voucherregeling gepubliceerd, die tot eind 2024 loopt terwijl de middelen alleen voor dit jaar gereserveerd waren. Vanwege mindere toestroom dan verwacht en het aangepaste kasritme ten op zichten van de begroting, is een schuif naar 2024 nodig zodat de middelen in het jaar van besteding staan.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-250		250
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	4		-4
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	4		-4
Totaal bijstellingen 8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	-246		246

8.2 Het economische profiel (Gezond Stedelijk Leven) is sterk en zichtbaar competitief

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	86	3	89	72	81%	
Materiële lasten	474	-200	274	83	30%	
Subsidies	209	206	415	589	142%	
Totaal Lasten	769	9	778	744	96%	

	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-769	-9	-778	-744	96%	

Toelichting stand van zaken

In de begrote materiële lasten houden wij rekening met de lasten van een aantal opdrachten op het vlak van Regionaal Economisch Onderzoek die dit jaar nog worden gerealiseerd.

De gerealiseerde subsidie lasten laten een overschrijding zien ten opzichte van de bijgestelde begroting. De overschrijding komt doordat twee subsidies per abuis geboekt zijn op beleidsdoel 8.2 'Het economische profiel (Gezond Stedelijk Leven) is sterk en zichtbaar competitief' i.p.v. beleidsdoel 8.3 'Bedrijven en (kennis)instellingen zijn innovatief sterk'. De correctie vindt plaats in het vierde kwartaal.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	6		-6
Administratieve wijzigingen PS	3		-3
Totaal 8.2 Economisch profiel sterk,competitief	9		-9

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Indexering ROM en IWCUR	6		-6
De exploitatiesubsidies aan de Regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM) is geïndexeerd met € 49.000 en aan de International Welcome Centre Utrecht Region (IWCUR) met € 6.000. Dit wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	6		-6
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	1		-1
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	2		-2
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	3		-3
Totaal bijstellingen 8.2 Economisch profiel sterk,competitief	9		-9

8.3 Bedrijven en (kennis)instellingen zijn innovatief sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie	
	Zomernota 2023		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	424	7	431	304	71%	
Subsidies	5.324	507	5.831	5.981	103%	
Materiële lasten	880	-673	207	92	45%	
Totaal Lasten	6.628	-159	6.468	6.377	99%	
Baten	1.895	-215	1.680	-	0%	
Totaal Baten	1.895	-215	1.680	0	0%	
Saldo beleidsdoel	-4.733	-56	-4.788	-6.377	133%	

Toelichting stand van zaken

De gerealiseerde subsidie lasten laten een overschrijding zien ten opzichte van de bijgestelde begroting. De overschrijding komt doordat een subsidie per abuis geboekt is onder een verkeerd beleidsdoel. De correctie vindt plaats in het vierde kwartaal.

In de begrote materiële lasten houden wij rekening met de kosten van een aantal opdrachten op het gebied van circulaire economie die dit jaar nog worden uitgevoerd.

De begrote baten betreffen specifieke uitkeringen van het Rijk voor de Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT). Deze doorrekening wordt jaarlijks aan het eind van het boekjaar opgesteld en alsdan verwerkt in de realisatie.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-166	-215	-49
Administratieve wijzigingen PS	7		-7
Totaal 8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk	-159	-215	-56

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Aanpassing begroting matchingsbedrag van het Rijk t.b.v. de MIT	-215	-215	

De verwachting is dat de baten die de provincie ontvangt vanuit het Rijk voor subsidies in het kader van de regeling Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) niet € 1,89 miljoen bedragen zoals begroot, maar € 1,68 miljoen. De begrote baten en lasten worden hierbij naar beneden gecorrigeerd met € 215.000.

Indexering ROM en IWCUR 49 -49

De exploitatiesubsidies aan de Regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM) is geïndexeerd met € 49.000 en aan de International Welcome Centre Utrecht Region (IWCUR) met € 6.000. Dit wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -166 -215 -49

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 5 -5

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Actualisatie urenverdeling 2 -2

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Totaal Administratieve wijzigingen PS 7 -7

Totaal bijstellingen 8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk -159 -215 -56

8.4 Er zijn voldoende vestigingsmogelijkheden in aantal en kwaliteit

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	468	9	477	328	69%	
Materiële lasten	451	-130	321	184	57%	
Subsidies	-	-	-	5	-	
Totaal Lasten	919	-121	798	516	65%	
Baten	36	-	36	-	0%	
Totaal Baten	36	0	36	0	0%	
Saldo beleidsdoel	-883	121	-762	-516	68%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat enkele projecten pas in het vierde kwartaal van start gaan. Op basis van de projectplanning is onze verwachting dat de betreffende lasten dan alsnog gerealiseerd gaan worden.

In de begroting houden wij rekening met inkomsten van gemeenten voor het gebruik maken van Provinciaal Arbeidsplaatsenregister (PAR). Wij verwachten deze baten aan het eind van het jaar te ontvangen.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-130		130
Administratieve wijzigingen PS	9		-9
Totaal 8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	-121		121

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verbetering van organisatiegraad op bedrijventerreinen	-130		130
In de kadernota 2023-2026 is een bedrag van € 200.000 voor 2023 beschikbaar gesteld voor het stimuleren van organisatiegraad op bedrijventerreinen. Het verzoek is om voor beleidsdoel 8.4.2 "Werklocaties zijn duurzamer (circulair, klimaat, energie, gezondheid) en economisch krachtiger" een budget ter grootte van € 130.000 via de slotwijziging over te hevelen naar 2024. De besteding van het budget heeft pas vanaf half 2023 plaats kunnen vinden. Redenen daarvoor zijn de benodigde tijd om de uitwerking van het plan vorm te geven; de verkennende gesprekken die daarover met gemeenten gevoerd moesten worden; de interne afstemming met andere teams om de activiteiten van de aanjagers goed in te passen in de huidige trajecten en activiteiten binnen andere teams; en de wervingsprocedure om te komen tot externe inhuur.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-130		130
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	5		-5
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	4		-4
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	9		-9
Totaal bijstellingen 8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	-121		121

8.5 De bezoekerseconomie is sterk en de toeristisch recreatieve structuur wordt beter benut

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.197	37	1.234	816	66%	
Materiële lasten	4.119	992	5.111	3.768	74%	
Subsidies	3.748	-2.480	1.268	1.048	83%	
Totaal Lasten	9.064	-1.451	7.613	5.632	74%	
Baten	1.557	-100	1.457	636	44%	
Totaal Baten	1.557	-100	1.457	636	44%	
Saldo beleidsdoel	-7.507	1.351	-6.156	-4.996	81%	

Toelichting stand van zaken

De realisatie op de baten blijft achter, omdat de jaarlijkse bijdragen van betrokken gemeenten van € 295.000 voor het beheer en onderhoud van verschillende recreatiegebieden nog niet zijn ontvangen. Daarnaast wordt in het najaar naar verwachting nog een bouwkaavel verkocht, bouwkaavel Sophie, voor een bedrag van € 538.000, met de geplande aktepassering op 21 november.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.488	-100	1.388
Administratieve wijzigingen PS	37		-37
Totaal 8.5 De bezoekerseconomie is sterk	-1.451	-100	1.351

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

AVP Recreatie

-82 -82

Voorgesteld wordt om het budget voor AVP Recreatie in 2023 bij te stellen van € 177.000 naar € 95.000, een verlaging van € 82.000. Dit i.v.m. lagere lasten in 2023 voor revisie fietsknooppuntennetwerk (ontwerpfasedeel) en recreatiebanken.

Voorgesteld wordt om in 2024 € 52.000 te begroten voor revisie fietsknooppuntennetwerk.

Daarnaast verschuiven de verwachte resterende bijdragen van partners voor het wandelroutennetwerk van € 82.000 van 2023 naar 2024.

De bijstellingen worden verrekend met de reserve landelijk gebied.

AVP Recreatie om de Stad (RODS)

-848 -18 830

Voorgesteld wordt om het budget voor RODS in 2023 bij te stellen van € 2,293 mln. naar € 1,445 mln., een verlaging van € 0,848 mln. Het gehonoreerde bestemmingsvoorstel JR22 van € 0,701 mln. voor het behouden van een verkoopopbrengst is begroot in de exploitatie i.p.v. gestort in de reserve. Daarnaast schuift een deel van de lasten voor de realisatie van fietspad Reijerscop en de lasten voor pleisterplaats Hampoort door naar 2024.

Daarnaast wordt voorgesteld om in 2023 de baten bij te stellen van € 1,06 mln. naar € 1,042 mln., een verlaging van € 18.000.

De bijstellingen zullen worden verrekend met de reserve RODS.

Verlaging begrote lasten t.a.v. de Nedereindse plas **-208** **208**

Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft samen met de andere convenantpartijen eind 2022 projectvoorstellen voor de Nedereindse Plas opgeleverd. Op dit moment worden deze projecten uitgevoerd. Het uitwerken van vervolg-projectvoorstellen vergt meer tijd dan verwacht. Er is brede afstemming nodig tussen meerdere betrokken partijen. Ook de afstemming over de verschillende sporen (zoals afronding sanering, zoekgebied voor zonnepanelen, recreatieve doorontwikkeling) is complex. Dit leidt er toe dat er niet in 2023 maar in 2024 een volgende subsidieaanvraag zal worden ingediend. Daarom wordt hierbij voorgesteld om de onttrekking aan de reserve Egalisatie Bodemsanering te verlagen met € 208.000.

Vrijval middelen Recreatie & Toerisme **-350** **350**

Vanwege lagere kosten dan verwacht en het waarschijnlijk niet tijdig beschikken van een aantal subsidies dit jaar, wordt een bedrag van € 350.000 niet besteed. Dit bedrag komt vrij te vallen ten gunste van de algemene middelen.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **-1.488** **-100** **1.388**

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 **12** **-12**

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Actualisatie urenverdeling **25** **-25**

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Totaal Administratieve wijzigingen PS **37** **-37**

Totaal bijstellingen 8.5 De bezoekerseconomie is sterk **-1.451** **-100** **1.351**

9. Bestuur

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
9.1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	9.418	604	-8.814	72		9.490	604	-8.886	5.275	167	-5.109	56%	28%
9.2 Integriteit is een vast onderdeel	157		-157			157		-157	89		-89	57%	0%
9.3 Intensievere aanpak van ondermijning	980	100	-880	12		992	100	-892	412		-412	41%	0%
9.4 Strategisch vermogen is groot	3.115	130	-2.985	-734		2.381	130	-2.251	1.873		-1.873	79%	0%
9.5 Regionale slagkracht sterk	2.868		-2.868	50	42	2.918	42	-2.876	1.916	42	-1.874	66%	100%
9.6 Gemeenten, waterschap funct. goed	1.029		-1.029	39		1.068		-1.068	666		-666	62%	0%
9.7 Concernbrede aansturing brede thema	3.064	216	-2.848	-713		2.351	216	-2.135	976		-976	42%	0%
9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	790		-790	15		806		-806	418		-418	52%	0%
Totaal programma voor bestemming	21.420	1.050	-20.371	-1.258	42	20.162	1.092	-19.071	11.624	208	-11.416	58%	19%
Mutaties reserves													
Totaal saldo na bestemming	21.420	1.050	-20.371	-1.258	42	20.162	1.092	-19.071	11.624	208	-11.416	58%	19%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	9.101	-1.003	8.098	5.472	68%	
Kapitaallasten	284	-90	194	94	48%	
Materiële lasten	8.906	-84	8.822	4.246	48%	
Subsidies	3.129	-81	3.048	1.812	59%	
Totaal Lasten	21.420	-1.258	20.162	11.624	58%	
Baten	1.050	42	1.092	208	19%	
Totaal Baten	1.050	42	1.092	208	19%	
Totaal voor bestemming	-20.371	1.300	-19.071	-11.416	60%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	-	-	-	-	-	
Stortingen						
Totaal mutaties reserves	-	-	0	-	-	
Saldo na bestemming	-20.371	1.300	-19.071	-11.416	60%	

9.1 Het provinciebestuur is sterk en duidelijk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.292	23	2.315	1.528	66%	
Kapitaallasten	284	-90	194	94	48%	
Materiële lasten	5.752	123	5.875	3.158	54%	
Subsidies	1.089	16	1.105	495	45%	
Totaal Lasten	9.418	72	9.490	5.275	56%	
Baten	604	-	604	167	28%	
Totaal Baten	604	0	604	167	28%	
Saldo beleidsdoel	-8.814	-72	-8.886	-5.109	57%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de storting in de voorziening Pensioenen GS ad 360.000 pas aan het eind van het jaar geboekt wordt. Ook heeft de accountant nog geen voorschotnota's gestuurd voor de jaarlijkse controle.

De correctie op de kapitaallasten betreft een administratieve wijziging met betrekking tot Paushuize. 90.000 betreft materiele lasten in plaats van kapitaallasten.

De onderbesteding bij de baten wordt vooral veroorzaakt door nog te ontvangen huurbijdragen voor Paushuizen en de nog te ontvangen Rijksbijdrage aan het kansenmakersteam. Deze baten worden naar verwachting gerealiseerd in het vierde kwartaal.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	72		-72
Totaal 9.1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	72		-72

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	23		-23
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Loon- en prijscompensatie contracten	49		-49
Vanwege oncontractuele afspraken moeten er een aantal contracten worden geïndexeerd met loon- en prijscompensatie. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost contracten.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	72		-72
Totaal bijstellingen 9.1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	72		-72

9.2 Integriteit is een vast onderdeel van het politiek-bestuurlijke- en bedrijfsproces

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	97	-	97	64	66%	
Materiële lasten	60	-	60	25	41%	
Totaal Lasten	157	0	157	89	57%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-157	0	-157	-89	57%	

Toelichting stand van zaken

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve wijzigingen PS

Actualisatie urenverdeling	-1		1

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	1		-1

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Totaal Administratieve wijzigingen PS

9.3 De aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	694	12	706	400	57%
Materiële lasten	236	-	236	12	5%
Subsidies	50	-	50	-	0%
Totaal Lasten	980	12	992	412	41%
Baten	100	-	100	-	0%
Totaal Baten	100	0	100	0	0%
Saldo beleidsdoel	-880	-12	-892	-412	46%

De onderbesteding op het materieel budget wordt o.a. veroorzaakt doordat er nog verder gewerkt zal worden aan de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG-registraties) en er nog een bijdrage zal worden gegeven voor lessen over ondermijning op de middelbare school. Over het algemeen is de verwachting dat de begrote lasten grotendeels gerealiseerd zullen worden.

De onderbesteding op de subsidieasten is veroorzaakt doordat de jaarlijkse bijdrage aan het RIEC (Regionale informatie- en expertisecentrum) Midden-Nederland ad € 50.000 pas aan het eind van het jaar zal plaatsvinden.

De niet gerealiseerde baat betreft de bijdrage vanuit het ministerie van BZK voor de financiering van de tijdelijke coördinator Veilige Publieke Taak. Vooralsnog is het niet gelukt om deze vacature in te vullen. Het is nu nog onzeker of dat dit jaar gaat lukken. Zo niet, dan wordt dit bedrag opgenomen op de balans.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	12		-12
Totaal 9.3 Intensievere aanpak van ondermijning	12		-12

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	6		-6
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	6		-6
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	12		-12
Totaal bijstellingen 9.3 Intensievere aanpak van ondermijning	12		-12

9.4 In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.367	-643	724	480	66%	
Materiële lasten	627	-115	512	79	15%	
Subsidies	1.121	24	1.145	1.314	115%	
Totaal Lasten	3.115	-734	2.381	1.873	79%	
Baten	130	-	130	-	0%	
Totaal Baten	130	0	130	0	0%	
Saldo beleidsdoel	-2.985	734	-2.251	-1.873	83%	

Toelichting stand van zaken

Er worden o.a. nog uitgaven verwacht ten behoeve van het doorontwikkelen van het proces Inkomende Subsidies en de uitwerking van de Strategische College Agenda. Over het algemeen is de verwachting dat de begrote lasten grotendeels gerealiseerd zullen worden.

De overbesteding op subsidies wordt veroorzaakt doordat het bedrag dat de provincie bijdraagt aan het IPO hoger is dan begroot (€ 1.314.000). Deze bijdrage wordt nog verdeeld over de rest van de organisatie. Daarnaast moet ook de instelling van het mediafonds ter ondersteuning van regionale media in Q4 nog afgerond worden. Dit wordt dan jaarlijks gevoed met € 300.000.

De gerealiseerde baten blijven ver achter op de bijgestelde begroting. Dit komt doordat de boeking van de terug te ontvangen btw van het IPO pas aan het eind van het jaar plaatsvindt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	260		-260
Administratieve wijzigingen PS	-994		994
Totaal 9.4 Strategisch vermogen is groot	-734		734

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Indexering IPO	260		-260
De indexatie van de exploitatiesubsidie aan het IPO is verwerkt in deze Slotwijziging 2023 en wordt gedekt uit de stelpost subsidies.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	260		-260

Administratieve wijzigingen PS

Eenmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 7 -7

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Actualisatie urenverdeling -650 650

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Correctie Utrecht Academy -375 375

In het CMT is besloten om het budget van de Utrecht academy, beleidsdoel 9.4 In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot, over te hevelen naar beleidsdoel 10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam. Dit betreft €225.000 exploitatiebudget en €150.000 voor de organisatieontwikkeling.

Loon- en prijscompensatie contracten 24 -24

Vanwege oncontractuele afspraken moeten er een aantal contracten worden geïndexeerd met loon- en prijscompensatie. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost contracten.

Totaal Administratieve wijzigingen PS -994 994

Totaal bijstellingen 9.4 Strategisch vermogen is groot -734 734

9.5 De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.092	58	2.150	1.608	75%	
Materiële lasten	689	42	731	308	42%	
Subsidies	87	-50	37	-	0%	
Totaal Lasten	2.868	50	2.918	1.916	66%	
Baten	-	42	42	42	100%	
Totaal Baten		42	42	42	100%	
Saldo beleidsdoel	-2.868	-8	-2.876	-1.874	65%	

Toelichting stand van zaken

Het budget voor Randstadsamenwerking, dat de provincie voor de betrokken provincies beheert is voor de helft uitgeput. Hiervan zal naar verwachting weinig meer gebruik gemaakt worden de rest van het jaar. Het restantbudget wordt verrekend met de betrokken andere provincie. Het budget Europese zaken zal naar verwachting geheel gebruikt worden. Om invulling te kunnen geven aan de ambities op

dit onderwerp is tot het eind van het jaar een medewerker ingehuurd en ook is een stagiair aangetrokken.

Van het subsidiebudget van € 87.0000 is € 50.000 teruggestort in de algemene middelen. Op dit budget kunnen gemeenten aanspraak maken voor het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting. Tot nu toe is hier nog geen aanspraak op gedaan.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-50		50
Administratieve wijzigingen PS	58		-58
Technische wijzigingen	42	42	
Totaal 9.5 Regionale slagkracht sterk	50	42	-8

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
vervallen budget bestuurlijke zaken	-50		50
Materieel Budget Samen voor Utrecht teruggeven aan de algemene middelen. Betreft 90.000 euro. Achtergrond is dat hier in 2023 geen aanspraak is gemaakt en naar verwachting ook niet meer zal worden gedaan.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-50		50
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	37		-37
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	21		-21
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	58		-58
Totaal bijstellingen 9.5 Regionale slagkracht sterk	50	42	-8

9.6 Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	966	39	1.005	664	66%	
Materiële lasten	63	-	63	2	3%	
Totaal Lasten	1.029	39	1.068	666	62%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-1.029	-39	-1.068	-666	62%	

Toelichting stand van zaken

Door het vertrek van een aantal vaste medewerkers is veel gebruik gemaakt van inhuur om deze taak goed te kunnen invullen. Deze zijn ten laste gebracht van de personele lasten in plaats van ten laste van het materieel budget. Dit wordt nog gecorrigeerd. Daarmee wordt dit budget nagenoeg uitgeput.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	39		-39
Totaal 9.6 Gemeenten, waterschap funct. goed	39		-39

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Actualisatie urenverdeling	29		-29
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	10		-10
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	39		-39
Totaal bijstellingen 9.6 Gemeenten, waterschap funct. goed	39		-39

9.7 Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie	
	Zomernota 2023		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.485	-494	991	656	66%	
Materiële lasten	1.479	-134	1.345	318	24%	
Subsidies	100	-85	15	2	14%	
Totaal Lasten	3.064	-713	2.351	976	42%	
Baten	216	-	216	-	0%	
Totaal Baten	216	0	216	0	0%	
Saldo beleidsdoel	-2.848	713	-2.135	-976	46%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat intern de personeelslasten van gedetacheerde medewerkers bij het budget Sociale agenda nog niet geboekt is. Verder is op 8 februari 2023 het Statenvoorstel Slavernijverleden aangenomen. Hiermee is een bedrag van 100.000 beschikbaar gesteld om uitvoering te geven aan diverse activiteiten in het Herdenkingsjaar Slavernijverleden (1 juli 2023 t/m 30 juni 2024) inclusief een evaluatie. In 2023 zijn al verscheidene activiteiten georganiseerd en het resterende budget van 84.950 zal worden ingezet in 2024 om in het vervolg van dit Herdenkingsjaar aandacht te besteden aan dit verleden en de doorwerking ervan naar het heden.

De onderbesteding op subsidies heeft betrekking op het beschikbare budget voor de ondersteuning van voedselbanken. Dit budget is via motie 89 bij de kadernota 2023-2026 ('Utrecht steunt voedselbanken') en Amendement 37 op de begroting 2023 ('Steun voor Voedselbanken Provincie Utrecht') beschikbaar gesteld ten behoeve van meer gezonde voeding in de voedselpakketten. In 2022 is reeds een eenmalige waarderingssubsidie ter hoogte van 100.000 verdeeld onder de voedselbanken. Om voedselbanken een meer structurele oplossing te bieden, heeft de provincie in 2023 een uitvraag gedaan naar de hulpvragen van voedselbanken: waar zitten de grootste knelpunten ten behoeve van het verkrijgen van meer gezond en lokaal voedsel? Vervolgens is samen met het Innovatieprogramma Gezonde Leefomgeving en Starthub een challenge voorbereid en uitgezet. Deze challenge vraagt organisaties om creatieve oplossingen die zorgen voor een structurele verbetering van de instroom van vers en gezond voedsel bij Utrechtse voedselbanken. Op 6 november 2023 sluit de challenge en start de beoordeling door de jury. Het beschikbare bedrag van 100.000 zal in 2024 worden ingezet om aan de slag te gaan met de inzendingen die bijdragen aan het oplossen van de knelpunten t.b.v. meer gezonde en lokale voeding.

De nog te realiseren baat betreft de ontvangst van een SPUK uitkering voor het budget Transitie naar een klimaatneutrale samenleving. Ontvangst wordt verwacht in het vierde kwartaal.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-219		219
Administratieve wijzigingen PS	-494		494
Totaal 9.7 Concernbrede aansturing brede thema	-713		713

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Correctie doorbelasting uren sociale agenda	-250		250
Correctie doorbelasting uren sociale agenda, corr.begrotingsfout sociale agenda			
Doorschuiven budget slavernijverleden naar 2024	-85		85
Doorschuiven budget slavernijverleden, budget mee naar 2024			
Doorschuiven budget voedselbanken naar 2024	-100		100
Doorschuiven budget voedselbanken, budget mee naar 2024			
Ophoging budget ivm bijdrage BDU	216		-216
Ophoging lasten ivm bijdrage BDU 216k			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-219		219
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	10		-10
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	-504		504
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	-494		494
Totaal bijstellingen 9.7 Concernbrede aansturing brede thema	-713		713

9.8 Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer is op orde

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	108	1	109	72	66%	
Subsidies	682	14	696	-	0%	
Materiële lasten	-	-	-	346	-	

Totaal Lasten	790	15	806	418	52%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-790	-15	-806	-418	52%	

Toelichting stand van zaken

Er moet nog een correctie worden gemaakt van de realisatie van het eerste deel van de bijdrage aan het HUA van materiële lasten naar de post Subsidies van € 346.000. De bijdrage aan HUA voor de tweede helft van 2023 wordt in het vierde kwartaal gerealiseerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	15		-15
Totaal 9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	15		-15

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Loon- en prijscompensatie contracten	14		-14
Vanwege oncontractuele afspraken moeten er een aantal contracten worden geïndexeerd met loon- en prijscompensatie. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost contracten.			
Eenmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	1		-1
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	15		-15
Totaal bijstellingen 9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	15		-15

10. Overzicht overhead

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
10.1 Financiën en bedrijfsv. is sterk	18.697		-18.697	1.600		20.296		-20.296	14.289	43	-14.246	70%	0%
10.2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	43.810	5.541	-38.269	1.404		45.214	5.541	-39.673	28.554	2.133	-26.422	63%	38%
10.3 De communicatie is goed en modern	3.043		-3.043	79		3.121		-3.121	2.134		-2.134	68%	0%
10.4 De beheersing van de organisatie	2.038		-2.038	-66		1.972		-1.972	1.205		-1.205	61%	0%
Totaal programma voor bestemming	67.587	5.541	-62.046	3.017		70.604	5.541	-65.062	46.182	2.176	-44.007	65%	39%
Mutaties reserves		229	229	335		335	229	-106					
Totaal saldo na bestemming	67.587	5.770	-61.817	3.352		70.939	5.770	-65.168	46.182	2.176	-44.007	65%	38%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	33.998	1.543	35.540	22.664	64%	
Kapitaallasten	6.141	-989	5.152	3.434	67%	
Materiële lasten	26.990	2.463	29.453	19.402	66%	
Subsidies	458	0	458	681	149%	
Totaal Lasten	67.587	3.017	70.604	46.182	65%	
Baten	5.541	-	5.541	2.176	39%	
Totaal Baten	5.541	0	5.541	2.176	39%	
Totaal voor bestemming	-62.046	-3.017	-65.062	-44.007	68%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	229	-	229	-		
Stortingen		335	335	-		
Totaal mutaties reserves	229	-670	-106	-		
Saldo na bestemming	-61.817	-3.352	-65.168	-44.007	68%	

10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	9.355	421	9.776	6.088	62%	
Kapitaallasten	1.790	-706	1.084	723	67%	
Materiële lasten	7.171	1.885	9.056	7.081	78%	
Subsidies	381	-	381	397	104%	
Totaal Lasten	18.697	1.600	20.296	14.289	70%	
Baten	-	-	-	43	-	
Totaal Baten		0	0	43	0	
Saldo beleidsdoel	-18.697	-1.600	-20.296	-14.246	70%	

Toelichting stand van zaken

Voor wat betreft de personele lasten melden wij een overschrijding van € 1.35 miljoen voor 10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust en 10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam. De overschrijding is ontstaan door inhuur met specifieke kennis, inhuur ter vervanging bij ziekte en inhuur voor reguliere werkzaamheden omdat deze door krapte op de arbeidsmarkt niet ingevuld kon worden. Tevens heeft het team Informatievoorziening en Automatisering (I&A) een aantal boventallige medewerkers. Voor deze

laatste groep volgt in het laatste kwartaal van 2023 een plan van aanpak om deze in de komende jaren in de formatie te laten landen.

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de termijnbedragen van enkele projecten pas in het vierde kwartaal worden gefactureerd. Dit betreft bijvoorbeeld het financieel systeem en het zaakstelsel juridische zaken. Daarnaast wordt een deel van het materiële lastenbudget ingezet voor externe inhuur ter ondersteuning van deze projecten. Op basis van de projectplanning is onze verwachting dat de betreffende lasten dan alsnog gerealiseerd gaan worden. Voor wat betreft het materiële budget van meerjarendoel 10.1.6 De provincie is digitaal goed toegerust en flexibel en meerjarendoel 10.2.3 Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen verwachten wij een overschrijding zien voor een bedrag van € 0,8 miljoen. Dit heeft voornamelijk te maken met de incidentele projecten.

Bij de baten is een foutieve mutatie opgevoerd, dit vraagt om een correctie in de financiële administratie welke in het vierde kwartaal wordt deze doorgevoerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	1.935		-1.935
Administratieve wijzigingen GS	-335		335
Totaal 10.1 Financiën en bedrijfsv. is sterk	1.600		-1.600

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	93		-93
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	328		-328
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
3%-vertragsfactor overhead	1.514		-1.514
In het overzicht Overhead is sinds de Begroting 2021 een structurele besparingsopgave van jaarlijks € 1,51 miljoen opgenomen. Destijds hebben wij aangegeven dat aan deze besparingsopgave invulling gegeven wordt via herprioritering, kosten die lager uitvallen dan ingeschat, projecten die later tot uitvoering komen (en lange doorlopen) en een efficiëntere bedrijfsvoering. Op basis van de laatste inzichten verwachten wij voor het jaar 2023 geen volledige invulling te kunnen geven aan deze besparingsopgave. Daarom stellen wij voor om van deze besparingsopgave van € 1,51 miljoen incidenteel uit de begroting te halen en ten laste te brengen van het begrotingssaldo. Deze structurele besparing wordt nu al een aantal jaar niet ingevuld. Dit omdat de totale omvang voor bedrijfsvoering is teruggelopen en de ambities en regelgeving toenemen. Wij zullen u na verwachting bij de Kadernota 2025 en de Zomernota 2024 een voorstel doen.			

Totaal Administratieve wijzigingen PS 1.935 -1.935

Administratieve wijzigingen GS

Vereenvoudiging budgetten team ICT -335 335

Binnen het team ICT heeft een herziening plaatsgevonden van de budgetten. Hierdoor heeft een saldo neutrale verschuiving plaatsgevonden tussen beleidsdoelen 10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust en 10.2. De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam.

Totaal Administratieve wijzigingen GS -335 335

Totaal bijstellingen 10.1 Financiën en bedrijfsv. is sterk 1.600 -1.600

10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	20.562	1.019	21.581	13.880	64%	
Kapitaallasten	4.351	-283	4.068	2.712	67%	
Materiële lasten	18.820	668	19.488	11.883	61%	
Subsidies	77	-	77	80	104%	
Totaal Lasten	43.810	1.404	45.214	28.554	63%	
Baten	5.541	-	5.541	2.133	38%	
Totaal Baten	5.541	0	5.541	2.133	38%	
Saldo beleidsdoel	-38.269	-1.404	-39.673	-26.422	67%	

Toelichting stand van zaken

Voor wat betreft de personele lasten melden wij een overschrijding voor meerjarendoel 10.2.3 Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen samen met meerjarendoel 10.1.6 De provincie is digitaal goed toegerust en flexibel een overschrijding van € 1.35 miljoen. De overschrijding is ontstaan door inhuur met specifieke kennis, inhuur ter vervanging bij ziekte en inhuur voor reguliere werkzaamheden omdat deze door krapte op de arbeidsmarkt niet ingevuld kon worden. Daarnaast moeten we constateren dat in het verleden bij vervangingsinvesteringen geen rekening is gehouden met aanbestedings- en implementatie kosten waarvoor vaak specifieke kennis benodigd is. Tevens heeft het team Informatievoorziening en Automatisering (I&A) een aantal boventallige medewerkers. Voor deze laatste groep volgt in het laatste kwartaal van 2023 een plan van aanpak om deze in de komende jaren in de formatie te laten landen.

Tot en met eind augustus laat dit materiële budget een onderbesteding zien. Echter onze prognose laat zien dat er in het vierde kwartaal de betreffende lasten alsnog gerealiseerd gaan worden. Daarnaast wordt een deel van het materiële lastenbudget ingezet ter dekking van de overschrijding op personele lasten. Daarnaast wordt de geleverde inzet voor inhuur (via facturen) veelal één tot twee maanden later pas in onze realisatie verantwoord, afhankelijk van de snelheid waarmee de facturen naar ons worden verstuurd en de juistheid daarvan. Voor wat betreft het materiële budget van meerjarendoel 10.2.3 Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen laat samen met meerjarendoel 10.1.6 De provincie is digitaal goed toegerust en flexibel

een overschrijding zien voor een bedrag van € 0,8 miljoen. Dit heeft voornamelijk te maken met inhuur op de incidentele projecten.

Bij meerjarendoel 10.2.4 Goede huisvesting en verduurzamen eigen vastgoed melden wij een onderbesteding. Dit wordt veroorzaakt door verschuivingen binnen het onderhoudsprogramma. Daarom wordt deze onderbesteding bij de jaarrekening toegevoegd aan de reserve groot onderhoud.

In de begrote baten houden we rekening met huuropbrengsten. Als gevolg van capaciteitstekort is een achterstand ontstaan in het innen van de huren. Door de inzet van inhuur wordt dit probleem ondervangen en de achterstanden ingelopen. In het vierde kwartaal worden de huurnota's van kwartaal 3 en 4 verzonden en verwerkt in de realisatie.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-93		93
Administratieve wijzigingen PS	1.062		-1.062
Administratieve wijzigingen GS	435		-435
Totaal 10.2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	1.404		-1.404

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Budgetaanpassing voor extra FTE in Kadernota 2023	-3		3
In de kadernota 2023 is een extra fte toegekend, die moest worden gefinancierd uit eigen middelen. Aanvankelijk was deze fte tijdelijk gedekt uit de stelpost van programma 7. Middels deze begrotingswijziging wordt dit nu formeel geregeld vanuit het budget voor het archeologisch depot. Oorspronkelijk was deze fte gedekt voor een volledige fte in plaats van 0,8 fte. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd door een vermindering van 0,2 fte.			
Vervallen budget samen voor Utrecht	-90		90
Van het subsidiebudget van € 87.0000 is € 50.000 teruggestort in de algemene middelen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-93		93
Administratieve wijzigingen PS			
Eenmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	211		-211
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	808		-808

Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.

Correctie Utrecht Academy 375 -375

In het CMT is besloten om het budget van de Utrecht academy, beleidsdoel 9.4 In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot, over te hevelen naar beleidsdoel 10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam. Dit betreft €225.000 exploitatiebudget en €150.000 voor de organisatieontwikkeling.

Loon- en prijscompensatie contracten 3 -3

Vanwege oncontractuele afspraken moeten er een aantal contracten worden geïndexeerd met loon- en prijscompensatie. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost contracten.

Storting reserve Persoonlijk ontwikkelingsbudget -335 335

In beleidsdoel 10.1 is het Persoonlijk ontwikkelingsbudget (POB) opgenomen. In 2023 is het budget vastgesteld op € 823.000. Op dit budget verwachten we een onderbesteding van € 335.000 omdat er minder gebruik is gemaakt van opleidingen. Daarom stellen wij voor om dit bedrag incidenteel toe te voegen aan de reserve POB.

Totaal Administratieve wijzigingen PS 1.062 -1.062

Administratieve wijzigingen GS

overheveling materieel budget 100 -100

De onderbesteding van € 100.000 op materieel budget bij beleidsdoel 10.4 wordt ingezet ter dekking van de extra inhuur bij de VIC functie.

Vereenvoudiging budgetten team ICT 335 -335

Binnen het team ICT heeft een herziening plaatsgevonden van de budgetten. Hierdoor heeft een saldo neutrale verschuiving plaatsgevonden tussen beleidsdoelen 10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust en 10.2. De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam.

Totaal Administratieve wijzigingen GS 435 -435

Totaal bijstellingen 10.2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar 1.404 -1.404

10.3 De communicatie is goed en modern

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	2.396	79	2.475	1.568	63%	
Materiële lasten	647	-	647	361	56%	
Subsidies	-	-	-	204	-	
Totaal Lasten	3.043	79	3.121	2.134	68%	

	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-3.043	-79	-3.121	-2.134	68%	

Toelichting stand van zaken

Een aantal facturen, waaronder de Huis- aan Huis pagina's moet nog betaald worden. Hierdoor is de realisatie iets achtergebleven bij de raming van de materiële lasten. Doordat alle kosten hoger uitvallen zal het materieel lastenbudget voor dit jaar worden uitgeput of licht worden overschreden.

De niet begrote baat betreft de foutieve boeking van een subsidie. Dit wordt gecorrigeerd in het vierde kwartaal.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	79		-79
Totaal 10.3 De communicatie is goed en modern	79		-79

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	24		-24
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	55		-55
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Totaal Administratieve wijzigingen PS	79		-79
Totaal bijstellingen 10.3 De communicatie is goed en modern	79		-79

10.4 De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2023	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
Personeelslasten	1.685	24	1.709	1.128	66%	
Materiële lasten	353	-90	263	77	29%	
Totaal Lasten	2.038	-66	1.972	1.205	61%	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-	-	0	0	0	
Saldo beleidsdoel	-2.038	66	-1.972	-1.205	61%	

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt verklaard doordat o.a. de facturering van de deelname aan de proeftoets NIS2 nog plaats moet vinden. Deze staat gepland voor Q4 2023.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS	34		-34
Administratieve wijzigingen GS	-100		100
Totaal 10.4 De beheersing van de organisatie	-66		66

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve wijzigingen PS			
Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023	17		-17
In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.			
Actualisatie urenverdeling	7		-7
Op basis van een geactualiseerde planning is de urenverdeling aangepast. Het betreft hier een saldo neutrale begrotingswijziging.			
Loon- en prijscompensatie contracten	10		-10
Vanwege oncontractuele afspraken moeten er een aantal contracten worden geïndexeerd met loon- en prijscompensatie. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost contracten.			

Totaal Administratieve wijzigingen PS	34	-34
Administratieve wijzigingen GS		
overheveling materieel budget	-100	100
De onderbesteding van € 100.000 op materieel budget bij beleidsdoel 10.4 wordt ingezet ter dekking van de extra inhuur bij de VIC functie.		
Totaal Administratieve wijzigingen GS	-100	100
Totaal bijstellingen 10.4 De beheersing van de organisatie	-66	66

Algemene middelen

Programma	Begroting Zomernota 2023			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
Algemene dekkingsmiddelen	815	435.324	434.509	-550	4.832	265	440.156	439.891	8	286.726	286.718	3%	65%
Stelposten	1.543		-1.543	-1.543								0%	0%
Onvoorzien	971		-971	-971								0%	0%
Totaal programma voor bestemming	3.329	435.324	431.995	-3.064	4.832	265	440.156	439.891	8	286.726	286.718	3%	65%
Mutaties reserves	25.133	140.943	115.810			25.133	140.943	115.810					
Totaal saldo na bestemming	28.462	576.267	547.805	-3.064	4.832	25.398	581.099	555.701	8	286.726	286.718	0%	49%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie	
	Zomernota 2023		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting	
Materiële lasten	3.114	-3.064	50	8	16%	
Subsidies	215	-	215	-	0%	
Totaal Lasten	3.329	-3.064	265	8	3%	
Algemene middelen	435.324	4.832	440.156	286.726	65%	
Totaal Baten	435.324	4.832	440.156	286.726	65%	
Totaal voor bestemming	431.995	7.896	439.891	286.718	65%	
Mutaties reserves						
Onttrekkingen	140.943	-	140.943	-		
Stortingen	25.133		25.133			
Totaal mutaties reserves	115.810	-	115.810	0		
Saldo na bestemming	547.805	7.896	555.701	286.718	52%	

Toelichting stand van zaken

Het in de post 'subsidies' opgenomen budget wordt in het 4e kwartaal gerealiseerd. Dit betreft namelijk de compensatie van de provincie Zeeland cf. het advies van de Commissie Jansen, zoals in de [Begroting 2022](#) nader is toegelicht. Dit wordt via de jaarlijkse factuur vanuit het IPO bij ons in rekening gebracht.

De baten betreffen, naast de opcenten op de motorrijtuigenbelasting, de inkomsten vanuit het provinciefonds, bestaande uit het accres en door ons te ontvangen decentralisatie-uitkeringen. De bijstellingen die in deze Slotwijziging op basis van de Septembercirculaire zijn doorgevoerd leiden tot hogere voorschotten die vanaf oktober aan ons worden uitgekeerd. En alsdan in de realisatie worden verantwoord.

Overzicht bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Gedeeltelijke vrijval stelpost rentelasten	-550		550
In de Zomernota 2023 is een stelpost rentelasten ingesteld van € 0,6 mln. Ten tijde van het opstellen van de zomernota was de verwachting dat het banksaldo liquide middelen in de loop van 2023 zou dalen en onder de liquiditeitsbuffer van € 30 mln. zou uitkomen. Gelijktijdig zou de financieringsbehoefte eind 2023 ongeveer € 95 mln. bedragen. Om de geprognosticeerde liquiditeitsbehoefte te kunnen financieren met een lening of rekening courantkrediet, is er een stelpost rentelasten ingesteld waarmee gedurende 4 maanden (vanaf september) € 50 mln. kon worden aangetrokken tegen 3,5% rente. Medio oktober blijkt dat we nog ruim boven de liquiditeitsbuffer zitten en is er geen vooruitzicht dat we de resterende maanden van 2023 een lening hoeven af te sluiten. Voorzichtigheidshalve laten we € 50.000 in de stelpost zitten voor het geval we toch financiering moeten aantrekken. Het overige ad € 550.000 valt vrij ten gunste van de algemene middelen.			
Indexering IPO	-260		260

De indexatie van de exploitatiesubsidie aan het IPO is verwerkt in deze Slotwijziging 2023 en wordt gedekt uit de stelpost subsidies.

Indexering ROM en IWCUR -55 55

De exploitatiesubsidies aan de Regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM) is geïndexeerd met € 49.000 en aan de International Welcome Centre Utrecht Region (IWCUR) met € 6.000. Dit wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Indexering subsidies Programma 2 -113 113

In Programma 2 zijn een aantal subsidies geïndexeerd:

- bij beleidsdoel 2.1 gaat het om Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht West voor een bedrag van € 45.000;
- bij beleidsdoel 2.2 gaat het om Stichting Faunabeheer voor een bedrag van € 27.000, Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH) ad € 25.000 en Stichting Vogelopvang ad € 1.000;
- bij beleidsdoel 2.3 gaat het om Stichting Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) voor een bedrag van € 15.000.

De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Vrijval saldo post onvoorzien -971 971

De post onvoorzien is bedoeld om flexibel en adaptief te kunnen handelen in onvoorziene omstandigheden. Voor de laatste 4 maanden van het jaar verwachten wij geen beroep meer te hoeven doen op de post onvoorzien. Het resterende deel kan daarom vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -1.949 1.949

Autonome ontwikkelingen

Septembercirculaire provinciefonds 2023 4.832 4.832

Via de Statenbrief 'Septembercirculaire provinciefonds 2023' (UTSP-1592886072-659) hebben wij u geïnformeerd over de Financiële effecten vanuit de Septembercirculaire 2023. In deze Slotwijziging worden de financiële effecten van het jaar 2023 verwerkt. De voordelige bijstelling, met name als gevolg van het accres, komt ten gunste van het begrotingssaldo. De decentralisatie-uitkeringen "hergebruik stedelijk afvalwater", "Verkeersveiligheid" en "Veilig wonen" worden conform de verslaggevingsregels, als baten verantwoord bij de algemene middelen.

Totaal Autonome ontwikkelingen 4.832 4.832

Administratieve wijzigingen PS

Enmalige uitkering loon- en prijsontwikkeling CAO 2022/2023 -1.015 1.015

In 2023 is, aanvullend op de CAO-afspraken 2022/2023, eenmalig een bedrag van € 750 bruto uitgekeerd aan de medewerkers van de provincie voor loon- en prijsontwikkeling in verband met inflatiecompensatie. Het totaalbedrag van € 1,015 mln. is opgenomen in de stelpost salarissen. Via deze administratieve wijziging wordt dit bedrag vanuit de stelpost overgeboekt naar de programma's.

Loon- en prijscompensatie contracten -100 100

Vanwege oncontractuele afspraken moeten er een aantal contracten worden geïndexeerd met loon- en prijscompensatie. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost contracten.

Totaal Administratieve wijzigingen PS -1.115 1.115

Totaal bijstellingen Algemene middelen -3.064 4.832 7.896

Bijlage

Bijlage 1. Begrotingssubsidies

Begrotingssubsidies zijn subsidies waarbij de subsidieontvanger en het bedrag wat maximaal als subsidie verleend kan worden expliciet in de begroting van de Provincie Utrecht staan vermeld. Met het vaststellen van deze staat van begrotingssubsidies wordt een grondslag verkregen voor subsidies die worden verstrekt op grond van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht (AsvpU). De in onderstaande tabel opgenomen begrotingssubsidies in de kolom 'wijzigingen' zijn nieuw toegevoegd ten opzichte van de tabel welke in de Zomernota 2023 is gepresenteerd.

Vooralsnog wordt er voor één subsidie een grondslag aangevraagd in het jaar 2026. Voor de meeste subsidies geldt dat deze uiterlijk tot en met 2024 zijn beschikbaar. Het aanvragen van de grondslag voor de subsidies in 2025 en latere jaren volgt in de Zomernota en Slotwijziging 2024 van de Staat van Begrotingssubsidies. Waar in de Zomernota 2023 en de Programmabegroting 2024 de kolom 2025 nog was gevuld met subsidiebedragen, is dat in deze geactualiseerde staat veelal niet meer het geval. Hier heeft een correctie plaatsgevonden, omdat er eerst een grondslag voor een subsidie moet worden aangevraagd voordat er een bedrag in de Staat van Begrotingssubsidies kan worden opgenomen. De budgetten voor de begrotingssubsidies vanaf 2025 en latere jaren zijn wel al beschikbaar gesteld. Alleen moet de toedeling van het budget naar de subsidiepartijen nog plaatsvinden.

STAAT VAN BEGROTINGSSUBSIDIES 2023							
Prg	Omschrijving	2023	Wijzigingen	Bijgestelde subsidies	2024	2025	2026
1	Ruimtelijke ontwikkeling	263	-	263	213	-	-
	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)	213		213	213		
	Hogeschool Amsterdam	25		25			
	Hogeschool Utrecht	25		25			
2	Landelijk gebied	1.507	1.252	2.759	1.533	46	-
	Stichting IVN	192		192	192		
	Faunabeheer	415		415	415		
	Gemeente Woerden Groen is Goed	20		20	20		
	Stichting Dierenlot	40		40	40		
	Stichting vogelopvang Utrecht	11		11	11		
	Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	350		350	350		
	Gemeente Wijk bij Duurstede, Groen doet Goed	15		15	15		
	Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht	364		364	364		
	Voedselbank Utrecht	100		100	-	-	
	Natuur en Milieufederatie Utrecht		220	220			
	Coöperatief Meten Natuurlijk U.A.	-	38	38	13	12	
	Meet je Stad Amersfoort		38	38	13	12	
	Meet je Stad Utrecht		37	37	13	11	
	Samen Meten Utrecht		37	37	13	11	
	Vereniging Boerderij in de Kijker		24	24	24		
	Landgoed Maarsbergen		600	600			
	J. de Groot en W. de Jong		50	50	50		
	Gemeente Ede		208	208			
3	Bodem, water en milieu	95	181	276	15	-	-

Omgevingsdienst regio Utrecht	80		80	-	-	-
Natuur en Milieufederatie Utrecht	15		15	15	-	-
Van Schaik Beheer B.V.	-	24	24			
Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	-	157	157			
4 Energietransitie	960	-	960	165	-	-
Natuur en Milieufederatie Utrecht	165		165	165		
Energie van Utrecht	495		495	-		
Gemeente Utrecht RES U16	300		300	-		
5 Bereikbaarheid I - Algemeen	4.325	3.110	7.435	4.283	270	230
Gemeente De Bilt	237		237	237	-	-
Gemeente Utrecht	257		257	257		
Gemeente Utrecht	273		273	-		
Stichting Hub Utrecht Oost	20		20	20		
Gemeente Utrecht	1.850		1.850	1.850		
Gemeente Utrecht	1.650		1.650	1.650		
Gemeente Amersfoort	-	1.000	1.000			
Gemeente Nieuwegein voet- en fietsveer VRE VIA	38		38	39	40	
Gemeente Eemnes	-	600	600			
Stichting CROW	-	920	920	230	230	230
Rijkswaterstaat		367	367			
Gemeente Amersfoort		73	73			
Gemeente Utrecht		150	150			
6 Bereikbaarheid II - Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
7 Cultuur en erfgoed	5.136	905	6.041	3.508	-	-
Stichting theaterfestival Woerden	10		10	10		
Stichting Arteganza	15		15	15		
Stichting Het Literatuurhuis	90		90	90		
Stichting weeshuis van de Kunst	15		15	15		
Stichting Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht	30		30	30		
Stichting Nacht van de Literatuur Amersfoort	5		5	5		
Stichting Landschap Erfgoed Utrecht STAMU	136		136	136		
Stichting Het Utrechtse Landschap	817		817	817		
Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	1.512		1.512	1.512		
Stichting KunstBende Regio Utrecht	36		36	36		
Stichting Nederlands Film Festival	7		7	7		
Stichting DOMunder	17		17	-		
Jeugdfonds Sport & Cultuur Utrecht	36		36	36		
Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland	114		114	-		
Stichting Exploitatie Slot Zuylen	135		135	135		
Stichting Kasteel Amerongen	112		112	112		
Stichting De Machinerie	60		60	-		
Stichting Grebbelinie	25		25	15		
Stichting Huis te Utrecht	50		50	-		
Stichting De Cooperatie (CPRT)	75		75	-		
Stichting Statenjacht	20		20	20		
Stichting Havikconcert	10		10			

Stichting Straattheaterfestival Woerden	9		9			-
Kunst Centraal	1.800	288	2.088	288		-
Stichting Gaudeamus Muziekweek		30	30			
Stichting Liniebreed Ondernemen		79	79			
K.F. Hein Stichting		125	125			
Team Sportservice provincie Utrecht		125	125	125		
Stichting Kunst Centraal		68	68	34		
Stichting Landhuis Oud Amelisweerd		140	140	70		
Stichting Theater De Lieve Vrouw		50	50			
8 Economie	1.504	446	1.950	1.029		-
Nationaal Groenfonds	250		250	250		-
Economic Board Utrecht (EBU)	225		225	225		-
Opleidingsbedrijf Metaal Midden Nederland B.V.	19		19	19		-
Gemeente Utrecht	25		25	25		-
Gemeente Utrecht	13		13	13		-
Stichting ICT Valley	19		19	-		-
Stichting Nationaal Instituut voor Middelbaar Eco&Tech	109		109	109		-
TechnoHUB BV	83		83	-		-
St.Regionaal Bureau voor Toerisme Heuvelrug & Vallei	25		25	-		-
Stichting Hogeschool Utrecht	486		486	-		-
Stichting Dutch Game Garden	250		250	-		-
Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij (Katalys)		25	25	25		
Marketing coöperatie Regio Utrecht		121	121	61		
Stichting Utrecht U-Tech Community		200	200	100		
Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht		96	96	48		
Gemeente Stichtse Vecht		4	4			
Gemeente De Bilt				154		
9 Bestuur	300	206	506	398	300	-
Mediafonds provincie Utrecht	300		300	300	300	-
Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht		96	96	48		
Gemeente Alphen aan den Rijn		50	50	25		
Regio Foodvalley		50	50	25		
Omroepvereniging BNNVARA		10	10			
Totaal	14.090	6.100	20.190	11.144	616	230
Toelichting:						
- Saldi in de kolom '2023' komt overeen met de gepresenteerde Staat van begrotingssubsidies in de Zomernota 2023						

Toelichting wijzigingen

Programma 2

Natuur en Milieufederatie Utrecht

Uitvoering van de voucherregeling waarmee vouchers van € 500 of € 1000 verstrekt worden aan particulieren voor groene initiatieven in versteende wijken.

Coöperatief Meten Natuurlijk U.A.

Creëren van een effectievere en intensievere samenwerking tussen de drie netwerken, drie gemeenten en provincie zorgt voor kennisdeling, professionalisering, ontwikkeling, verbreding en verbetering op het gebied van citizen science

Meet je Stad Amersfoort

Creëren van een effectievere en intensievere samenwerking tussen de drie netwerken, drie gemeenten en provincie zorgt voor kennisdeling, professionalisering, ontwikkeling, verbreding en verbetering op het gebied van citizen science

Meet je Stad Utrecht

Creëren van een effectievere en intensievere samenwerking tussen de drie netwerken, drie gemeenten en provincie zorgt voor kennisdeling, professionalisering, ontwikkeling, verbreding en verbetering op het gebied van citizen science

Samen Meten Utrecht

Creëren van een effectievere en intensievere samenwerking tussen de drie netwerken, drie gemeenten en provincie zorgt voor kennisdeling, professionalisering, ontwikkeling, verbreding en verbetering op het gebied van citizen science

Vereniging Boerderij in de Kijker

Bekostiging van het project Boerderijeducatie in de provincie Utrecht 2024, voor het doorontwikkelen van aanbod voor het voortgezet onderwijs en het verven van educatieboeren

Landgoed Maarsbergen

Maatregelen gericht op kwaliteitsverbetering of aanleg natuur op landgoed Maarsbergen

J. de Groot en W. de Jong

Voor de aanleg van 2 landbouwbruggen om de landbouwstructuur te verbeteren

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Aanvullende subsidie voor de planvormingsfase voor het dijktraject Salmsteke-Schoonhoven

Gemeente Ede

Gebiedsproces Binnenveld, helder en beeldend document in vorm van een gebiedsagenda.

Programma 3

Van Schaik Beheer B.V.

Kosten van de sanering van de ernstige bodemverontreiniging op het perceel Ampereweg 9 te Woerden

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Bekostiging van de activiteiten zoals beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst planuitwerking en realisatie Salmsteke Ontkient

Programma 5

Gemeente Amersfoort

Realiseren van een fietstunnel onder de Plotterweg met daarin een fietspad van minimaal 4 meter breed in rood asfalt, aansluitend op de bestaande fietstunnel onder de spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn

Gemeente Eemnes

Reconstructie aansluiting A27

Stichting CROW

Met deze subsidie ontwikkelt CROW collectieve kennis op het gebied van mobiliteit, door middel van het programma Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV), en het Kennisprogramma Beheer en Bouw Infrastructuur (KpBBI)

Rijkswaterstaat

Samenwerking multimodaal verkeersmanagement en museum

Gemeente Amersfoort

Samenwerking multimodaal verkeersmanagement en museum

Gemeente Utrecht

Samenwerking multimodaal verkeersmanagement en museum

Programma 7**Kunst Centraal**

Anvullende subsidie voor de bekostiging van activiteiten die samenhangen met de uitvoering van het projectplan Brede-Blik Cultuurredactie in het VO

Stichting Gaudeamus Muziekweek

Anvullende subsidie voor het realiseren van activiteiten ten behoeve van jonge makers, marketing en sociale projecten

Stichting Liniebreed Ondernemen

Voor het realiseren van o.a. het Limes magazine en het organiseren van twee netwerkbijeenkomsten

K.F. Hein Stichting

Project Cultuur Innovatiefonds Provincie Utrecht (CIPU) om de toekomstbestendigheid van de culturele sector te helpen vergroten

Team Sportservice provincie Utrecht

Voor de versterking van het sport- en beweegaanbod in de openbare ruimte, recreatiegebieden en/ of sportlocaties

Stichting Landhuis Oud Amelisweerd

Voor de exploitatiekosten zodat het toegankelijk is en blijft voor een groot en breed publiek

Stichting Kunst Centraal

Cultuureducatie in de volle breedte volgens beleidsplan 2021-2024

Programma 8**Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij (Katalys)**

Voor het stimuleren van betrokkenheid van inwoners door ze te voorzien van informatie, workshops en steun van adviseurs

Marketing coöperatie Regio Utrecht

Voor de exploitatie van de organisatie o.a. de coördinatie van projecten en administratieve ondersteuning

Stichting Utrecht U-Tech Community

Regionale samenwerking zet zich primair in voor het klaarstomen van de huidige en toekomstige beroepsbevolking om de regionale transitie-opgaven te realiseren

Gemeente Stichtse Vecht

Een Tech Experience Dag om leerlingen kennis te laten maken met techniek

Gemeente De Bilt

Bijdrage aan procesbegeleiding doorontwikkeling Utrecht Science Park Bilthoven en Schapenweide

Programma 9**Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht**

Regionale circulaire ecosysteem te versterken door overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties te verbinden

Gemeente Alphen aan de Rijn

Regionale circulaire ecosysteem te versterken door overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties te verbinden